

3/12/25

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 10-వ తేది మంగళవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, మాఘమాస బహుళ ద్వితీయ ౩.

No. 263
సంచిక ౨౬౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చిటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, నాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు మెప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

స్పెన్సర్ సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ లోడింగు తుపాకులు యిప్పుడే వచ్చినవి

మాకుగాను ప్రత్యేక అర్డరుపై
ప్రయోగ చేయబడినది.

గొప్ప
మర్కెట్
గొప్ప
మర్కెట్

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ లోడింగు టాప్ లీవర్ హామర్ ఎజెక్టర్ తుపాకి 12 బోరులు, 86, అంగుళ ద. అ. ప్ర.
ముల బారల్ 2 హాట్ కార్బిడ్ కారియర్ పైన తిలుపబడిన ప్రతిమవలె నుండును. హామర్
టాప్ అందు రిచ్చర్జింగ్ ఆరమ్ము కోయెను. ఎస్. ఏ. వారిచే తయారుచేయబడినది. 62 8 0
పైమా ప్రకు తుపాకి 2 హాట్ కార్బిడ్ కారియర్ గలది. అయితే 84 అంగుళముల బారల్ గలది. 60 0 0
పైమా ప్రకు తుపాకి " " 82 అంగుళముల బారల్ గలది. 57 8 0
పైమా ప్రకు తుపాకి అయితే బరువైన బ్రీచ్, 2 హాట్ కార్బిడ్, 86 అంగుళముల బారల్ గలది. 72 8 0
సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ లోడింగు టాప్ లీవర్ హామర్ ఎజెక్టర్ గన్ 12 బోరులు, 86 అంగుళముల
బారల్, 2 హాట్ కార్బిడ్ కారియర్, పైన ముద్రింపబడిన ప్రతిమవలె నుండును. స్టీ వెస్ట్
ఆరమ్ము కోయెను. ఎస్. ఏ. వారిచే తయారుచేయబడినది. 62 8 0
సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ లోడింగు టాప్ లీవర్ హామర్ ఎజెక్టర్ డ్రెడ్ నాట్ తుపాకి 12 బోరులు, 86
అంగుళముల బారల్ 2 హాట్ కార్బిడ్ కారియర్ స్టీ వెస్ట్ ఆరమ్ము కోయెను. ఎస్. ఏ.
వారిచే తయారుచేయబడినది. 70 0 0
సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ లోడింగు 12 బోరులు పైడే లీవర్ హామర్ ఎజెక్టర్ తుపాకి 82 అంగుళముల
పూయిడ్ స్టీల్ బారల్ ఫుల్ చోక్, చాలమూలముండి కాల్పుటకు పీలుగా నున్నట్లు
బోరులు గలది. మాకుగాను ప్రత్యేకముగా పి. జి. బోస్ ఫోల్ బర్రింగుహామర్ వారిచే
తయారు చేయబడినది, 2 హాట్ కార్బిడ్ కారియర్ అమర్చబడినది. ఈ తుపాకి నెం 2 హాట్ 90
గజముల దూరముండి చుంపును. 12 తుపాకులు మాత్రము ఇప్పుడే వచ్చినవి. 95 0 0
"మేము కొన్నిటిమాత్రమే తెప్పించి యుండుటవలన ఆకాంక్షగము కలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరు
కును పంపుట మంచిది."

SPENCER & Co. Ltd., MADRAS.

Madras-Races 1924-25.

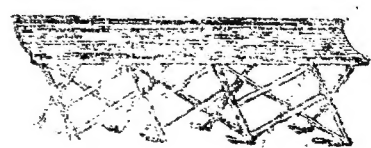
చెన్న పురి గుఱ్ఱపు పందెములు 1924-1925

ఈదిగవ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1925 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 14.
8 వ ఎక్స్ ప్రెస్ మిడింగు
మొదటిదినము 18-2.25 తేది బుధవారము.
రెండవదినము 21-2.25 శనివారము.
ఎల్క్విక్ టూటాలిజేటరు బుక్-మేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు రు 5. స్త్రీలు రు 3.
రెండవతరగతి: " " 1. " 0-8-0.
బీచ్, పార్కు, ఎగ్జోరే మొదలగు స్థానముల
నుండి స్పెషలుబుడ్లు పోవును.
ఇతర వివరములకు గోడలకు అంకించియుండు
మా చెదనోటినులను చూడకోరెదము.

స్వదేశికాంపు ఫర్మిచురు

(1) కాంపు ఈజి
రే 1 వ రకం
రు. 8.
2 వ రకం రు. 7.
(2) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రు 15, 2 వ రకం రు 18.
(3) ఎక్కు కాన్ హామర్ రు 4,
(4) కాంపుచే 1 వ రకం రు 8-8-0, 2 వ రకం రు 2.
క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.
పి. వీరాస్వామినాయుడు ఆండ్ సన్సు
నర్సరావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7, తంబుకెట్టిపిథి, మద్రాసు.

ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు వాఙ్మయాభ్యుదయమును, తన్మూలమునను విజ్ఞానాభ్యుదయమును సాధనంబు లను విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు దేశమునందు గ్రంథ మండలులు గ్రంథాలయములు కళాప్రదర్శనములు మొదలగు సంస్థాపనలు పర్యాప్తమై ప్రజాజీవనప్రవాహమును ప్రవహింపజేయుచున్న విధమును దేశచరిత్ర విశదము చేయుచున్నది. శ్రీయత కె. వి. లక్ష్మణరావుగారు రారంభించిన యాంధ్రవిజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమాల నేడు శాఖోపశాఖలుగను భిన్నరూపములను వెలయుచున్నది. గ్రంథమాలలన్నియును యథాశక్తిని వాఙ్మయాభివృద్ధికి బాటుపడుచున్నవి. ఆంధ్రమాత నలంకరించుటకేర్పడిన గ్రంథమాలలం దిది యొక మాలగ సుండగలదను విశ్వాసముతో నీప్రయత్న మారంభమైనది. ఈమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లైన గ్రంథములు ప్రచురించుట కేర్పాటు చేయబడుచున్నది. వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతునను బ్రచురింపబడును. ప్రస్తుతము వెలువడనున్న గ్రంథములు:

1 గాంధీమహాత్ముని బెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము

వెల 0-4-0

2 కమలాక్షి (చిన్ని విచిత్రకథ), గ్రంథకర్త: రాయసం వెంకట శివుడుగారు వెల 0-8-0

3 నీతినిధి, గ్రంథకర్త: వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు.

ఆంధ్రమహాజను లీప్రయత్నమును పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు. 1824

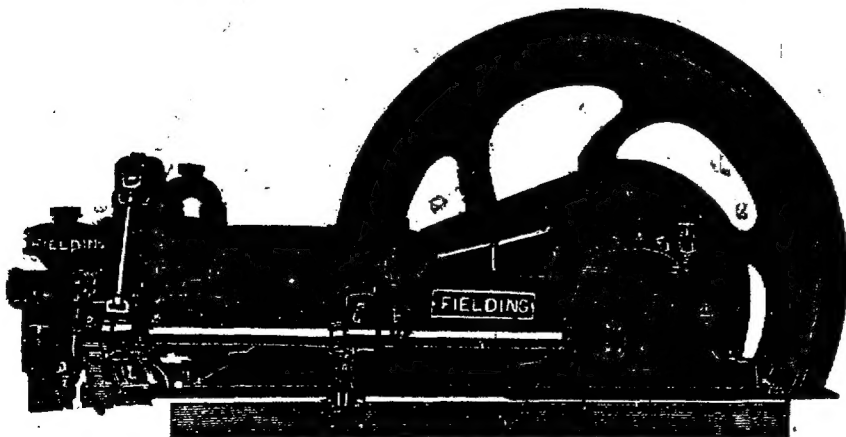
నాగవత్తులు

ఇది 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు ఆకాశాస్త్రములలో నవనాగరికమునకు తగినట్లు తయారుచేయబడును. పాతికావరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము పెడల్పువరకు చేయవచ్చును. వీటికి తరుగుసహా మూడి రూ. 25 లు మొదలు రూ. 35 లు వరకు గలదు. పువ్వరా గములు, పట్టెకంపులు, నత్తుములు మొదలగునవి

చేర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్య యియ్యవలెను. అన్నిరకపు వెండిసవరముబంగారు వెగలు, సామానులు స్టాకు లో సిద్ధముగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరువునుమావద్ద తీసిన మానవ్యకము మీకు తెలియును. మాచిత్రవిచిత్రపు 172 పుటల క్యాటలాగు 1-కి రూ. 1. తెలిపాను నెం. 802 తంబిలిపాసము "ఉమ్మిడియా" ఉమ్మిడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైవాబాదుకోడు, మదరాసు.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన "ఫీల్డింగు" పేటెంటు శమిడిశల్ క్విక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో పేవరై జరు చుచున్న నీటిలో నుండగనే స్టార్టు కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతుష్టికరముగా పనిచేయును. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజంట్లు:—

కెరెఫోన్ నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో., పోస్టుబాక్సు నెం 203 రు. 12, తంబుకెట్టిపిథి, మదరాసు.

విజయనగరం

శ్రీమధ్వనవమిమహోత్సవము

విజయనగరమునగల "మధ్వయవజనసంఘము" వారి యాజమాన్యముక్రింద, కడచిన మాఘశుద్ధవదివి అనగా 2-2-25 తేదీన, మధ్వగృహము లెల్ల మధ్వ నవమి యుత్సవము నతి యుత్సాహకరముగ జరిపించిరి.

ఉదయము 8 గంటలు మొదలు మధ్యాహ్నము 1 గంట వరకు బుర్రమునగల లోకకవైదిమల సంపూర్ణసహాయమున యాత్మరమున మహారాజావారి మతమున నెలకొన్న శ్రీ వేణుగో పాలస్వామివారికి నతివైభవముతో బూజలు నేయబడిన. పూజలుజరుగుచున్న సమయంబున, తదాలయమండపమునఁ బెక్కురు ద్వైతవిద్వాంసులు, మధ్వవిజయము, వాయుస్తూతి, భగవద్గీత మున్నగువానిని పారాయణచేసిరి. ఇందియకాక, సై మధ్వ యవజనసంఘము వారిచే స్థాపింపబడిన మధ్వపాఠశాలా విద్యార్థులు, వైదిద్వాంసులతోపాటు, దళావతారస్తోత్రము వాయుస్తూతి మున్నగునవి పనురువులును బూజకంఠకునఁ బ్రధానాచార్యులుగా విలసిల్లిన శ్రీమధ్వశాస్త్ర సంపన్నులైన కాగూరి హనుమంతాచార్యుల వారితోఁగూడఁ బడించిరి.

శ్రీస్వామివారి పూజయైనవెనుక మధ్వసహజనల యాచార్యార్యకీయంబులనలన, మాధ్వలందరకు శ్రీస్వామివారి ఆలయమున విందోసంగఁబడిన, గుమారు మూడువందలమంది, పెద్దలు పిన్నలుస్త్రీలు మతమున భోజనముచేసిరి. భోజనసమ యమున ఆత్మల కృష్ణమూర్తిఆచార్యుల వారు తంబురఁగొని శంకుల మట్టుఁ దిరుగుచు, పుతందర నామములఁబాడి వచ్చిన జనుల శాసంపించఁజేసిరి.

సాయంకరమున మతమున నోకసభ కూడిన. సభకు ననేకమంది మాధ్వలు వచ్చిరి. ఆసభకు మహావృద్ధులును, గుణవృద్ధులు నగు దివాన్ బహదూరు విజాపురపు అనంతరావుపంతులుగారి రధ్యక్షతవహించిరి. అధ్యక్షులు యవ జనసంఘమువారి యుత్సాహమునఁ గూర్చి కడుంగడు ప్రశంసించి, వారినందరను శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి శ్రోతుల మని యాశీర్వదించి, తమయభిప్రాయము ముగించిరి. తరువాత శ్రీయత కానుభుద్రి వెంకట కృష్ణారావుపంతులుగారికి, క్రిం దటి నవంబునెలలో నిచ్చటకు విచ్చేసిన శ్రీయుతరాదిమక స్వామిలవారొసంగిన "మూలరామవీధి" అను బిరుదుపత్ర మును చట్టి వేంకట నరసింహారావు పంతులుగారు చదివి యాసనదును పదరు కృష్ణారావు పంతులుగారి కొసంగిరి. వారి వెనుక బెక్కురు ద్వైతవిద్వాంసులు, మతవిషయమైన యవ శ్యాసములిచ్చిరి. చివరకు మ. రా. రా. నిడదవోలు వెంకట మణకవిగారు కృష్ణకవిరచితమున ఉడిపి కృష్ణమూర్తి రత్నమాలిక నుఁ జదివి పథ్యుల శాసందింపఁజేసిరి. అంత సభముగింపబడిన.

తరువాత తిరువీధియుత్సవము జరిపింపబడిన. రాత్రి గుమారు రెనిదిగంటలకు శ్రీస్వామివారి మూర్తులతోఁగూడ శ్రీమధ్వరాయలవారి ఛాయాపటము నోకవానిని వెండి చప్ప రమునవంచి నూరేగించిరి. సంబరమంతయు నతివైభవముగా మంగళవాద్యములతో, భజనలతో, స్వస్తిపాఠములతో, ము ఖ్యముగు పీఠులనుండివెడలి, మాధ్వలందరు వెనుకలా నత్తుత్సా హవంతమయ్యెను. పాఠశాలా విద్యార్థులు స్తోత్రములఁజేసిరి. ఇట్లు మధ్వనవమియుత్సవము రాత్రి పదిగంటలతోముగిసెను.

ఈకార్యము నింతజయప్రదముగాఁ జొనసాగించుటకుఁ దమ సంపూర్ణసహాయముఁజేసిన మాధ్వలందరికిని ముఖ్యముగా దివాఖానాధ్యురు విజాపురపు అనంతరావుపంతులు, మూలరా మవీధి కానుభుద్రి వెంకట కృష్ణారావు పంతులు, భాగవతవర్ణ శీతాకామయ్యపంతులు, పరిణం జగన్నాధరావు పంతులు, ఖరీడేహల్ పెద శ్రీనివాసరావు పంతులుగార్లకు యవజనసంఘమువారు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల నర్పించు చున్నారని కార్యదర్శి చేయబుమాడి వేంకట్రావుగారు ఈనెల 6 వ తేదీన విజయనగరమునుండి మాట వ్రాసిరి.

* కల్లాకురుచి (దక్షిణ ఆర్కాటుజిల్లా) *

"ఈనెల 2 వ తేదీన కల్లాకురుచిలో నివసించుచున్న మాధ్వలందరును అచటి మధ్వజనసభవారి ప్రోత్సాహమువలన జగద్గురు శ్రీమధ్వరాయలవారి ఆరాధనమును జయప్రదముగా నొనరించిరి. స్త్రీలును పురుషులను అధికాత్సాహముతో పాఠ గాఢి. ఉదయమున భజనలతో నగరపరికీర్తనము జరిగినది. మధ్యాహ్నము శ్రీ ముఖ్యప్రాణమూర్తి ఆలయమున మహాభిషే కమును మహాదర్శనమును బ్రాహ్మణ సంకీర్తనయు జరిగెను. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది. శ్రీమధ్వసోద్యులవారి తీరితచరిత్రమును శ్రీవారి దివ్యోపదేశములనుగూర్చి పి. ఆర్. కృష్ణారావుగారు పఠనమొనరించిరి" అని ఒకవిలేఖ వ్రాసెను.

బెంగాల్ నాగపూర్ రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

ఈదిగువ తెలుపబడిన నిమేధించబడినట్టియు, పురాతన మైనట్టి రైల్వేస్టేషన్లు ఖరీదాలో రమీ 2400 టన్ను కంపెనీ ఆవరణమునందున్న జన రలుస్టేషన్లందు ఖరీదగ్గూరులోనున్న రైల్వే ఆక్స్ సి డ్లు, మెన్సర్స్ బిలిమోరియా బ్రదర్స్ వారిచే 20-2-1925 తేదీ నాడును, తరువాత తేదీలందును వరుసగా ఉదయం 8 గంటలనుండి బహిరంగ పేలము వేసి విక్రయించబడును.

అమ్మకము మరత్తులకు డిస్టిక్టు ఎంజీనీరు, సెంట్రల్ డిస్ పోజిల్స్, లేక మెన్సర్స్ బిలిమోరియా బ్రదర్స్, రైల్వే కంట్రాక్టర్లదారులు, ఆక్స్ సి డ్లు, ఖరీదగ్గూరు, విలీనములకు వ్రాసిన బడయగలరు.

వివరములు	రమీ
	పరిమాణము
	మొత్తము
	టన్నులు

1. స్టీఫర్స్ స్టీల్ రోల్స్, బాగుగానుండునవి, విరిగినవి వాటితునకలు 550
2. (రైల్స్) ఇనుపదారికమ్ములు ఎఫ్. ఎఫ్. ఓ. డి. హెచ్. అన్ని భాగాలు: కోయబడిన తునకలు, చెడిపోయిన ఇనుపదారికమ్ములు (రైల్స్) 650
3. అనేకరకములస్క్రింగ్ స్టీలుతునకలు 250
4. నానావిధముల డబ్బుల్స్. వి. అండు స్టీలు తునకలు 550
5. పనికొరగిడియలు, నలు, రెడ్డిలు 160
6. సి. వి. తునకలు (గాను రిటార్డులు) 80
7. పనికొరగి ఫిష్ ప్లేటులు (జి.జి. & ఎస్. జి.) 60
8. ఆర్. ఎస్. దాబాకమ్ములు (బాయిట్టును) బారుదూలములు, తూములు (చానల్స్) అంగిల్స్ టీసు, వరకబడినవి 60
9. పనికొరగి ట్రాలిచక్రములు, ఇరుములు 80 జతలు
10. పలువిధకొలతలలోను, దళమునందును గల గోలుములు 6 టన్నులు
11. టూల్ స్టీలుతునకలు 8 టన్నులు
12. ట్రెడ్ స్టీఫరులకు ఉక్కుచీగముచెవులు 20 టన్నులు
13. ఆరడు ట్రాన్సుపోర్ట్ కార్లు, వాటకు కార్లు 7 సంఖ్య
14. పాతకొరగినాయిర్, పెట్రోలుటెన్లు 1125 ,,
15. పాతసీమెంటుసంచులు 1500 ,,
16. ఆలంక్రీప్టు (కొంచెము మురికిచేరినవి) 4 హండ్ డెడ్ వెల్లు
17. కార్బన్ బ్రష్లు (పాతస్థానములకమ్ములవి) ఒకలాటు
18. 5 గాలములు పట్టునట్టి కాలి ఇనుపదబ్బాలు 2000 సంఖ్య
19. పలురకముల చిల్లరసామానులు.

మి. త్రక్, 2-25.

వెల్లింగ్టన్ సి సి మా

మాంటు రోడ్డు, ముద్రాసు
7-2-25 శనివారమునుండి 18-2-25 శుక్రవారమువరకు
యూనివర్సల్ సిరియలు

ది షాప్ టి

కడపటివారము

రంగం ప్రయాణం

నిజమగు చిత్రకథ

నిరుడు అట్టోబరు నెలలో బ్రహ్మపుర వాస్తవ్యులగు శ్రీ శ్రీపాద వరహా వరసింహంపంతులుగారి పెద్దకొడుగుడు బడికనిపోయి మరి తిరిగి రాలేనందున తండ్రి తోచినవోట్ల నియమం వరకే విసిగి భగవంతునిపై శారమువైచి మిన్నకుండెను. పోలీసువారికి కూడ నీవిషయమై తెలియజేసి యుండెను. గతనెల 18-వ తేదీ నానాడు కలకత్తా మెయింబలో డిగి యంటి కరుణించెను. వచ్చిన నాటినుండియు గుమ్మమువాటి యొంటరిగ బైటికి పోవరచుచున్నాడు. కారణమును చెప్పిడి చిత్రకథ యిది.

కొకనాడు చదువుకొనుట కని మామూలుగ బోవు మండ కొకనాడతనికి సాంథామేష్ట్రీయను నోకవ్యక్తి కన బడెనట. నువాకడా సంస్థానముందలి గొతునీగ్రామ చిరని కాపు రథలములు. (ఒరిస్సా, బీహారు రాష్ట్రముందలి స్వతంత్ర సంస్థాన ములలో నువాకడా యొకటి) (Fudatory state) ఈసాంథామేష్ట్రీ యొక్కడ మనుష్యులను జనుచేసి బర్మాకు వలస గొంపొవుచుండునట. శ్రీపాదగారి అబ్బాయి కలసివచ్చాడు 15 గురు యుక్తవయస్కులు గాని (Minors) వారలతోడ నుండెనట. వారందరు నోడ్రులు. రంగంలో వారింద్రభోగము లనుభవించగలరను నాకబైటి యింతరిని వశపరచుకొని గత అట్టో బరు నెలలో వీరిని గోపాలపురం రేవులో స్టీమరెక్కించి రంగూ నుకు తీసికొని పోయెనట. ఈసాంథామేష్ట్రీసోదరుడు చొక్కిరి మేష్ట్రీయను నోకడు బర్మాలోనే కాపుర మున్నాడట. ఈసోదరులు తమవ్యాపారము తిన్నగ సాగుచుండుట కొకరు బర్మాలోను, ఒకరిచ్చటను యుండురట. బర్మాలోని రంగూజిల్లాలో జోడాక్ రైల్వేస్టేషను ప్రాంతపు టడవు లలో చొక్కిరిమేష్ట్రీ నివాసము. ఈసోదరులలో నోక డిచ్చట కుర్రవాండ్రను జాగ్రత్తపెట్టి, బర్మాలోని యతని కడకు వారిని పంపుటయు, అచ్చట నాత డాబాలుర బర్మను లో మరెవ్వరితో తగిన మూల్యమున కమ్ముటయు జరుగుచున్న డట. ఇట్లు యెగుమతి చేయబడినవారు రంగూను బస్టీలో నుంచుండే పరిసర గ్రామములకు గొంపొబడి యచ్చట నమ్మ బడుదురట. అటుపిమ్మట నా రేమగుడుకో రై న ము న కే యెరుక.

అప్పట్లోనున యీ శ్రీపాదవారి విడ్డడు రంగూన్ రేవులో స్టీమరు దిగినంతనే, టీకాలు పడినాడా లేదా యని మెడికల్ ఆఫీసరుచే పరీక్షింపబడినవారిలో మొదట తన్వి భీ చేయబడెనట. తక్కిన బాలురును, మేష్ట్రీ యు నింకను పరీక్షింపబడుచుండగానే, ఈ ప్రాంతముల వాడయిన కంసారి గురుమూర్తియను వరడు [భక్తపురం తాలూకా అంబుగాం గ్రామకాపురముడు] చూచినట్లు పోలికయున్న దని యాదిద్దని "యెవ్వర" వని యడిగి తెలిసికొని, "పారిపా మ్ముని చెప్పెనట. కారణమునుగ ఈమేష్ట్రీయ నిన్ను కూడ అమ్మితేవరకు, వీరి వ్యాపారము యిది" అనిచెప్పెనట. తక్కి నవారిగరి యేమయినకానీ యని యాబాలు డితడుచెప్పినట్లు అతనితో అతడున్న మోలీనుగ్రామమునకు స్టీమబోటుపై పోయెనట. తరువాత నాతడు జబ్బుపడి డిక్టలేట్ ఆఫ్ఫారి ధర్మానువక్రంలో నుంటినయు, అచ్చటనుండి విడుదలైనతరు వాత ఆకంసారి పనిమీద యెచ్చటికో పోయాయుండబట్టి కానురంగూనుకు పోయెనట. రంగూనులో 27 వ గల్లిలో 2వ బ్లాకు 71వ యింటనున్న హోటెలులో దిగెనట. విధివశమున ఆ హోటెలులోనే యీమేష్ట్రీయను వసచేయుచుండురనియు, వారు తనకయి చెదకుమండరనియు, అంతకు ముందుకొనన నాతెక్కడికో చెప్పిరనియు, అచ్చటనున్న బరంపురం ప్రాంత వాసియగు డడ్డి యొకడు చెప్పెనట. అట్లుచెప్పిన డడ్డియు, ఆహోటలధికారియు కూడ నీమేష్ట్రీయిట్లు పిల్లలరెప్పి నమ్మ వ్యాపారము చేయుచుండుట తామోగినట్లు చెప్పి మనకుర్ర వాని నటనుండి పారిపొమ్మనిరి. అట్లకట్టములుపడి తిన్నగ స్టీమరెక్కిన యొక్కడ యీమేష్ట్రీయ పట్టుకొందుకో యని కలకత్తాకు బోయి అటనుండి రైల్వేకి యీసుర్రవా డింటికి వచ్చెను.

ఇదికథ. రంగంప్రయాణ మిబాలుని యిట్లు పిదకుండ నుంచగలిగినది. కాని యీమేష్ట్రీయవ్యాపార మింకను నిరాఘాటముగ జరుగుచునే యున్నది. ఈబాలునితోడ గొంపొబడిన తక్కిన పదునయిదుగురి గరి యేమయినవో చెప్పతరము కాకు న్నది. అందరును మయినర్లు. నమ్మబిలయినవో వారీపాటికి నత బలి యివ్వబడియుండురని యీ బాలుడు చెప్పుచున్నాడు. అట్టిఆచార మింకను బర్మాయుడవులలో నున్నదట. అట్టిది జరు గున్నను బానిసలవోలే వారమ్మబడియైన యుండురు. అతికా రులిట్టి ఆనాచారము జరుగుచుండ మిన్నకుండురా? బర్మాలోని భారతీయు లీవిషయము పరిశీలించి తగిన చర్యజరుపరా? చూడవలసియున్నది. జిల్లా వెల్లె కృష్ణారావు. (శ్రీశ్రీ)

WANTED కావలెను

40 ఇంగ్లీషు కంపాజిటర్లు
40 English Compositors
20 తెలుగు కంపాజిటర్లు
20 Telugu Compositors

బెజ్జవాడ వాణిప్రెస్ లో తక్షణం ప్రవేశింపవచ్చును

to Join Vani Press Bezwada at once

జర్రసీవారిచే శాస్త్రప్రకారము నూతనముగా కనిపెట్టబడినది.
బర్లినులోనున్న డాక్టరు వాన్ గ్రాన్ లుడు పై యఫ్ గారిచే కామశాస్త్రమునందు కనిపెట్టబడిన నూతనకల్పనలు 1 కి రు 2-8-0

సర్ వాన్ యాన్:- అంటువ్యాధులు రానీయక ఆటంకపరచును. 5 ట్యూబులుగల ప్యాకెట్టు లిబిడిన్:- నపుంసకత్వమును శాశ్వతముగా పోగొట్టుటలో ప్రసిద్ధి కెక్కినది యిదియొక్కటియే. [బుడ్డి 1 కి ధర రు 6-0-0 బుడ్డి 1 కి ధర రు 6-0-0

ఆన్ టెక్సు:- స్వభావ విరుద్ధములేక గర్భమును ఆపును. బుడ్డి 1 కి ధర రు 3-0-0

టవలైన్:- స్త్రీలకు గలుగు నకల వ్యాధులను కుదుర్చు ఔషధము. బుడ్డి 1 కి ధర రు 3-0-0

అన్ని పట్టములలోను ఏజంట్లు కావలెను. ఔషధములతో పథ్యనియమములు, ఇతరవివరములుపూర్తిగా

Genz Wheeler & Co., (F. Dept) [తెలుపబడును.
3, Commercial Buildings, Clive Street, CALCUTTA.
or 8, Broadway (Upstairs) Madras.

ముప్పనసోమరాజు అండు పీఠాజు.

పెద్దాపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన

స్వదేశము

1918 సంవత్సరం

సుంచిమేము మనదేశము

నపండించుచున్న పట్టు

తో మాఫ్యాక్టరీ లోనే

పడుకుట, నేయుట, రం

గులు చేయుటను గుఱప

నులవలన వివిధరకముల

TRADE MARK.

REGISTERED

వస్త్రములను రంగు తో చిత్రవిచిత్రమైన జరి సాదా అంచులు కమ్ములతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన 38వ అఖిలభారత కాంగ్రెసువస్త్రప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవి దేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమైనవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునగురించి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగురించి పీయూ.న.కాంతిభూషణగారు అమృత బజార్ పత్రికయందు ఇట్లు వ్రాసిరి.

... ఇతర కాంగ్రెసుసంఘము వారున్న మరియితర ప్రజలుకూడ అన్ని రకములభద్రులన్నా ప్రదర్శించిరి ఇంకను ఎందరోకలరు. అందరిని ఇచ్చట ఏకరవుపెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టువస్త్రములు ఆ నేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. పెద్దాపురం వర్తకులు ముప్పనసోమరాజు పీఠాజు గార్లు పట్టు ఉత్పత్తియములును భోవతులును వస్తుగుడ్డలు కొలుగుడ్డలును తలగుడ్డలును చీరలును మున్నగురకములను ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు అస్సామీ వారు కూడ ప్రదర్శించిరి.

పట్టువస్త్రములనుగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క ఆదేశమును రకములను విపులముగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశీవస్త్రపరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ నభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము నందును మాబట్టలు వారకును.

కొండవర వర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలో నేనాణ్యము తక్కువ అయిన బట్టలను విక్రయించి మారకములనిమోసపుచ్చుచున్నారని గాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి బట్టయందు వుండేమాక్రేడ్ మార్కును ఇందున ప్రమరించితిమి.

శ్రీ సకలతత్వార్థదీపిక-(వచనము)

గ్రంథకర్త:— శ్రీ కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారుగారు, గవర్నరు పేట, బెజవాడ

ఈగ్రంథము తత్త్వవిషయమును సంగ్రహముగ బోధిచును. ఇందు శ్రుతిస్మృతులనుండియు చిత్తరసస్ఫురణాంధ్ర వేదాంతగ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లచ్చటచ్చట గలవు తెలివి సులభము. ౧౮ అధ్యాయములు. ఇందలివిషయములు:—

1. సూక్ష్మ్య సందర్శనము, 2. గురులక్షణములు, 3. నిర్గుణపరబ్రహ్మము, 4. ప్రణవము, 5. సగుణస్వరూపనిర్ణయము, 6. త్రిమూర్తులయొక్క యుత్పత్తి, 7. గుణత్రయ వివరము, 8. పంచభూతోత్పత్తి, 9. జీవుని గమనాగమనములు, 10, అన్న స్వరూపము, 11. చక్రవిషయము, 12. అజపాగాయత్రి, 13. చక్రాంతర్గత విషయములు, 14. పంచకోశ వివరము, 15. పిండోత్పత్తియొక్క ప్రకరణము, 16. వైరాగ్యప్రకరణము, 17. పంచీకరణము, 18. చతుర్వింశతి తత్త్వవివరము, 19. సృష్ట్యాది విషయవివేచనము, 20. నిత్యకర్మానుష్ఠానవిధులు, 21. భస, స్నాన, భస్మార్చనము, భస్మధారణాదివిధి, 22. దుద్రాక్షధారణాదివిధి, 23. పంచకీ మంత్రోద్ధారణము, 24. శివార్చనక్రమము, 25. భస్మధారణాశ్లోకత, 26. భ 3, 27. జీవేశ్వరవిషయము-జీవుడు, 28. ఆత్మస్వరూపము, 29. ముక్తి, 30. మహావాక్యములు, 31. ప్రభులింగలిప్తతత్త్వబోధ, 32 సర్వమతైకమత్యము, 33. శివుడు తామసుడు కాదు, 34. తత్త్వమును భక్త్యర్థార్థపతి, 35. " సూర్యమండలాంతర్వర్తి, 36. గాయత్రి, 37. భగవద్భక్తిరూపము, 38. చాతుర్వర్ణ్యవైపరీత్యము, 39. కంత్రిక ప్రసాదగ్రహణము, 40. జయాది హోమవిషయము, 41. ఉపసంహారము

మతీయూ నిందు తెలుగున విశ్వేశ్వరతారావలి సంకల్పతమనశిష్యామణికి వ్రాసినోతము. శ్రీరామచంద్రకవిభవంగ ప్రోత్సహ త్రేతాసమర్థుడు గలవు. దీనివెల ౧-౦-౦.

గ్రంథకర్తగారియొద్దను, బెజవాడ వాణిజ్యప్రాకారము లొందగలడు. కాశీనాథుని అనుమతిప్రకారము, అంగ్రహించుటయు శ్రీ కాశీనాథుని అనుమతిప్రకారము, భాగ్యగంధ్యుడు ప్రతింశ్రయమునకు దొరకును.

6-వ వాయిదా నూలు పంపిన సభ్యులు

వరుస నెం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిష్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు
145	గుం. ఉడయవర్మయ్య	చిత్తూరు	1829	2000	27
146	టి. సుబ్బన్నచెట్టి	"	1839	2020	26
147	ఆర్. విశ్వనాథయ్య	"	1844	2000	35
148	టి. అనంతపద్మనాభయ్య	"	1459	2000	15
149	యం. గోపాలాచారి	"	1463	3680	12
150	యం. యం. వెంకటాచార్యులు	"	1464	2000	43
151	దేశభక్త కొండవెంకప్పయ్యపంతులు	గుంటూరు	1	2000	80
152	చెంగలయ్యల చిట్టిపంతులు	ప.గోదావరి	12	2000	10
153	కళా వెంకట్రావు	గోదావరి	89	1000	108
154	పొన్నాడ నూర్యరావు	"	168	2000	8
155	సున్న బ్రహ్మదేవశాస్త్రి	"	201	1800	29
156	కోడేటి రంగాచార్యులు	"	207	2080	24
157	రామచంద్రుని వెంకటప్ప	"	252	2000	17
158	కేశవరపు కామరాజు	"	268	2000	11
159	చాలపల్లి రంగారావు	గంజాం	327	2000	21
160	పాలపర్తి వెంకట్రావు	గుంటూరు	365	4000	12
161	కంభంపాటి సాంబయ్య	"	369	1000	28
162	తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరి	"	388	2060	28
163	వల్లూరి కృష్ణయ్య	"	389	3088	22
164	గార్ల పాటి మానుమంత్రిరావు	"	395	2000	16
165	రూపనగుంట్ల వెంకటసుబ్బారావు	"	397	2000	19
166	రామినేని అప్పయ్య	"	408	2000	23
167	మండల శ్రీరాములు	"	412	4000	18
168	గంధం శివాపతిశర్మ	"	114	2000	10
169	రూపనగుంట్ల సుబ్బారాయుడు	"	429	2000	22
170	వడ్లమాడి ముత్తేశ్వరప్రసాదరావు	"	442	466	32
171	మద్ది రాధాకృష్ణయ్య	"	444	2000	15
172	" వెంకటరంగయ్య	"	450	1008	20
173	నేలి వెంకటాచలపతి	"	451	1500	16
174	మారేళ్ళ కోటేశ్వరరావు	"	555	2000	19
175	కనగాల సుబ్బారావు	"	574	6500	24
176	వేమూరు సుబ్రహ్మణ్యం	"	576	2000	48
177	ఉప్పల వెంకటకృష్ణయ్య	"	511	2000	24
178	కొలనుల లక్ష్మీవరకృష్ణారావు	"	625	2000	9
179	కొడూరి అంజనేయులు	తూ.కృష్ణ	690	2000	22
180	గూడూరు వీరున్న	"	710	2000	26
181	గుళ్లపల్లి శ్రీరామలీలచౌదరి	"	718	2000	23
182	తాళ్లూరి దుర్గాప్రసాదరావు	"	785	1700	36
183	గద్దెక మృత్యుంజయశాస్త్రి	పశ్చిమ	855	2000	19
184	కామమాను వెంకటాద్రి	"	897	2000	28
185	కతారి అయ్యతరామరాజు	ప.గోదావరి	956	2000	24
186	చె. మంగయ్య	"	990	2000	34
187	నజర్ అహమ్మద్	"	998	1800	9
188	పరిశి లింగయ్య	"	1020	1500	28
189	మునుకుట్ల సుబ్బారాయుడు	"	1026	2067	22
190	యస్. శత్యనారాయణమూర్తి	"	1059	1500	26
191	పి. సుబ్బారావు	"	1061	2000	42
192	జుత్తాడ గోపాలస్వామి	విశాఖపట్నం	1081	400	16
193	పురిపండా అప్పలస్వామి	"	1092	581	17
194	అచంట సత్యనారాయణ	నెల్లూరు	1278	2000	19
195	యిసనాక రంగారెడ్డి	"	1299	2000	16
196	కా. రాజగోపాలాచారి	చిత్తూరు	1328	2000	19
197	రామకృష్ణశాస్త్రిలు	"	1380	2000	32
198	పాలాటి వెంకయ్య	గుంటూరు	1416	2000	20
199	వడ్డల వెంకటగిరిరావు	"	1417	480	55
200	లావు వీరభద్రయ్య	"	1429	2000	9
201	గంధం నాగేశ్వరరావు	"	1480	2000	24
202	యం. వెంకటకృష్ణమాచారి	చిత్తూరు	1461	2000	15
203	చెన్నంపల్లి వెంకటరంగారాయలు	అనంతపురం	1527	2520	18
204	పంకటి కొండరెడ్డి	"	1528	2620	13
205	నేలి వెంకటసత్యనారాయణ	గోదావరి	1606	2000	14
206	బందా వియ్యన్న	ప.గోదావరి	1608	2000	15
207	పూటుకూరి లక్ష్మీవరకృష్ణం	పశ్చిమ	1718	2000	46
208	యెల్లె చెట్టి గోపాలకృష్ణయ్య	గుంటూరు	1745	2000	10
209	కేశవరపు వెంకటనరసింహ	గోదావరి	1747	2000	44
210	పొతుకూరి వెంకటాయుడు	గుంటూరు	1751	2219	42, 68
211	యం. సత్యనారాయణరావు	గంజాం	1762	540	18
212	పెండ్యాల సోమయాజులు	గోదావరి	1774	2000	40
213	విష్ణుకోటి వెంకటరమణ	"	1782	2000	10
214	తెంకంటా సూర్యులు	అనంతపురం	1791	2100	22
215	నార్సాపాటి చంద్రశేఖరం	గుంటూరు	1792	2000	34
216	శ్రీధాబత్తుని శివారావుదాసు	"	411	2000	8

6-వ వాయిదానూలు పంపిన సభ్యులు

వరుస నం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు
217	జేదాంతం శ్రీకృష్ణయ్య	గుంటూరు	460	2000	11
218	వొలివేటి వీరరాఘవయ్య	"	410	2000	12
219	నాగం మట్టుపల్లి	"	548	2000	24
220	చెన్నైలకంటి రాఘవయ్య	నెల్లూరు	1265	2800	21
221	బి. చిన ఓబుకోరెడ్డి	అనంతపురం	1761	840	14
222	తిమ్మిరపు రామిరెడ్డి	నెల్లూరు	1262	2000	47
223	అల్లూరి రామరాజు	గోదావరి	177	2000	19
224	నల్లూరి నూర్యనారాయణ	కర్నూలు	884	2000	67
225	మనపాక కమలమ్మ	కర్నూలు	788	2100	100
226	బొబ్బా వెంకటేశ్వయ్య	"	766	2000	21

గుంటూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

ఆత్మహత్య కేసు

ఫిబ్రవరి, 8:—కొడూరి లక్ష్మీపతి బి. ఏ. గారి భార్య 8-9-24 తారీఖున జావిలోపడి మరణించినదర్శనములో, 10-9-24 తేదీన ఆయనయును ఆయన తల్లిగారున్న హత్య నేరముక్రింద పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడి, పిదప జామీను పై విడుదలకాబడి యింతవఱకు వారిపై కేసుపెట్టబడక పోలీసు విచారణ జరుగుచుండెను. చివరకు జనవరి ఆఖరు వారమున వారిమీద కేసు రద్దుపరచుకొనుచు కె. సి. యస్. రిఫర్డు చార్జి షీటు దాఖలుచేసినది తెలియుచున్నది. దాక్షిణ్యులచే మరణానంతర శారీరకపరీక్ష ననుసరించి యీవిషయమును ఆత్మ హత్యగా పరిగణించునని పైవారిచే అర్జీదాఖలుచేసి పోలీసు వారు దాఖలుచేసి కేసు రద్దుపరచుకొనిరి. పోలీసువారు తొం దరిపడి పెద్ద మటుంటిటలును గారవార్డులు వారిని సరియైన సాక్ష్యములేకుండా అరెస్టుచేయుట చాల విచిత్రము.

టాకా ప్రాసూలు

నిన్నటి దినమున జరిగిన కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశ ములో శ్రీతులు కొంపల్లి కోటిలింగం పంతులుగారు అధ్యక్షు లుగను, జూలూరి వెంకటరత్నం పంతులుగారు ఉపాధ్యక్షులు గను మాడభూషి జేదాంతం నరసింహాచార్యులుగారు కార్యదర్శి గను ఎన్నుకొనబడిరి.

నర్తరూపిణి సంగుగారు

అకాలీయద్యమ ప్రచార సందర్భములో శ్రీసర్దారు సింగుగారు నిన్న యీశబ్దమునకువచ్చిసాయంకాలము 5-30 గంటలకు స్వరాజ్యమైదానములో బహిరంగోపన్యాసమునొసంగిరి. శ్రీ గో. వెం. కృష్ణారావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అకాలీయద్యమోత్పత్తిని గురించియు, వారు గావించిన నాలుగైదు సత్యాగ్రహ పోరాటములను గురించిన విపులము గాట్టుపస్సనింది:—“మహాముషియగు మహాత్మాగాంధీ మనకు దేశభక్తిని గలపుటకై దివినుండివిచ్చేసెను. అకాలీ లాయనపద తుల కడుగుదాటక ప్రవర్తించుచున్నార. “అకాలీ” అనగా మరణ భీతిలేనివారని యర్థము. మాసంఘమునందు చేయటకు కాంగ్రెసులోవలె 4 అకాలి పంచాలేదు. ఎప్పటి కప్పుడు ప్రాణముతీసి తైలపారవేయుటకు సిద్ధముగా నుండుటయే మా సంఘములో చేయటకు ముఖ్యమైన పరతు మన గృహములందును దేవాలయములందును స్వరాజ్యము రానిది రాజకీయ స్వరాజ్యము రానేరదు. మన మతముకొరకు ప్రాణము లర్పించుటకు సిద్ధము గానుండవలెను. అకాలీయద్యమము దేవాలయములలో స్వరా జ్యమేర్పరుచుట కొరకై బయలుదేరినది. మదరాసు ప్రాంతము లలోని ఆలయములు చాల పీనదశయందున్నవి. దేవదాసీలను పేరట వృత్తిలోగలుచువారు వందలకు వందలు ఆలయములందు నృత్యము గావించుచుందురు. అట్టియాలయము లనుండి మంచిసిద్ధాంతము లెట్లుపట్టబడును? మావైపులగూడ సాధువులు మతగురువులు పెండిచేసికొనమని చెప్పమ వందలకు వందలబో గంటిలను వారియధీనమునందుమకొందురు. వారు తాగుడుకూడా అలకాటవేసిరి. అట్టివారిని సంస్కరించుట కై మేమి ప్రయత్నింపిమి. యూరపుదేశములో శ్రీస్తులసేవ లనేక పాపములు గావించుచుండుటనేమిస్వయముగామాచితిని. ఈదుర్గతిని నూన్పుటకై లాక్సొద్దులవలన ‘మనకేమియు లాభముగలుగదు’ అందుకని మహాత్మాగాంధీగారి పద్ధతులపై మేము సత్యాగ్రహము ప్రారంభించితిమి. 15 లక్షల అకాలీలలో ఒక్కరును

ఖద్దరుకప్ప యింకొకగుడ్డకట్టరు. ప్రభుత్వ కొద్దకును మూళ్ల కును ఒక్కరునుపోరు. ఒక్కరును పంచమజాతిని అస్పృశ్యు లని యేవగింపరు. మాబంగారుపుదేవాలయములో ఒకపంచముని పూజారిగానుంచుతిమి. మేము గాంధీగారి పద్ధతులను గట్టిగా అనుకరించిన వామిదార్లమే సత్యాగ్రహముని బాగుగాపెరిగి సంత రించుచుంటిమి. దేవాలయముల సంస్కరించుటకు సత్యాగ్రహ పీఠబూనినవారు మాలో 2లక్షలమందియున్నారు. సత్యాగ్రహము బలవంతులగునని సహజముగా పిరికితనముగలవాటి గారు. తన దేశమతోద్ధారణకైరణరంగమందు ప్రాణములువిడుచుచున్నాడే ధీరుడై వీరస్వర్గముచేరెను. ఎప్పుడో జరిగినచరిత్రగాక 4 సంవత్సరములనుండి జూగురున్న మాచరిత్ర నివృద్ధు వివరించెదను.

మొండికి సత్యాగ్రహము

ఒకదేవాలయమును స్వాధీనపరచుకొనుటకై సత్యాగ్రహము ప్రారంభించితిమి. 200 మందిని పోలీసువారు కాల్చిరి. 1000 మంది అకాలీలు సిద్ధముగా ముందుకువడిచిరి. దేవాలయ పునీగములు మాపరము చేయబడెను.

రెండవసత్యాగ్రహము

1922 సం॥లో గురుకాబాగ్ లో అరెస్టులకును మాకును పోరాటము ప్రారంభించెను. అరెస్టులు రిపోర్టుచేయుకపోయిన ను పోలీసువారు వారికి సహాయార్థమువచ్చి యాయద్యమము నణగద్రొక్కవెండిరి. 25 మందినొక కట్టెలొట్టుటకై అకాలీలు పోసాగిరి. అట్టివారిని 2000 మందిఅరెస్టుచేసిరి. తైళ్లునిండిపోయి నవి. అప్పుడు అరెస్టుచేయుట ఆపికొరదాలతోను కర్రలతోను కొట్టసాగిరి. అకాలీలు ధైర్యమువిడువక దెబ్బలుతినుచు స్పృహతెలియక క్రిందపడి మరలలేచి కట్టెలొట్టుటకై నడుచుచు సత్యాగ్రహము గావించిరి. భార్యలు, తల్లులు, తండ్రులుతమత మధర్తలను విడదల వీవనవిచ్చి దెబ్బలుతినుటకై పంపించుచుండిరి. బ్రిటీషువారు మిక్కిలి కృతఘ్నులు. ఈ దెబ్బలు కొట్టిన అకాలీలలో ఎక్కువ మంది జర్మనీలోనో ఫ్రాంసులోనో వారి తరపున యుద్ధము గావించినవారే. అట్టివారి వల్లతెలియక పడియున్న పుడు మా సొంత దాక్షిణ్యులచే వోటిలో నీళ్లయినను పోయినీయలేదు. మొత్తము 10,000 మందిని అరెస్టుచేసిరి. 10 లక్షల ద్రవ్యము వెచ్చించితిమి. తుదకు మాసత్యాగ్రహము విజయము గాంచినది.

మూడవ సత్యాగ్రహము

అమృతసరపు బంగారు దేవాలయపు అధికారమును ప్రభుత్వమువారు మావద్దనుండి స్వాధీనపరచుకొన జూచిరి. ఖజనాతాళపు చెవులు లాక్కుని పోయిరి. సత్యాగ్రహము ప్రారంభించితిమి. 10 వేల మంది అకాలీలు సిద్ధముగా నుండిరి. మాలోగూడా దేశద్రోహులు కొ ఆవరేటన్న గలరు. కాని దేవాలయాధికారము వహించుట కొక్కరును సాహసించలేర. చివరకు కలెక్టరు వగయిరా అఫీసరే తిరిగినచ్చి మా తాళపు చెవులు మాకిచ్చివేసిరి.

నాల్గవ సత్యాగ్రహము

నాలుగవ సత్యాగ్రహము నాథాలో ఇప్పుడు జరుగుచున్నది. 14 జాతాళు ఇంతవరకు వెడలి కాంతముతో నిర్బంధమున కియ్యకొనిరి. ఇంకను అనేకమంది వెడలుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. నాథామహారాజు చాలయోగ్యుడు. మతాభిమానము దేశాభిమానము గాఢముగా గలడు. 1906 సం॥లో సామ్రాజ్య శాసనసభలో నియామకసభ్యుడుగా నున్నప్పుడు ఇతర రాజులవలె భయపడక గోళ్లతోపాటు వోటు చేయుచుండెను. ఆయన ఏకపత్ని వ్రతస్థుడు. నాన్నానా దామణిహత్య జరిగిన కల్యాణ మాలోపాటు నల్లతలపాగా ధరింపసాగెను. అట్టి ధీరుడు నాథారాజుగా నుండుట ప్రభుత్వమువారేదో మిషబెట్టి ఆయనను లొంగించిరి. ఈవిషయమున గూడ మాకు విజయము చేకురుచు గాత అని శ్రీ హరినామసింగుగా రుపన్యసించిరి. వారి మతసిద్ధాంతములను గూడ ముప్పయిగా వివరించిరి. నిన్నటిరోజున కారదా నికేతనములో శ్రీలక్ష్మీరక్ష ప్రత్యేకముగా నుపన్యసించిరి. తరువాత యువజన సాహితీసంఘములో విద్యాధులకు ప్రత్యేకముగా నుపన్యసించిరి. సాయంకాలము స్వరాజ్య మైదానములో మరల బహిరంగ సభలో నుపన్యసించిరి. అకాలీ యుద్ధమును గురించి మావట్టణములో బాగుగ ప్రచారము జరిగినది.

శ్రీ క్రియాశక్తియొడెయ రాంగ్రంధిషత్పత్రికలు

పై పరీక్ష గతసంవత్సరమున జనవరి నెల చివరజుగవలసియుండెను; కాని స్థానిక కార్యదర్శులలో డెక్లెరేషన్లు పూర్తిచేయము ననుసరించి యాయవధి యొకనెలవరకు వాయిదాపడెను. ఈపరీక్ష లాయాకాఖాస్థానములలో నీనెల 28 వ తేదీ కనివారముదయ సాయంకాలములందు జరుపునట్లు నిశ్చయింపబడినది. మడకసిరాభాగమునకు, ఆర్. సిద్ధనగాడుగారును - హిందూపురభాగమునకు టి. ఎస్. రామయ్య ఎం. ఏ., ఎల్. టి., గారును, పెనుగొండభాగమునకు సి. కుబ్బరావు బి. ఎ., ఎల్. టి., గారును ధర్మవరభాగమునకు పి. నూర్యనారాయణరావు బి. ఏ., ఎల్. టి., గారును - అనంతపురభాగమునకు వై. ఎస్. హనుమంతరావు బి. ఏ., ఎల్. టి., గారును - కల్యాణదుర్గభాగమునకు జి. సత్యనారాయణ టి. ఎ., ఎల్. టి., గారును - గుత్తిభాగమునకు బి. లక్ష్మణశెట్టి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారును - తాడిపత్రి భాగమునకు టి. నరసింగరావు బి. ఏ., ఎల్. టి. గారును పరీక్షలసాధ్యులుగా నుండురు.

సీరివి ఆంజనేయులు ఎమ్. ఎ. ఆర్. యు.

పరిశీలకార్థము.

శ్రీమద్వాత్సకిరామాయణము

ఒకకారము వేదములకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాత్సకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకల్ల నాదియై యలరారుచున్నది. సర్వోత్కృష్టవర్ణనల యీ రామాయణమహర్షి వమునకు మహానీయులనేక లనేక సాంస్కృతికవ్యాఖ్యానతీర్థముల నేర్పరచియుండెడి. ఆందు గొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయులుగను గొన్ని ముద్రింపబడని దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయు గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భమిడిపాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రితాముద్రిత వ్యాఖ్యానముల జాలవఱకు సంతరించి పండితులు పామరులు త్రిమతములు తదితరులు సంస్కృత వ్యాఖ్యానతీర్థముల నుగమముగా (బ్రవేచించి చూచి యందలివిశేషములగాంచి సంతసించునట్లు నాకనాచరగు సంపూర్ణాంగ వ్యాఖ్యానమును, ప్రతిశ్లోకమునకు ప్రతిపదార్థము, తత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము ననుసరించి విశ్లేషణములను గలిగి యలరారునట్లు) రచించి 50 పానుల డబుల్ రాయల్ పైజాగ్గజకాగితములమీద చెండుమాసముల కొక్కొక్కసంపుటముగా (ఒకటియెచున్నాడు. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి చెండు చేయబడియుండును. చివరిశేషము నిందుగడుప బద్ధంకణులై శ్రీ కామ్యులనారు దీనంగల రాజకీయ నైతిక సాంఘిక మతభర్తృములను, విహితాముష్మిక మార్గములను గరతలాములముగాఁ జేసి ముద్రించుచున్నాడు. ప్రతి భారతీయాంధ్రుడు బలిపండగ గ్రంథము. ఇంతవఱకు బాగకాండమున నైదసంపుటములు ముద్రింపబడినవి. అయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ దెప్పించుకొనునారు కాశ్యత చండాదారులుగా నెన్నుచుందురు. కాశ్యతచండాదారులు మొదలు రు 0.8-0 లు ప్రనేతరునును చెల్లింపవలెను. సంపుటము 13 పోస్టుఖర్చులుగాక చండాదారులకు రు 1.2-0, ఇతరులకు రు 1.4-0. వివరములు మాకువ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

వలయువారు:—

శ్రీ మద్వాత్సకిరామాయణ గ్రంథమాలా, కార్యసాగము,

ఆర్యాపురము, రాజసుపేంద్రవరము.

మదరాసు వార్తలు

రాకపోకలు - గవర్నరుగారు బెంగళూరునుండి తిరిగి

వచ్చి

ఈ ఉదయం యాదోజములో సంచారముచేయుటకై వచ్చిన గవర్నరుగారు 14 వయస్సు దిగిరి.

ది. బి. ఎం. కృష్ణ నాయుడుగారు మలకారు వల్లిరి. పి. టి. రాంకొంగా రిపబ్లికన్ వచ్చిరి.

మరణ నివేదికము - 7 తేదీన ఆఖరయ్యోవరములో 100 కి 450 మంది చచ్చిపోయిరి ఇంతక్రింద రం. 3 చచ్చి క్రిందలేదు యావరములోనే 468 చచ్చిపోయిరి.

మదరాసు కాంగ్రెసు కమిటీ నూలుచందా - నిన్న మహాజనసభలో మదరాసు కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రత్యేక సభ్యులగు అ. పి. త్రివిక్రమ చరిగినది నూలుచందా - తీర్మానము ఆమోదింపబడి నూలుచందా లేనివారికి 500 యెచ్చిన నూలు పట్టెచ్చెయటకు తీర్మానింపబడినది. కాంగ్రెసు కమిటీ ఫంక్షన్ గాను ఉబ్బుననూలుచందా నిశ్చయింపబడినది.

ఉద్యోగమార్పులు - బ్రాహ్మ డైరెక్టరు ఆఫ్ డిప్లొమెన్సీ కు గానున్న లింబ్ హేల్సు గారు గవర్నరు మెంటు ఆఫ్ డిప్లొమెన్సీ అండ్ ఇన్స్ట్రక్షన్స్ కు నియమింపబడినది. మున్సిఫల్ కమిషనరుగారికి లె. ఎ. త్రివిక్రమ చరిగినది. పాతికనామన పైదామె టి. చచ్చుకాశేక్రిస్టియన్లు ఆఫ్ గ్రీన్ గాని డైరెక్టరుగా నియమించిరి. వీరు నిన్న క్రొత్త యువ్యోగమున ప్రవేశించిరి.

అఖిల భారత ఆయుర్వేద

విద్యాపీఠ పరీక్షలు

1925 మార్చిలో జరగనున్న అఖిల భారత ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలకు దరఖాస్తుండు కట్టాలసిన గడువు జనవరి 31 నుంచి ఫిబ్రవరి 15 వరకు పెంచబడినది. ఫిబ్రవరి 15 వైగా ఉబ్బు దరఖాస్తులు పురు కొనబడినది కావడం తెలుపుచున్నాడు.

ఎం. ఎస్. ఎం. ఆర్. వర్మ మౌంట్ మెన్ నభ -

నిన్న 4 45 గంటలకు వైద్య పరీక్షకు వచ్చిరి. జరిగినది తీర్మానములు చాలావేయబడిన. జెనీవలో జరగజూపు ఇంట్లోనేమనలో తేబర్ కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధిగా ఎం. ఎం. జోషిగారి నెన్నుకొనిరి. ఇ. ఎ. ఆయుర్వేదానికి ఎ. డైరెక్టరుగా (సలహాదారునిగా) నెన్నుకొనిరి. 14 తేదీ ప్రాంతముల బాంబాయిలో జరగనున్న ఆర్. ఇండియా ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసుకు రైల్వే ఎంప్లాయిస్ కాన్ఫరెన్సుకు ఇ. ఎ. ఆయుర్వేద గారిని ప్రతినిధిగా నెన్నుకొనిరి. తరువాత రైల్వే మెన్ సంగూర్చి ఎం. వి. ఆర్. ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ నేలం పోషారు క్రీటరీ లుపనగించిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయము

కానిరాగూ - భ

ఆంధ్రప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయ ఆంధ్ర బా. తీర్థ కార్యకర్తల సభకు నెల వేదికనివరమునాయంకాలము గంటలకు మదరాసులో ఆంధ్ర ప్రతికార్యాలయమున జరుగుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు ది. పోధార కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సభాధ్యక్షుత్వ వహించుచున్న విశ్వవిద్యాలయ పక్షమున ముందుముందు జరగవలసిన విషయములను సభలో చర్చింపబడును.

నిన్న పట్టల యంత్రములు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 9 - ఆగ్నిపెట్టెల దయారజేయు హైదరాబాద్ సభ్యులకు కర్మక్షతవహించిన కెప్టెను జె. డబ్లియ. పటేరాలుగారు, విదేశీయుల ధనముపెట్టుబడి యెక్కువగానున్నదనియు, దానివలన హిందూదేశమునకు చాల నష్టముగానున్నదనియు, కావున నిషేధమును హిందూవులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ మెలగవలయుననియు డి. పి. పట్టలగా బ్ల. జే. వి. దేశీయులతో పోటీ జేయవలయుననియు చెల్లిపిరి.

ధర్మాదాయముల చట్టము

నిరాకరించుట

సత్యమూర్తిగారు బిల్లు చేర్చుకొనలేదు

హిందూధర్మాదాయముల చట్టమును తీసివేయవలెనని సత్యమూర్తిగారు కాననపర్వలో ప్రవేశ పెట్టదలచిన బిల్లును గూర్చి సభా కార్యదర్శి యాదీనువరీతిని జవాబుచాసెను - "మీ బిల్లు న గూర్చి యిట్లు చెలికడతేయ అజ్ఞాపింపబడితిని. 1 ఇండియా ప్రభుత్వచట్టము 80 సెక్షను ప్రకారము మీ బిల్లు గవర్నరుగారి అనుమతిని బడయవలెను. ధర్మాదాయముల చట్టములోని 77 వ సెక్షను దీనివేయ యిట్లందుచేత నీ బిల్లు ప్రభుత్వాదాయములకు భంగము కలిగించుచున్నది. 2 గవర్నరు జనరలుగా రంగీకరించిన చట్టమును రద్దుజేయదలచిన దుటచే యీ బిల్లు గవర్నరు జనరలుగారి అనుమతిని బడయవలయున్నది. ఆట్టి అనుమతియే అవగతాని దోచినదో ఇండియా దొంగతనమువారికి ప్రాప్తి తెలిసి కొనవలసినదిగా లాకాఖవారిని కోరుచున్నాము" - సభా కార్యదర్శి.

నిరాకరించిన ప్రశ్నలు

కాననపర్వ నిబంధనలు 7, 8 ప్రకారము స్టాండింగ్ ఆర్డరు 18 ప్రకారము యాదీనువ ప్రశ్నల గూడ నిరాకరించబడినవి కాంగ్రెసు దెలిపెను -

1 లాకాజేషన్ నూతనముగా ఉపాధ్యాయుల నియమించుటనుగూర్చి విద్యామంత్రిగారు చీఫ్ జస్టిసునుగాని, లాకాజేషన్ కాన్సిలు అధ్యక్షునిగాని జాబి వారిని ప్రోత్సహించెనా? అట్లేలే నెన? - ఈ విషయము స్థానిక ప్రభుత్వమునకు ప్రజాక్షయమునకు సంబంధించిన సుబ్యువిషయము కదుగావున అంగీకరింప మీలేదు.

2. స్థానిక స్వపరిపాలన కాఖమంత్రిగారు తంజావూరు జోయింపుడు జిల్లాపర్వనుగూర్చి కన్వెన్షన్ జేసినట్లు చెల్లిన 59 గురిలో నెవరినైన జూదీరా? సర్వముగారు ప్రయాణపు ఖర్చులు పుచ్చుకొనుట నిజమేనా? దానిగూర్చి యేమిచర్చదీసి కొనెదన? - ఈ ప్రశ్న పరువునష్టముగ నుండుచే అంగీకరింప దగినది అధ్యక్షుడు తలంచెను.

స్టేటుకౌన్సిలు

విదేశములలోని భారతీయులు తీర్మానము

మునుపనువారింపు కొనబడినది

దెల్లి, ఫిబ్రవరి 9 - తేదీనను స్టేటుకౌన్సిలులో విదేశములలో భారతీయుల యవస్థనుగూర్చి మంచిచచ్చ రాగలదని యూహించబడినది. సర్. దేవీప్రసాద సిన్హా (కలకత్తా) గారు విదేశములలోని భారతీయుల యిక్కట్లను నారాయణుడు భారతీకానన సభాసభ్యులను, స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులను, కొండలు ద్యోగధులను గలిపి యువసంఘ మేర్పలుపవలెనని తీర్మానము చేతు చర్చకు రావలసినది.

తీర్మానోపసంహరణము

హైదరాబాద్ తీర్మానము ను ప సంహరించుకొనుచు, రాజప్రతినిధిగారి యువస్థాపించిన పిమ్మట ప్రజాభిప్రాయ - పరిమితము వ్యవహారం మందెనయు, దానావిషయ మిదల నీ తీర్మానరూపమున ప్రతిబించింపజేయ నిచ్చునచేయ డి. పేను కాని యూడను దాను కలకత్తా నున్న పు డిచ్చట నొక విజ్ఞాపనము ప్రాపించడెను దానికి రిడిం గారు సమాధానమిచ్చుచు, కాంతభావము వహించుటకు, యేవిధముల యాంధ్రోజము రాజీప్రయత్నముల కభ్యంతరము గలుగవ గ న, విదేశాద నిలయుననియు నా వివరించిరి. తద్వినయము పుష్కరించుకొని యీ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనరి చెల్లిపిరి.

కాని యిట్టి తీర్మానము ప్రయత్ని పర్వసానము చేలిన పిమ్మట మలలచెట్టుటకు హక్కునాత్ర ముండుకొనిరి. అనన సరముగ సభ్యులను రావించినందులకు విచారమును వెలిబుచ్చిరి.

సర్. మహమ్మద్ హబీబుల్లాగారు సర్వాధికారి గాగి సమాధానమిచ్చుచు, దక్షిణాఫ్రికావారిలో సమైక్యమును సభామణిల ప్రస్తుత సమయమునకు చెల్లుటకు భావముగా దనియు, కన్యాటాంగనీకాలలో సంభాషణలు వట్టి వ్యావహారికములుగానే యుండుననియు చెల్లిపెను.

ఈరోడ్డు పురపాలకసంఘ

అభ్యర్థిత్వము

రివివ్ పిటిషన్ కొట్టివేయబడినది

పుల్ బెంచీ తీర్పు

కాశీనాథ తానాకాబోడ్డు అభ్యర్థుని ఎన్నిక అక్రమమని సబ్ జడ్జిగారిచే త్రోసివేయబడిన సందర్భములో జి. వెంకటరావుగారు హైకోర్టునందు రివివ్ పిటిషను న్యాయమూర్తులు అడ్డవ్వు, వారెనుగార్లవద్ద దాఖలుజేసిరి. 'ఎలక్షన్ ఇన్ క్వెరు' రుకోర్టువారు 1920 సం|| రపు మదరాసు స్థానిక సంస్థాన చట్టమునందలి 83 నులను అపార్థము జేసికొనిన, క్రిమినల్ ప్రాసీ జరుకోడ్డు 115 క్షేనుక్రింద హైకోర్టువారు విచారణ జేయవచ్చునా యను విషయమై పుల్ బెంచీ, ప్రభానన్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తులు, ఫీలిప్సు, కుమారస్వామిశాస్త్రిలుగార్లచే విచారింపబడినది. స్థానిక సంస్థాన చట్టముక్రిందను, జిల్లా పురపాలక సంఘ చట్టముక్రిందను ఇట్టి కేసులు చాల పుల్ బెంచీ తీర్పుకొరకై నిలపియుంచబడినది.

అందు ఒక కేసు ఈరోడ్డు పురపాలక సంఘమునకు సంబంధించినది. ఈరోడ్డు పురపాలక సంఘములో రైలు స్టేషను వార్డుకు అప్పయ్యగొండలు, దావూదుసాహేబు అనువారిద్దరు 22-9-22 పోటీజేసిరి. గొండలుగారికి 135 వోటులు, దావూదుసాహేబుగారికి 186 వోటులు వచ్చెను. ఈ ఒక ప్రోటోలు అధికముగ వచ్చినందున దావూదుసాహేబుగా రెన్నుకొనబడిరి.

గొండలుగారి తరపున చివరిబరపిల్లెగారు వాదించుచు క్రింది కోర్టు వారు గొండలు గారికి రాబడిన ఒక వోటు పురపాలక సంఘ ఎన్నిక నియమములో 14 వ క్రింద పనికిరాదని పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని నిర్ణయమునే బలపరచి లో తప్పుగ ప్రవర్తించెననియు, ఆ ఒక ప్రోటోలు ఈ కోర్టుకు మువలన త్రోసివేయబడినదనియు ఇద్దరు పోటీదారులకును వో సముముగ వచ్చియుండెననియు దావూదు సాహేబుగారు ఎచ్చుకొనబడి యుండెదవగురనియు పల్కిరి.

ఎస్. టి. శ్రీనివాసగోపాలాచారిగారు దావూదు సాహేబుగారి పక్షమున వాదించుచు రివివ్ పిటిషనులో వివరింపబడిన విషయములు యదార్థములయినను అంతమాత్రముచే హైకోర్టువారు విచారింపుట కెట్టి యాజ్ఞేపణలేదని ఒక ఆజ్ఞేపణ నూచించిరి ఆయా ఆజ్ఞేపణలు సమ్మతించి న్యాయమూర్తులు వోటును అక్రమముగ నిరాకరించుటను గూర్చి 14 వ నియమము ననుసరించని కారణముచే క్రిందికోర్టు జడ్జి వోటును నిరాకరించుటకు హక్కుగలదని తెల్పిరి. 17 వ నియమముక్రింద చెల్లనిబాటలు కాగి తములు వోటులచేత సంతకముపెట్టబడినవి గాని పోలింగు అధికారిచే సంతకముజేయబడినవిగావనియు, ఒక వోట్లుగాకపోయినను, క్రిందికోర్టు జడ్జి అందుచే పారబాటుపడినను హైకోర్టువారు విచారింపుట కెట్టి యాటంకములేదని తెల్పిరి తెలుపుప్రాయమును చెల్లించి న్యాయమూర్తులు ఖర్చులతో రివివ్ పిటిషనును కొట్టి వేసిరి.

ప్రధానన్యాయమూర్తి 47 మదరాసు నియమముననుసరించి రివివ్ పిటిషను అక్రమమని తలంచిరి. న్యాయమూర్తి కుమారస్వామిశాస్త్రి 47 మదరాసు నియమము క్రమమునతలంచు తీర్పుతో మాత్ర మేకీభవించిరి న్యాయమూర్తి ఫీలిప్సు ప్రధానన్యాయమూర్తితో తేకీభవించిరి.

శ్రీరంగము పురపాలక సంఘపు

ఎన్నికల తగాదా

క్రిందికోర్టు తీర్పును ఖాయపరచుట

మరియొక కేసు శ్రీరంగము పురపాలక సంఘమునకు సంబంధించినది. శ్రీరంగము పురపాలక సంఘ అధ్యక్షులలో రామస్వామిపిల్లగారి యభ్యర్థిత్వము తిరుచినాపల్లి సబ్ జడ్జి నేటు జడ్జిగారు బలపరచిరి రెండవ అభ్యర్థి ఎ. రంగస్వామి పిల్లగారు సబ్ జడ్జి నేటు జడ్జిగారి నిర్ణయముచే హైకోర్టువారికి దరఖాస్తుపెట్టి రామస్వామిపిల్ల జిల్లా పురపాలక సంఘ చట్టము 45 కేక్షను ప్రకారముగా గతసంవత్సరము తాను చెల్లింపవలసిన మునిసిపల్ ట్యాక్సును చెల్లింప లేదని ఆజ్ఞేపణచెచ్చిరి.

క్రిందికోర్టువారు ఎన్నిక జాబితాలో సరియగు కడపటి ప్రామాణ్యములని తలంచి పన్ను చెల్లింప లేదను యాజ్ఞేపణ సంగీకరింప లేదు.

ఏ శ్రీనివాసగారు రంగనాథంపిల్ల తరపున వాదించుచు 45, 48 క్షేనులక్రింద పన్నును చెల్లింపని వారు సంఘముందు సభ్యులుగనుండుట కాలంకముగలదని వాదించిరి.

న్యాయమూర్తులు 45 వ క్షేను అన్నిటియందు ముగ్గు మైనదనియు, పన్ను చెల్లింపని వ్యక్తి సభ్యత్వమున కర్హుడుగాడని అందులేనికారణమునను ఎన్నిక జాబితాలో క్రమముగదు స్థాంతములని తలంచి క్రిందికోర్టువారి విషయములో నొసంగిన నిర్ణయము క్రమముగ నున్నదనిరి.

బొంబాయి దారుణ హత్య

ఎంగు యిండియా

ఇందూరు ముద్దాయిల రిమాండు విచారణ

స్వరాజ్యపక్షమువారు

కాంగ్రెసు సభ్యులా?

మమతజేగం గర్భవతిగానున్నది

మమతజను బాపలాగారు సక్రమముగా పెండ్లియాడెను

మమతజగర్భవతిగానున్నది. మమతజను బాపలాగారు సక్రమముగా పెండ్లియాడినట్లు తేలికగా ప్రకటించెను. ఇది నిజమేయినచో బాపలాగారికి సినిగూర్చి వారసత్వసంబంధము చిక్కులు కలుగవచ్చును. అనంతరము బయటజేసెను గాని యిదివట్టివదంతి నునియును తనను బాపలాగారికి లింగింబుటకే గిట్టినవార లిట్టివారలను కల్పించు చున్నారనియును యీ వార్తలను నమ్మగూడదనియును మమతజేగం ఉరుధుభావలో స్వయముగా బాపలాగారికి తేలిక ప్రాసెసి. మమతజన్మమువాదిగూడ బాపలాగారి కుటుంబస్వామివారుల కిటులనే ప్రాసెసి తెలియుచున్నది. (ఆ.ప్రె.)

ఇందూరు ముద్దాయిల

రిమాండువిచారణ

నిన్న 9 వ తేదీని జరిగినది

నిన్న ఉదయమున రిమాండువిచారణ ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో బహిరంగముగానే జరిగినది. ఏడుగురు ముద్దాయిలలో కెప్టెనుడిగే, పంజేగార్ల పక్షమున న్యాయవాది ఓగర్తముగారును తక్కిన 5 గురిపక్షమునను కానుగా గారును వాదించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారిపక్షమున సర్ జానులీవుగారు వాదించిరి. ఇదివరకెక్కువజేరి ఉత్తరువును రద్దుచేసి ముద్దాయిలను జయిలలోనుంచునట్లుత్తరువుయొక్కతనని ముద్దాయిలస్వామివారుల కోరిక. చేసిన ఉత్తరువును మార్పుటకు కోర్టువారి కధికారములేదని లీవుగారునుడిచిరి.

“మొదటి ఉత్తరువు అక్రమము. అడిపారబాటుననీయబడినది. వాకలుపూర్తిగా నపుడుమాత్రమే పోలీసువారు రిమాండు ఉత్తరువును కోరవలెను. ఈకేసులో ముద్దాయిలను యింక రత్రభుక్త్యమువారికికేసునుండి స్వాధీనపరచుకొనుటకు ముందే పోలీసువారు వాడెదని నేరమును స్థిరపరచి మేజిస్ట్రేటుకు తెలియపరచియుండువలెను. వారి వారీతిగా యిందూరునుండి బొంబాయికి తీసికొనివచ్చి న ని ము మ మ నుండి యీ వారు మేజిస్ట్రేటు ఆధీనమునందున్నట్లే భావింపవలెనుగాన వారిని పోలీసు వారిపక్షమున నుంచుటలకు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువీయగూడదు.” అని ఓగర్తముగారు నుడిచిరి. దీనినిమార్చి దొరతనమువా రొసంగిన ఉత్తరువును కానుగాగారు చదివిరి. కేసు కిద్దపరిచియే పోలీసువారు మేజిస్ట్రేటుకు వచ్చి విన్నవించిరి. అది తృప్తికరమని తోచినందుననే ముద్దాయిలను విరేపరచవలెనని మేజిస్ట్రేటు మొదట ఉత్తరువు చేసెగాన నిపుడు ముద్దాయిలను పోలీసువారి పక్షమున నుంచ గూడదు. మేజిస్ట్రేటు ఒకసారి తీర్పు చెప్పినచో తప్పని తరువాత తోచినను దానిని మార్చగూడదుగాని యిది ఉత్తరువుగాని తీర్పుకాదుగాన దీనిని మార్చవచ్చును అని కానుగాగారు తెలిపిరి.

మేజిస్ట్రేటు విటివను నిరాకరించెను

ముద్దాయిలను లిటిషు పోలీసువారికి విరేపరచవలెనని పోలీటికలు ఏజెంటును నేను కోరినపుడు పోలీసువారు తెలిపిన విషయములను గమనింప వలెనుగాని ముద్దాయిలు నిర్ధారణగా నేరము చేసినది నేను నమ్మనవలయులేదు. వారియందు బలమున ననుమానము కలదని తోచినచో నటుల కోరవచ్చును. వారు నేరము జరిగినప్పటికీ బొంబాయినుండి యిందూరుకు పారిపోయిరిని పోలీసువారు తెలిపిరిగాన నేనుబలచేయుటకప్పు నిసరియ్యెను. మార్గాంతరమే లేదు. ముద్దాయిలను పారి పోకుండ నున్నచో మామూలు ప్రకారము నా అనుమతితో పనిలేకుండనే వారిని పోలీసువారు ఆకస్మాదేసి యుండును. ముద్దాయిలు తెలుపు విషయములను తెలిసికొనుటకు కొంతకాలము వారిని పోలీసువారిపక్షమున నుంచుటగూడ అవసరము. ఇప్పుడు ముద్దాయిలు తెలిపిన సంగతులు కోర్టులో సాక్ష్యముగా పనికి రావుగాని వానివలన చాల ముఖ్యవిషయములను పోలీసువారుగ్రహింప నీలగును. నా ఉత్తరువులను నేను మరలరద్దు చేయవచ్చునో లేదో అనువిషయమునగూడ నాకుసంశయముగా నేయున్నది. మీరు పోలీసువారి ఆధీనము నుండుటకు మీకాక్షేపణ కలదా? అని 1 వ తేదీని నేను ముద్దాయిలనుగా ప్రశ్నించితే యిందు ను తేదని వారు తెలిపిరి. వారిలో కొందరు వైద్యసహాయమును కోరగా నేను ల ఉత్తరువు చేసితిని. పోలీసువారు నా ఉత్తరువు నుల్లంఘించి యుండలేదుగాన నేనిపుడు నా ఉత్తరువును మార్పుల కంగీకరింపవలెను” అని మేజిస్ట్రేటు నోటిమాటగా చెప్పెను. (ఆ.ప్రె.)

మమతజను గూర్చి బ్లాక్ గారు

ప్రాసెసి న లే ఖ

వీక్లీ డిస్పాచ్ పత్రికలో ప్రకటించబడెను

బ్లాక్ గారు 1924 లో యిందూరు పం స్థా ర ము న నుండి “నాలుగేండ్ల క్రితము చిరుతప్రాయముగల మమతజ భాయి (అప్పుడే బాలికను మమతజ భాయి అనెడి పేరునుండిరి. ఇప్పుడు మమతజ జేగం ను సభా అని పిలుచుచున్నది) ని యిందూరు మహారాజు కడకు తీసికొని వచ్చిరి. మహారాజు దృష్టి నామె ఆకర్షించెను. ఆమె యొక సామాన్య మహిమృదీయ పటంబమునకు చేరినదిగాని ఆమె సౌందర్యము నిరుపమానమునకు బడె రాణివాసమున నామె కగ్రస్థానము లభించినది.

సంస్థానాధిపతులు సమీప విద్యావిధానము నభ్యసించినవకు ప్రాచీనవైభవ వ్యామోహము కొంచెమైన తగ్గలేదు. ఆవిధమున కొంతవడిన రాజ్యగౌరవమునకు భంగము కలుగునని వారు తలంచెదరు. ఇందూరు మహారాజు గారి రీతివిషయమున పట్టుదల చాల మెచ్చుగానున్నది. మహారాజు చాల విద్యావినయ సంపన్నుడు. మంచివికారి. నీతివర్తనకు ఇతరసంస్థానాధిపతులలో కొందరికిగల అపభ్రాంతి యీమహారాజు కేమియు లేదు. మంచిసరదుడు వినయ సంపన్నుడు. చుట్టకాలపు మధ్యపానము మున్నగు దుర్వ్యసనము లేమియులేవు. చాలజుగుణములున్నది. పరిపాలనముగూడ చాల బాగుగానే యున్నదిగాని ముఖ్యతీతకామములు పలువురు ముట్టుకు చేరి స్వాధీనపరచుచు మహారాజు నూరక పొగడుచుండును. మహారాజుకు 9-10 రాజభవములున్నవి. అని అతి విశాలములు. అత్యంత వైభవముతో నిండియున్నవి. రాణివాసపు స్త్రీలతో పాటు మమతజ యీ మహిళల కన్నిటికిని వెళ్లుచుండును.

ఆమెకు అమూల్యవన భూమియును నొసంగిరి. కాక కాశ్మీరు మహావైభవములనుండి మిక్కిలి వెలగల పట్టుచీరలను తెప్పించియుచ్చిరి. లక్షల వెలగల రత్నాలంకారముల నొసంగిరి. ప్రత్యేకముగ గొప్ప మోటారుకారు (పరదాలంబి) నచ్చిరి. మహారాజుగారి రైలులో నామె ప్రత్యేక బండిలో ప్రయాణము చేయుచుండును.

కాని ఆమెకు నేర్పులేదు. బంగారు పుజరములలోని రామచిలకవలెనే ఆమె నిర్బంధమున నుండువలసియుండెను. ఆమె అంతగా విద్యాధికు రాలుకాదు. అది ఆమెకు చాల కష్టముగానుండెను. అంతఃపురస్త్రీల కీర్త్యలుండుట సహజము. సంస్థానమున వెళ్లుదును కుటుంబ జనులను నేయుండును. మహారాజు దయకు పాత్రులగువారి స్థితి సౌఖ్య భరితముగాదు. ఆపదలతో కూడినదే. మహారాజు మంత్రిలలో కంకరరావు చిరకాలము తన పనిని నిలుపుకొనగలిగెను. అతడు చివ్వుకొక్కొక్కములో నుండి ముఖ్యాధికారియయ్యెను. రాజమందిరముల వ్యయమంతయు నతనిచేతిమీదుగానే జరుగుచుండును.

లొలకాగు రాజభవనముకొర కింతవరకు 4,000,000 పానులు వ్యయమయ్యెను. యింకను పని పూర్తికాలేదు. బిల్డింగ్ స్టానునగడిలో చూడకంత కిలకు నమ్మి బంగారపు పని తనమును చూపుటకు వెయ్యిపానుల వ్యయమయ్యెను. అది దివ్యభవనే అని చెప్పవచ్చును.

నగరమునకు 50 మైళ్లదూరమున అడవిలో నర్మకాన దీతరమున ఒక మహామన్నది. అది రి ధనాంగులు పాదుగుగలిగియున్నది. నేనొకసారి వేటకొరకు మహారాజుతోగూడ నచటికి వెళ్ళియుంటిని. అచటికి మహారాజు రెండేండ్లకొక

సింధురాష్ట్రమున నిరోధము

సింధురాష్ట్రమున కాంగ్రెసువారు స్వరాజ్యపక్షము వారికి నిరోధము కలిగించుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసుసభ్యులు కారని అచటి కాంగ్రెసువారు తెలుపుచున్నారు. అని యొకరు నాకొకతెలుగు ప్రాసెసి. తెలుసులో కాంగ్రెసుమహాసభలో సమాధానతీర్మాన మామోదించుట దిన పిమ్మట గూడ నిట్టి నిరోధము కలిగింపబడెనని నినుటకు నాకు చాలవంతగానున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసులో నొక భాగమని తెల్లములో స్పష్టముగా నంగీకరింపబడెను. అసహాయ్యమును నిలిపివేయబడెను. కాంగ్రెసు క్రిడుకును నాలుగుందామరతును అంగీకరించిన స్వరాజ్యపక్షము వారందరును కాంగ్రెసు చాలెయగుదురు. కాంగ్రెసువారు చండావామోదించిన వారేగాని యితరుల స్వరాజ్య పక్షమున చేర్చుకొనగూడదని భారత స్వరాజ్యపక్షమువారి సభలో గూడ నొక తీర్మానము ఆమోదించబడెను. కాన బహిష్కరణ పక్షమువారు స్వరాజ్య పక్షమువారికి నిరోధముకలిగింపక పోవుట యేగాక అవకాశముకలిగినచో వారికి చేయగలిగిన సహాయము నంతను గూడ (అంతరాత్మవిరుద్ధము కానంతవరకు) చేయవలెను. (మో.క. గాంధీ)

భారతశాసనసభాధ్యక్షుని

వేతనచట్టము

స్వరాజ్యపార్టీ వారీమాచన

శిల్పి ఫిరేవడి 9—స్వరాజ్యపార్టీవారు నేడు సమావేశమై భారతశాసనసభాధ్యక్షుని వేతనచట్టముపై చర్చించిరి. నెలకు రూ 2500 లు అధ్యక్షునికి వేతనముగనీయుట సబబుగా నుండునని సామాన్యాభిప్రాయమై యున్నది. నెలకు రూ 800 లు అధ్యక్షునికి వేతనముగ నీయువలయునని జాతీయపక్ష సమావేశముందు బెక్కు స్వతంత్రపక్ష సభ్యులు తెల్పినట్లు తెలియుచున్నది. అధ్యక్షుని వేతనచట్టము కాసనసభయందు చచ్చువచ్చునవ్వదు యెంతవేతనము నిర్ణయింప సభ్యులు వోటునీయువలయునో జాతీయపక్షము ప్రయత్నించును. (ఆ.ప్రె.)

బొంబాయి రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు

సంఘసభ

బొంబాయి జాతీయకళాశాల

కొన్ని ఏండ్లక్రితము ప్రభుత్వకళాశాలలను ఏర్పాటుకొనిన విద్యార్థులకొరకు బొంబాయిలో కాంగ్రెసుసంఘమువారి కళాశాల నేర్పరచిరి. ఇప్పుడు సారస్వతతరతులను మూసివేయుటకు సంఘమువారు నిర్ణయించిరి. మరాఠీపాఠశాలను గూడ మూసివేయుటకు నిశ్చయించి నుజరాతీపాఠశాల విషయమున నొక ఉపసంఘము నేర్పరచిరి. ఇప్పుడు చురువుచున్న విద్యార్థులు ఆసమదావాదు విద్యావీతమునకు వెళ్లుటకు విద్యార్థి వేతనముల నిడవమని తెలిపిరి. (ఆ.ప్రె.)

సారి వెళ్ళి వారముకోజుండును గాని దాని నెల్లప్పుడు మరచుకొనెయ్యమనే యుండును. అన్ని భవనములలో ఆటులే పనులు జరుగుచుండును. అపనులను చేయువాడు ఉద్యోగులకు చాల ముఖ్యము ముట్టుచుండును.

నిరుడు యువరాజు వివాహము జరిగినది. ఆర్థ 850,000 పానులు వ్యయమయ్యెను. ఈ అన్యాయములకంకరరావుచే. అసాముఖ్య సగంపతు కల్గెను. మే పెండ్లియొడిమ్యలు పామాలకు పర్వత సమీపమున మహాకీ సహారా సహారముగా బయలుదేరినది. అమమతజ సహాయము కనిపెట్టి తిక్కించుకొని పోయినది. కొర పెండ్లి భూరకార్యమును చేయించికో తెలిచుచు మహారాజున కేమియును తెలియదని నేను చెప్పగలనని గారు ప్రాసెసి. (హిందు)

తమాషాలు

(అంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రత్యేకము)

నవ్వ

ఒకడు—మోమాలకింద నవ్వు అని రాస్తే బాగుంటుందని సహాయవాదుల మాటావా?

మరియోడు—ప్రతిమాటకు ముందు తానే నవ్వు ఇతరులు నవ్వు లేదని, తోపపడేవారు ఇంకో సలహా ఇస్తారా?

* * *

పాశ్చాత్యులు

రామయ్య—ఇప్పుడు కొత్తపద్ధతి బయటపడింది. పెండ్లి పుత్రికలో "పేరుమాత్రం" బొమ్మలను వేస్తున్నారు, కనిపెట్టారా?

కృష్ణయ్య—అంటే, పాశ్చాత్యులను మోసగాడా?

* * *

గర్వము

అల్లయ్య—నేను పంపించివాన్ని గవర్నరుగా రంగీకరించారు?

పుల్లయ్య—నీవెంత ఆదర్శవంతుడవయ్యా! అదేమిటి?

అల్లయ్య—సండా.

* * *

పొరబాటు

స్నేహ—కొండూరుగారూ మీరెప్పుడయినా పొరబాటు పడ్డారా?

డాక్టర్—ఒక్కమాటు పడ్డాను. అక్కడికొరికి ఒకరికి కాదు. రూపాయిలో 2 1/2 ఎముకేళాను.

* * *

మార్పు

నటుడు—అయ్యో, డ్రైరేజీయించుకోవడానికి పావలా ఇయ్యండి. గడ్డం పెరిగింది రాత్రికి హరిశ్చంద్రుడి వేషం చెయ్యాలి నాటక సంఘం మా నేజరు—పావలా ఎందుకండి? పోనీ వికామితుని వేషం చెయ్యరాదా?

* * *

ఉపకారం

పాపయ్య—నేను ఇరవై పండ్లను పంపించమంటే, అందులో ఒకటి తక్కువ పంపించావేమి?

అంగడివాడు—ఒక పండు కుల్లించండి. అందుకోసం నేనే తీసిపారేశానండి.

* * *

గంటలు

ప్రశ్న—మీ పని గంటల కొద్దీ పడుతుం తేమండి?

జవాబు—లేదండి గంటకు ఆరవై నిమిషాలే నడండి.

* * *

తైములే బిలు

మొదటి ప్రయాణికుడు (కోపంతో)—రైల్వే ఇంత ఆలస్యంగా వస్తుంటే, తైములే బిలు కట్టామే ముందండి?

రెండో ప్రయాణికుడు—అట్లా అంటారేమి? ఎన్ని గంటలు ఆలస్యం కావచ్చిందో, తైములే బిలు తేకపోతే ఎట్లా తెలుస్తుందో చెప్పండి.

* * *

లెక్కలు

బిల్లవాడు—నాన్నా, నాకు లెక్కల్లో గరిష్ట సామాన్యాంశం కనిపిస్తున్నానని కనుక్కోవడం చేస్తున్నాను.

తండ్రి—నాచిన్నతనం నుంచీ కనుక్కుంటు నే ఉన్నాను. ఇప్పటికంకా తేలేలేదు గాబోయి!

* * *

ముక్తసరి

మేజిస్ట్రేట్లు—నీవీద తెచ్చిన చార్జీకి నీ కేసు చెపుతావు? ముక్తసరి చెప్పు.

మందల—ఏమి తేదండి.

* * *

స్వర్ణ నిర్ణయం

పిచ్చయ్య—నా కేసులో నూరురూపాయల నోటుపోయి నువ్వేమి అన్నీ కేసులూ వెలికాను.

పెట్టెయ్య—ఆ నోటుగాడ కాడక పోయినావు? పిచ్చయ్య—అందుకే గొండా లేకపోతే, మూర్ఖులారా నేమోనని భయం.

మదరాసు శాసనసభ

వనతుల సేర్పరచునంపుము (హానుకమిటి)

తీర్మానములు

మదరాసు శాసనసభ మొదటి రెండు సమావేశములందు నియమించబడిన వనతుల సేర్పరచు ఉపసంఘములు గావించిన తీర్మానములను వాని నము జరుపుటనుగూర్చియు యాచిగవ రీతిని ప్రకటించబడిన

మొదటి సమావేశము

(1) శాసనసభ మొదటి సమావేశమునందు ఉపసంఘము వారు ప్రధమసారి 8 ఫిబ్రవరి, 1924 గూడినపుడు గావించిన తీర్మానములు.

1. డిప్టీ సెక్రటరీ డెంటుగారికి ప్రత్యేకముగా నోకగతి నీయవలెను. 2. సభామందిరమునకు యిరువకల క్రోటనులు, పూలమొక్కలు బాగుగ వేయించవలెను. 3. సభ్యులకొరకు సభా గదులలో వేరొక నీటిగోలెముంచి, అందు కాచి వడపోసిన నీరు పరస్పరావేయవలెను. 4. సభ్యుల యుపయోగార్థము ప్రభుత్వమువద్దయు, శాసనసభ పేరుగల కాగితములను కవరులను డబ్బుపుచ్చుకొని పరస్పరావేయవలెను.

(2) ఉపసంఘము రెండవసారి ఏప్రిల్ 4-వ తేదీన గూడినపుడు తీర్మానములు—

5. ఉమ్మడిమండలిగాను మట్టికుండలు అరుగులవద్ద నుంచ వలెను. 6. 1 నుండి 8 గ. లోపున సభామందిరమునందలి కాపీ హోటలువారు సభ్యులకు సులభమునీయవలెను. (సభ్యులు వెంటగొని వచ్చినవారికి దప్ప.) 7. ఫార్మప్రాకారములో వున్న దూరస్థలములనుండి వచ్చు సభ్యులందరికి భోజనవసతుల నేర్పరచమని ప్రభుత్వమువారిని కోరవలెను. సభ్యులు ప్రతిఒకరికి యొకగది ఒక నాఖరును యివ్వవలెను. 9. కమిటీగదులలో సభ్యులు కానివాని రానీయరాదు. 10. సభ్యులకు ఉత్తరములు వ్రాసికొను కాగితములు కవరులు ఖరీదునకు యిప్పించమని కార్యదర్శి ప్రభుత్వమువారిని కోరవలెను. 11. ప్రేక్షకులుగా వచ్చిన స్త్రీలు వేచియుండుటకు ప్రత్యేకగది యుండవలెను. 12. మంత్రులకు నాయకులకు, ప్రతిపక్షమువారి నాయకులకు ప్రత్యేక గదులుండవలెను. 13. వనతుల సేర్పరచు ఉపసంఘము వారు తమతీర్మానముల నములు జరుపుటగాను రూ. 5000 ఒక సంవత్సరము.

జరిగిన పని

ప్రభుత్వమువారు ఏప్రిల్ 14-వ తేదీన జరిగిన ప్రకటనలో స్థలము తేదీనియు ఆవిషయమై యున్నందు విచారించెన రనియు తెలిపిరి. పబ్లికవర్క్స్ శాఖవారు విషయమాలోచించుచున్నారు.

నీళ్ల గోలెం సభామందిరమున ఆగస్టు 18-వ తేదీన యుంచి శాసనసభ పేరుగల కాగితములను కవరులను సభామందిరమునందున్న పుడుతప్ప ఇతర సమయములందు పయోగింపరాదని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. మంత్రికుండలు కొనడమైనది.

కాఫీహోటలు అధికారులకు 1-8 గంటలలోపున సభ్యులకు రూపాయి రూపాయదాని తెలియబరచి "సభ్యులకు, సభ్యులతో తప్ప విడిగ రారాదు" అని బల్లకట్టబడినది.

సభ్యులకు జన భోజనవసతులను ఫార్మప్రాకారములోపున యేర్పాటు చేయబడుననియు, పైన యేర్పాటు చేయుటకొరకై సభ్యులంత లేటు యివ్వగలగో తెలిసికొనవారికి ఉత్తరములు వ్రాసినట్లును, ప్రభుత్వమువారు ఆగస్టు 4-వ తేదీన ప్రకటనచేసిరి. తాము ఏర్పాటులు చేయబడునని 15-వ తేదీన తెలిపిరి. ఇతర నాయకులకు ప్రత్యేకగదు లొపగుటకు స్థలము చాలదనిరి. ఉపసంఘమునకు ధన మియ్యబడుననిరి.

2-వ సమావేశము

(8) ఉపసంఘము ఆక్టోబరు 24 తేదీన గావించిన తీర్మానములు.

14. శాసనసభ్యులకు లేఖాకాగితముల నిచ్చుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి వేరొకసారి వ్రాసి తెలియజేయవలెను. 15. ఫలహారకస్తువులు ముసనీధమైనవి సభ్యులకు అందజేయుటకుగాను సభాకార్యాలమునందు, కొందరు సహస్థానము నియమించి మంచియేర్పాటులు చేయించవలెను. సభ్యులు ఖర్చులు ఫలహారపుఖర్చులు తెట్టుకొనుదురు. 16. ఫలహారసమయమున కువాళ్లుండవలెను. 17. కమిటీగదులలోని గుమాస్థాయు, గ్రంథాల యధుగుమస్తాయు సభ్యులకు లోనికి కాఫీయగుతడు, 18.

మదరాసులోని ఆంగ్ల దినపత్రికలన్నియు, స్వదేశమిత్రము, ఆంధ్రపత్రిక, రెండుకమిటీగదులలో ఒకొక్కపత్రిక నుంచవలెను. 19. ఓరియంటలు - అర్బునీగను పటములు, శిర్కాగారిఫోటో ఫోలియో సభామందిరమునందుంచవలెను. (ఇవి సభలోనుంచ దగ్గవికావని ప్రభుత్వమువారు దలచిరి.) 20. స్నానముగలదులలో ఎల్లప్పుడు ఫాను (నీవన) లుండవలెను. 21. మహమ్మదీయ సభ్యుల ప్రార్థనలకుగాను చిన్న తివాను లుండవలెను. 22. ఉపసంఘము వారు తీర్మానముల కొనసాగించుటకుగాను రూ. 5000 ఒకసంవత్సరము వరకు ప్రభుత్వమువారిని కోరవలెను. 23. సభ్యులకు బల్లసాముగలు యేర్పాటుచేయవలెను. (ఆర్థిక సభ్యుడు తగినరేరూపాయిలు జేయుచున్నాడు.) 24. సభ్యుల నాయకులకు, డిప్టీ సెక్రటరీ డెంటుగారికి ప్రత్యేక గదులుండవలెనని మరలగోరిరి.

జరిగిన పని

ఫలహారము విషయమున తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపజాలమని తెలిపి, అవసరమగుచో ఉరిలోని కాఫీహోటలు వారి నెవరినైన బిలిచికొన్ని మరతులపై గుత్తయిత్తుననిరి.

ఆంగ్ల దినపత్రికలు, స్వదేశమిత్రము, ఆంధ్రపత్రిక, కృష్ణవక్తరులగొని రెండుగదులలో నుంచుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు ఖర్చులు అంచనావేయుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ధనవహాయము జేయజాలరనియు, ఉపాధ్యక్షునకు, యితర నాయకులకు ప్రత్యేకగదు లీయజాలరనియు, డిశంబరు 2-వ తేదీన ప్రకటించిరి. మిగిలిన యేర్పాటు లన్నియు జేయబడినవి.

కి॥ శే॥ దామెర్ల రామారావుగారు

రాజమహేంద్రవరమున పౌరుల గాఢ సంతాపము

రాజమహేంద్రవరమున గవర్న మెంటు ఆర్డర్స్ కారే జరియున టీర్పు కాబేజీయును ఇతర ఉన్నత పాతకాలమును ముగిసిపలు పాతకాలమును గ్రంథాలయములును క్లబ్బులును గూడ ఒకజోజు పూర్తిగా మాసివేయబడిన నిన్ను 9 వ తేదీన పురపాలక సంఘసభ జరిగినది. రామారావుగారి మరణమునకు పంతాపమును తెలుపుచు నోక తీర్మాన ముపాఠించబడినది. సభ్యులు సంతాపసూచకముగా మానముతో నాతీర్మానము నామోదించి అంతటితో సభను విరమించిరి. సగరపాలక సంఘ చక్రలో యిది మిశ్కలి అపూర్వవిషయము సగరవాసులందరును దుఃఖినిమన్నులైరి. ఆంధ్రులను యితరులు సగు భారతీయులందరును ఉచితరీతిని స్వార్థక చిహ్నమును వెలకొల్పుటకు ప్రయత్నింపవలెను. బొంబాయి, కె న డా, వెంబ్లీలో రామారావుగారి ప్రజ్ఞ వెల్లడియైనవెంటనే రామారావుగారికి మరణము తటస్థించుట మిశ్కలి ఘోరము (స్వకీయ విలేఖరి తంతివార్త)

కర్నూలు జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘసభ

మార్చి నెల 8 వ తేదీన జరుగుచు

అహోబిలములో సప్తాహము ఫాల్గుణమున

జరుగును

ఈ నెల 18 వ తేదీన అహోబిలములో ప్రారంభము కావలసిన సప్తాహము యిప్పుడు జరుగదు. ఫాల్గుణ మాసమున జరుగును.

మండల కాంగ్రెసు ఫ్టాయి, కార్యసంఘసభలను మండల ఖద్దరు సంఘసభయును మార్చి నెల 8 వ తేదీన నంద్యాలలో జరుగును. లెక్కలు, ఎన్నికలు, ఖద్దరుబోర్డులను కలపుట, మున్నగు విషయములు చర్చింపబడును అని శ్రీయుత గాడిచర్ల సారస్వత్యరావుగారు నంద్యాలనుండి తంతివార్త నంపిరి.

నర్సారూపరెడ్డి నామసింగు గారు

7 వ తేదీన గుంటూరు చేరిరి

సింగుగారిచట ఆకాలినుగూర్చి చాల ఉపన్యాసముల నొసగుచున్నారు. పౌరులు విచారముగా సభకు వెళ్లి ఉపన్యాసములను వినుచున్నారు. పంచముల్ల కొరకును శ్రీలకౌతము (ప్రత్యేక సభలలో) సింగుగారు రుచి నవ్వించిరి. తామను దినము నూలుపడకెదమనియును తమ కుమార్తెలకు సారలలో గాట్టుముట నిశ్చయమనియును చాటుకుండి వాగ్దానములు చేసిరి. అకాలి నీటులంబుపహాయనిధికి 500 రూపాయలు జనుయైనవని సరస్వతి రావుగారు తంతివార్త నంపిరి.

విషయములందు ప్రభుత్వము కృతకముగా

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరినెల 10-వ తేదీ

మంగళవారము

స్టేటు కౌన్సిల్ సభ : దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

స్టేటు కౌన్సిల్ సభలో దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల గూర్చి సర్వాధికారిగారు పంపిన తీర్మానముపై దీర్ఘచర్చ జరుగునని యూహించుచుండ, తీర్మాన ము స లే యుపసంహరించుకొనబడెను. ఇందు కేమికారణము? రాజప్రతినిధిగారి టీ వ ల దెలిసిన సంగతులనుంచి, సర్వాధికారి గారు సంతృప్తులయిరట. తమ తీర్మానముకొరకై ప్రత్యేక సభ గావించవలసినవచ్చినందులకు మాత్రము, వీరు చింతించిరి. రాజప్రతినిధిగారు, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులపట్ల సానుభూతిజూపినను, వారి ప్రసంగ మెట్టి యాశకును తావనగుటలేదు. దక్షిణాఫ్రికా దేశము స్వయంపాలనము ననుభవించుచున్నదనియు, వారి వ్యవహారములలో బై టి వారు జోక్యము కలుగజేసిన వీలులేదనియు, భారతీయు లోపిక పట్టి యుండవలయుననియు రాజప్రతినిధిగారు బోధించుటచే, నెట్టియాశాభంగము గలిగెనో యూహించ వచ్చును. భారతీయు లెంతకాలమని ఓపికపట్టి యుండవలయును? దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి దుండగము లెంతకాలము యథేచ్ఛగ సాగుచుండ వలయును? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానము వెలువడ కున్నది. సర్వాధికారిగారికిమాత్రము రాజప్రతినిధి గారి ఓదార్పు వాక్యములు తృప్తిగలుగజేసినవి. సర్వాధికారిగారు, బెంగాలు మితవాదనాయకులు. వీరు తీయటిపలుకులు కుబ్బుచుందురు. ఎట్టి సమాధానము చెప్పినను, వీరికి సంతసముగలుగును. కాని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు నాయకత్వము వహించి, సత్యాగ్రహవాద్యమమును జయప్రదముగ నడిపిన గాంధీమహాత్ముని యభిప్రాయము ఇందు కెంత భిన్నముగనున్నదో, యంగు ఇండియాపత్రిక లోవారు వ్రాసినవ్యాసముబట్టి గ్రహించవచ్చును. రాజప్రతినిధిగారు నిర్ధారణగ నేవిషయమును జెప్పకబోయినదియు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారి కష్టములగూర్చి అనవసరమగు ఆతురముజూపి రనియు, మహాత్ము డభిప్రాయపడెను. అట్టి యాతురమును దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ఇతరుల పట్ల నేమాత్రము గనుపరచుటలేదు. మ్యునిసిపలు హక్కులతో తామేమాత్రము జోక్యముకలుగజేసి కొనమని వాగ్దానముజేసియు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము నేడు దానిని భంగపరచుచున్నది. భారతీయు లింకను ఓపికతో నుండవలయునని జెప్పట, నిరర్థకము. ఇండియా ప్రభుత్వముగాని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము గాని భారతీయుల దుర్దశను తొలగించునని దోచదు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వీరి సలహాల నంగీకరింప శాసనసభలో జరిగెడిచర్చలవలనగాని, సలహాగాని, దక్షిణాఫ్రికాలో కదలిక

గలుగనేరదు. భారతీయులకు స్వయంపాలనము లభించినగాని, తమ సోదరులహక్కులను వారు కాపాడ జాలరనుట నిశ్చయము. అందుకై సంతకృషి జరుగుట ముఖ్యము. కాని యీలోపుగ దక్షిణాఫ్రికా భారతీయు లేమిజేయవలయును? చేతులముడిచికొని, తమకుగలిగిన అవమానములనన్నిటిని కిని తలవంచి యూరకుండవలయునా? సత్యాగ్రహమును మరల ప్రారంభించి, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనవలయునని మహాత్ముడు హితమొనగుచున్నాడు. అందుకు వారికి శక్తిగలదా? దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద సత్యాగ్రహమును జయప్రదముగ నిర్వహించి, ప్రపంచమున కిదివరకు మార్గదర్శకులయిరి. ఎట్టిబాధలనయినను వారు ఓర్వగలరని విదితమయ్యెను. నేడుమాత్రము వారి ధైర్యము మెక్కబోయెనా? వారిసామర్థ్యము అడుగంటెనా? లేదని మహాత్మునకు గట్టినమ్మకము గలదు. నేడు మహాత్మునిబోలు నాయకుడు దక్షిణాఫ్రికాలో లేకున్నను, సారాబ్జీయను సత్యాగ్రహ సుశిక్షితుడు భారతీయులను గమ్యస్థానము జేర్చగలడని నమ్మకముగలదు. అందుచే నిరాశ కవకాశములేదని మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. “భగవంతుడయినను, స్వయంసహాయముపై నాధారపడువారికే తోడ్పడగలడు. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు వెనుకటిశక్తిని, పట్టుదలను, స్వాధీనత్యాగమును జూపుచో, హిందూదేశపు ప్రజలును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, తుదకు ప్రపంచమంతయుగూడ వారికి సహాయముజేసి వారి పక్షమున పోరాడెదరనుట నిశ్చయమని గాంధీ మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. భారతీయులు వెనుక జరిపిన అద్భుత సత్యాగ్రహము మూలమున, హిందూప్రభువుగారు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమును మందలించి వారితో పోరాడుటకు సంసిద్ధులయిరి. ఈమారయినను భారతీయులు సత్యాగ్రహ మవలంబించుచో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారెక్కుడు పట్టుదలతో పోరాడెద రనుటకు సందియములేదు. రిడింగు ప్రభువుగారిపుడు సానుభూతి జూపలేదాయని యడుగవచ్చును. క్రియావిరహిత మగు సానుభూతి వలన నేమి ప్రయోజనము? భారతీయుల క్షేమమును తమ క్షేమముగ నెంచి తగినచర్యల నవలంబించెదమని రిడింగు ప్రభువు గారు దక్షిణాఫ్రికాకుదెలిసిన, ప్రయోజనముండును. అట్టిసాహసము గానరాదు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారికిని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములనయినను జూపించుటకు వీలులేదని, సర్ మహాత్ముడుహబిబుల్లాగారు నూచించిరి. కా. సర్వాధికారిగారికి చేకూరిన సంతృప్తికి కారణమేదియయినను, మహాత్ముడు దెలిసినరీతిని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు సత్యాగ్రహమే శరణ్యమగుచున్నది. సర్వాధికారిగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనుటచే, స్టేటుకౌన్సిల్ సభకొక రోజు శైలవుదొరికెను. అంతియగాని వేరులాభము గలిగియండదు. అన్నిప్రదేశములలోను భారతీయుల స్థితి కొంచెము హెచ్చుతగ్గుగ మెక్కరితిగ నేనున్నది. ఈసమస్యకంతకును ఆత్మగౌరవ రక్షణమొక్కటియే తగిన ప్రతిక్రియ. ఇతర ప్రతిక్రియలవలన శాశ్వత ప్రయోజనము ఉజ్జాలదు.

స్టేట్ మండు సభ

అమెరికాతోపాటు, చీనాగూడ నల్లమందు సభనుండి లేచిబోవుటవలన, యీసభవలన యుపయోగమేమియు గలుగలేదని ప్రపంచమునకు వెల్లడియగుచున్నది. నల్లమందును తయారుజేయు ప్రయత్నములను ఇతర దేశములు మానుకొనినగాని, చీనాలో నల్లమందువాడుక యంతరింపజాలదు. చీనాయందు ఆంతరింగిక కిల్లోల మేర్పడియుండుటచే, కలిసితులు క్లిప్తముగనున్నను, నల్లమందు వాడుకను మాన్పుటకు చీనావాసులు ఆతురము జూపుచున్నారనుటకు సందియములేదు. అమెరికాప్రభుత్వము నల్లమందు నిషేధమునకు శక్తివంతులైనందున తోడ్పడవలయునని భావించియే, తనప్రతినిధిని జనీవా సమావేశమునకు బంపెను. కాని మిగిలిన యూరపియను రాజ్యములు తమప్రత్యేకతలను మానుకొనకున్నవి. ఏదియో మెకసికో, పూర్వసిథిని కొనసాగింప జూచుచున్నవి. అమెరికా చీనాలు సభనుండి లేచిబోవుటవలన, ప్రపంచము సత్యమును గ్రహించుట కవకాశము గలిగినది. నల్లమందు నిషేధమునకు వివిధజాతులును విముఖతజూపుటకు కారణము లేకపోలేదని, ఆండ్రూసుగారు “యంగు ఇండియా” పత్రికలో చెలిపిన సంగతుల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ధనికులును బలవంతులును జేరి నల్లమందు వర్తకమునందు నపారమగు సొమ్మును గణించుచున్నారు. వీరే వివిధప్రభుత్వములను ప్రోద్బలపరచుచుందురు. వీరి పలుకుబడియే నానారాష్ట్ర సంఘమునందును విస్తారముగ నున్నదని గ్రహింపవచ్చును. నల్లమందు కొకేను వ్యాపారము, శానిస్ వర్తకమునకన్నను ఘోరముగనున్నటుల, ఆండ్రూసుగారు తెలుపుచున్నారు. నల్లమందును కేవలము మందులనిమి త్రముమాత్రమే దయారుజేయుచో, యీవ్యాపారులలాభ మడుగంటును. వర్తకసంఘములు మూలబడును. జనీవానుండి “చికాగో ట్రిబ్యూను” పత్రికా ప్రతినిధి దెలిపిన విషయములు కడు విచిత్రముగనున్నవి. నల్లమందు వ్యాపారులందరును ఏకమై స్వరక్షణార్థమై బ్రహ్మాంశప్రయత్నములు జేయుచున్నారు. జర్మనీ, స్విటుజరులాండు, ఫ్రాన్సు, హాలెండు, ఇంగ్లాండు, జపాను, అమెరికా మున్నగు దేశములన్నిటిలో నల్లమందు వ్యాపారు లొక గొప్ప సంఘముగ నేర్పడిరి. నానారాష్ట్రమువారి యాదరణక్రిందనే రెండుసంఘము లేర్పడెనట. ఈసంఘములు ప్రపంచ మండంతటను మత్తుపదార్థములను విక్రయించి, మితిమీరిన లాభములను సంపాదించుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో నల్లమందు నిషేధము జరిగిన, స్వలాభ మడుగంటునని స్వార్థపరులు తలంచుట వింతయగునా?

సామ్రాజ్యమునందేకమత్యము

సామ్రాజ్యమునందేకమత్యము చేకూర్చుటకు లను విషయమై లండను ట్రైముపత్రికలో ప్రచురింపబడెడి వ్యాసవరంపరకు, కారణము లేకపోలేదు. అధినివేశ రాజ్యములు రానురానుమాతృదేశపు ఆదేశముల ననుసరింపక, అన్నివిధములను తమ యిచ్చవచ్చినరీతిని మెలగజూచుచున్నవి.

జూ బు లు

అంధ్ర ఖద్దరు బ్యాంకు

ఈ బ్యాంకు కార్యనిర్వాహక సభ నెలవారము 26 వ తేదీన జరుగును. 25 వ తేదీ ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక సభ జరుగును.

కృష్ణామండల సహకార సభ

కృష్ణామండల దశమ సహకార సహసభ కైలూరు గ్రామములో శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యమ్. పి. (క్యాన్టన్), యమ్ యల్. పి. వారి అధ్యక్షతకొండ యీ నెల 15, 16 తేదీలలో జరుగును.

సహకార సంఘములు, యూనియనులు, బ్యాంకులు తమ ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని మాట ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీ లోపుగా తెలియపర్చు కొనుచున్నాము. - ఆహ్వాన సంఘము.

కోటప్పకొండవద్ద ప్రజాసేవ

కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఏర్పాట్లు

అయ్యోఫిబ్రవరి 21వ తేదీ మహాశివరాత్రి పూర్ణిమ దినము శ్రీకోటేశ్వరస్వామివారిని నేమిందుటకు మహాజనము లక్షలకొలది విచ్చేయుదురు. అట్టితరీ క్రిందటిసంవత్సరంతల కాంగ్రెసు వారి తరపున యాక్రింది యేర్పాట్లు కోటప్పకొండవద్ద చేయుచున్నాము కావున యావచ్చుచున్న మహాజనము ఆయేర్పాట్లను గమనించి తగురీతిగా తోడ్పడగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

1 మహాత్మాగాంధీ చరిత్రేంద్ర. (కొండవద్ద మెట్టసమీపమున) 2 కాంగ్రెసు ఉచితవైద్యశాల. 3 తప్పిపోయిన పసి పిల్లలు మరల వారితల్లిదండ్రులకు ఆప్పగించుట. (దానికెసమాచారములు తెలుపు కార్యాలయ మేర్పరచబడును.) 4 స్వరాజ్యభిక్షులు వసూలు, భజనలు, పెద్దల ఉపన్యాసములు, హరికథా కాలక్షేపణ వగయిరాలిండును.

నర్సారావుపేట } పత్రి అనంతరావు,
2.2.1925 } బెల్లంకొండ రాఘవరావు.

చిలుకలూరుపేటలో అభినందనసభ

మాయూనియట్ బోర్డుకు యిదివఱకు తోట శివయ్య నాయుడుగారు ప్రెసిడెంటుగానుండి యూనియట్ డిజిటల్ యేదవగిననీతియం దుంచినందున అట్టిసీతనుండి తొలగించి ప్రజలమగు మాకవ్వములను బోగొట్టి మాయూనియట్ ఉద్ధరించినవారిలో పెదచెరుకురు వాస్తవ్యులగు కోన వెంకటరాయ శర్మగారికిని, తెనాలివాస్తవ్యులగు శ్రీ పి. ఆంజనేయులు పంతులుగారికిని 26.1.25 తేదీ సోమవారము సాయంకాలము పేరాలవాస్తవ్యులగు శ్రీ పేరాల నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షతకొండ సోక అభినందనసభ జరిగి సన్మానము చేయబడినది. మోటూరుబండిపై నూరేగించి బోర్డుయేలమెంటరీ పాఠశాలలో 800 మంది ప్రజలుకూడి వారికి అడ్డములు ప్రశంతు చేసిరి. శ్రీ వేంకటరాయశర్మగారు పరిస్థితు లనుకూలించిట్లయిన తన యావజ్జీవము ప్రజాసేవయందే నిమగ్నులయ్యెదమని చక్కనిప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. శ్రీ ఆంజనేయులుగారు మీకు చేసినసేవ స్వల్పమేననియు మీపక్షిక్రమముతోను స్థానికస్వపరిపాలనా మంత్రియగు రామారాయణింగారును న్యాయకాళాసభ్యుడగు రామస్వామయ్యగారును చాల సహాయము చేయుటచేత మేలుకలిగినదనియు ఈ సన్మానమంతయు వారికే చెందవలెననియు చక్కగా చెప్పిరి.

డాక్టరు ఆర్. విశ్వనాథంగారును, కందిపాటి కృష్ణమాచార్యులుగారును, ప్రజలయిబ్బందులు వాటి నివారణోపాయములను చెప్పిరి. ప్రజలతరపున శ్రీ రాజా మానూరి వేంకటకృష్ణ నరసింహారావుగారును, యూనియట్ బోర్డుతరపున యూనియట్ ప్రెసిడెంటు మంభారి వెంకన్నాచార్యులుగారును అభినందనవత్తముల జరిపి చెండుపల్లెయనిండ నారింజకాయలు మున్నగునవి వుంచి వారియవరికిని సమర్పించిరి. వారు వాటిని నందనములతో దీసికొనిరి. అధ్యక్షులు శ్రీ శర్మగారి మాతృదేశా రాధనమునుగూర్చియు కార్యసాధననుగూర్చియు జెప్పి శ్రీ ఆంజనేయులుపంతులుగారు యూనియట్ బోర్డుపట్ల చేసిన పనిని గూర్చి వివరించి సభ్యులకు నందనములర్పించిరి. అనంతరము శ్రీ రాజాగారు అగ్యత్యులకును అతిథులకును వందము లప్పించుటతో భస ముగింపబడినది.

ఆంధ్రజ్యోతిషనిష్పక్షపాతి

రక్తాక్షి నామ సంవత్సర మును ౧౦ మంగళవారము క్క ఆంధ్రపత్రికలో (జూబులు) అను శీర్షికకొండ ప్రాయబడి న మహారాజరాజశ్రీ రామమూర్తి యం. పి. గారి సామ్యుద్రికము జ్యోతిషము అనేలేఖను చదువగలిగిని. అప్పుడు నావ్యాదయంబునకు ప్రకృత్యము నంద్యాలవాసులగు బ్రహ్మశ్రీ వి. ఆర్. జోష్యులుగారిని గూర్చి గోచరంబై ఈవార్త ఆంధ్రమండలవాసులకు వెల్లడిసేయగోరి దీనిని ప్రాయబడిగాడను. సదరజోష్యులవారు హిందూదేశమునందు ఆశీక రాజభయందును శ్రీ మైశూరుమహారాజాగారి సమక్షమునను బాతక ఫలములనుజెప్పి నిష్పక్షపాతియను బిరుదునొంది గొప్పసన్మానమును ఆస్థానముననుండి ఖిల్లతుపత్రికను యోగ్యతాప్రకృత్యమున పొందిన ఆంధ్రమహాశయులు-వీరు ప్రత్యక్షముగా ఆశ్చర్యజనకము నొనర్చిన సందర్భములు అసంఖ్యాకములు. వాటిలో నాముఖ్యస్నేహితులను హిందూపాశ్చాత్య జ్యోతిషాస్త్రముల యందు ప్రవీణులయ్యి వారికి కొలదిదినంబులలో కలుగజోపు పుత్రజననమును తెలిపి ఆకాలంబున వారు దూరదేశంబున నుండగలిగియు. సదరుపుత్రజననకాలంబును తెలిసికొని వెంటనే భాతకంబును నూత్నముగావని అడేదినంబున టపాల్ ద్వారా పంపియున్నాడు. దీనిని నాస్నేహితులకు చేసినవెంటనే జోష్యుల వారి ఆత్మశ్చర్యకరమయిన విద్యాకాశ్యమును గూర్చి చాలా సంతోషించిరి. ఇట్టిపండితులు అడకువచేతను ధనార్జనయందు ఆసక్తిలేనిచేతను బహిరంగపరుపవచ్చును ఆంధ్రులయొక్క శాస్త్రప్రావీణ్యతను వెల్లడింపగోరి ఇది నేనే ప్రాయశ్చినితిని. ఈజ్యోతిషాస్త్రనిధి మిగులకొలది వయస్కులయినను అత్యద్భుతమయిన జ్యోతిష నైపుణ్యత కలిగియుండుట మిక్కిలి ప్రశంసనీయమును ఆంధ్రులకు గౌరవనీయము.

కె. వి. రమణయ్య,
పోలీసుసబ్ ఇన్ స్పెక్టరు కర్నూల్ జిల్లా.

కళావంతుల సంఘసంస్కరణము - గుంటూరు

ఈ మా గుంటూరుపురమున నీసంవత్సరము, ఆ న గా 2-2-25 తేదీన ము|| రా|| శ్రీ శిద్ధాబత్తుని-రాఘవేంద్రరావుగారి అక్కగారగు శ్రీమతి శ్రీరాజితమ్మగారి, ఇంటివివాహము జరుగవచ్చుగా జరిపి క్రిందటిసంవత్సరము, ఈపురమున జరిగిన ఆంధ్రదేశకళావంతుల సంఘసంస్కరణసభలో తాముచేసిన వాగ్దానము చెల్లించుకొని సంఘసంస్కరణమునకు మార్గదర్శకరాలైనదని తెలియజేయుట కంతయు సంకల్పించుచున్నాము.

ఈమె తన దత్తుకుమార్తెయగు, చి|| సా|| నాగుమణిమ్మను వివాహముచేసి అల్లుని, ఇల్లరికమునుచుకొను వృద్ధేశమున పూనికతో ప్రయత్నించి, సత్తినపల్లికాపరశులు ల. సే. జవంగుల వేంకటరత్నమ్మగారికుమారులు చి|| బాలయ్యగారికిచ్చి పాణిగ్రహణమొనర్చిరి. ఇట్లుసాంఘికులెల్లరు పట్టుదలతో, తమబాలికల, వివాహమొనర్చి కీర్తి బడనెదరని కోరుచున్నాము. శ్రీరాజితమ్మగారితో బాటు వాగ్దానముచేసినవారిలో శ్రీమతి పణిచెరం వరమ్ శిద్ధాబత్తుని రంగనాయకమ్మగారు ఒకరుగన్ము యాజుగారికుమార్తెనుగూడా త్వరలో వివాహముచేసి కీర్తి బడనెదరని తలచుచున్నాము.

వైసువహరించినటుల, ఆంధ్రదేశకళావంతుల సంఘసంస్కరణసభలో నీరీతిగా తమపూర్వపుస్త్రుల విడనాడుటలో, వాగ్దానములుచేసినవారు, మరి లేకపోలేదు. అట్టివారిలో మాపురమునగల ము|| రా|| శ్రీ చదలవాడ చినసుబ్బారాయుడుగారు, ధరణికోట రామయ్యగారు, చదలవాడ అంజయ్యగారు తమకులపుస్త్రుల (మేళములు)వీడి గౌరవప్రదములగు, తమయిచ్చవచ్చిన యితర వృత్తుల చేజీ వినము చేయబడుమందిరని, తెలిసికొనుట కంతయు వందనీయులు.

ఈసాంఘికులలో స్వలాభులను వీడి తమబాలికలకు వివాహములు చేయుటకును, యువకులను అన్యవృత్తులందు ప్రవేశపెట్టుటకును, దేశీయులెల్లరు కృషిసలుపుచూ సంఘసంస్కరణమునకు యొచ్చి యోప్రయత్నములు చేయుచున్న, ఈకాలమున నీసాంఘికురూచార మనదగుచిట్టియు, నీతిబాహ్యపు వృత్తియునగు, తమ నాట్యపు విద్యాభిక్షుగురుత్వములచే కాలముగడుపుట యెంతలజ్ఞాకరమో యూహింపవచ్చును. ఇకవైననూ తమ నీతిబాహ్యమగువృత్తిని వీడి సాంఘికులలో బాటు సంఘసంస్కరణమును పాటుబడుదురాయని భగవంతునిగురించి వ్రాధించుచున్నాము.

సంఘాభిమాని.

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు శాంతిసైనికులకు

ఒక విన్నపము

అయ్యో యాసంవత్సరం ఫిబ్రవరి 21 వ తేదీ మహా శివరాత్రిఅయినందున కోటప్పకొండవద్ద నిరుటవలెనే యాసంవత్సరముకూడా అచ్చట చేరెడు లక్షలకొలది యాత్రికులకు ప్రజాసేవ కాంగ్రెసువారి తరపున ఏర్పాట్లుచేయుచున్నాము గాన తాము మాయంబు దయపుంచి నిరుటవలెనే యాసంవత్సరముకూడా విచ్చేయ ప్రార్థితులు. శాంతిసైనికులు 19 వ తేదీ ఉదయంకే నరసారావుపేట రాప్రార్థితులు. ఆసాయంత్రమునకే కోటప్పకొండవద్దకు మనమువెళ్లి ఆరాత్రియే చలిశేండ్లకు నీరు సిద్ధపరుచుట మొదలయినవి జరుపవలెను. లేనియెడల 20 వ తేదీ పగలు నీరుతెచ్చుట కష్టము. మరియు ముందుగా అచ్చట మనము చేరువలసినపనులు ఎన్నియోకలపు గాన వైసంగతుల గమనించి సోదర సైనికులు 19 తేదీ ఉదయమునకే నరసారావుపేటలోని స్వరాజ్యకార్యాలయమునకు విచ్చేయప్రార్థితులు. మండలములోని అన్ని జాతీయపాఠశాలనుండి ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు వీలయినంతవరకు శాంతిసైనికులుగా వచ్చి తగు సహాయపడె కొరుచున్నాము.

శాంతిసైనికులకు భోజనము బసలు ఉచితముగా ఏర్పాట్లు చేయుచున్నాము.

పత్రి అనంతరావు,
బెల్లంకొండ రాఘవరావు.

గోదావరి ఆంధ్రసమాజము - కరవ

విద్యార్థుల వ్యాసరచనా పోటీపరీక్షాఫలితములు.

1. ప్రతివాది భయంకరం పార్సారధిగారు స్కూలు ప్రైవటువిద్యార్థి. శ్రీపితాపురం మహారాజావారికళాశాల కా నాడ ప్రథమ బహుమానము బంగారు పతకము.

2. 1. బతుల లక్ష్మీకాంతముగారు. స్కూలు ప్రైవటు విద్యార్థి. పెద్దాపుకం మిషన్ హైస్కూలు. 2. పాక్కులూరి వేంకటరమణ మూర్తిగారు డిటో ద్వితీయ బహుమానము. ఇరువురకును చెజీయొక బంగారుపతకము.

3. వాడేపు చలపతిరావుగారు, స్కూలు ప్రైవటు విద్యార్థి. నేవనలు హైస్కూలు. రామచంద్రపురం. తృతీయ బహుమానము రజరి పతకము.

ఈ వ్యాసరచనాపరీక్ష గోదావరి మండలమునకుమాత్రమే యేర్పాటుచేత తగినన్ని దరఖాస్తులు రాలేదు. ముందునుండి ఆంధ్రదేశమున కంతటికిని పరీక్ష లేర్పాటుచేయుదుము. విద్యార్థులవ్యాసములు బహుమానార్హులుగనే యున్నవి. కృషిచేసినయెడల పెక్కుమంది చక్కని గ్రాంథికత్వైలి వ్యాసాదులు వ్రాయగలరను ధైర్యముకలిగినది. రాజోపునెలలో వీలైన సుసరించి కరవ గ్రామమునఁగాని మరియొకచోటగాని సభజరిపి పతకములను ప్రత్యక్షముగ విద్యార్థుల నొసఁగఁ బ్రయత్నించుచున్నాము.

కరవ : } గోట్రశ్యామల కామశాస్త్రి,
6.2.25 } ఆంధ్రవిద్యావాచస్పతి, కావ్యనిధి కార్యదర్శి.

కీర్తిశేషులయిన సత్యవోలు గున్నేశ్వరరావుగారు

గున్నేశ్వర రావుగారు గలించి నాల్గవినము లయినది. ఆంధ్రపత్రికయందలి వ్యాసము ప్రజల యభిప్రాయమును వెలిబుచ్చినదనుటలో సందేహము లేదు. ఆంధ్రభావకును, ఆంధ్రనాటక రంగమునకును ఆయనచేసిన సేవను మనము మరువజాలము. 1907-08-09 సంవత్సరములలో లోకమాన్యుని నాయకత్వమును ఆంగీకరించి ఆయనచేసిన దేశసేవ అద్భుతముట. వీరు చేసిన దానము లెన్నియోకలపు. కాని ఎనరికిని తెలియవు. వీరు చనిపోయిన తరువాత కాని 12 వేల రూపాయలను రాజమహేంద్ర వరముననున్న మిషన్ ఫోసా ఆసుపత్రికి యిచ్చినట్లు తెలియలేదు. ఇంకెన్ని గుర్తదానములను చేసెనో మనకు తెలియదు. స్వతంత్రపత్రికా మేనేజరుగారగు ఖండవిల్లి రాజారావు గారిని పిలిచి ఒకనాడు యిట్లు నెలవిచ్చిరి. మీరు ఆచ్చు ఆఫీసుకేక కష్టపడుచున్నట్లు వింటిని. పత్రికను మానవద్దు. ఈచేతి సైన్సు మీరు తీసికొని వెళ్లండి అనిచెప్పిరి. రాజారావు గారు కాని, సత్యనారాయణ గారు కాని వారిని కోరలేదు. ఇట్టి సహాయము వచ్చునని కలలోనైనను వారు తలంపలేదు. గున్నేశ్వర రావు గారే బండ్లనుకుట్టి ఛేతి సైన్సు, కొన్ని కేసులును ఇంగ్లీషు-తెలుగు కూడాను-పంపిరి. గున్నేశ్వర రావుగారు నిష్కళంకమైన దేశభక్తులు పేరుకొరకు తంటాలు ఎన్నడును పడలేదు. తాను పనిచేయలేకపోయినను యితరులు పనిచేయుచున్నప్పుడుచూచి సంతోషించేడి వారు. ఈర్ష్యను నేమియో ఈయన యొగగు.

పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు,
రాజమహేంద్రవరము 4-2-25.

శ్రీ శోభనాద్రి లక్ష్మీనృసింహస్వామివార్త వేదశాస్త్రపాఠశాల

18-వ వర్ధంత్యుత్సవము
(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీ శోభనాద్రి లక్ష్మీనృసింహస్వామివార్త వేదశాస్త్ర పాఠశాలయొక్క 18 వ వర్ధంత్యుత్సవము గత నెల 29, 30, 31 తేదీలలో పాఠశాలాధ్యక్షులగు బ్రహ్మశ్రీ వావిలాల వెంకట శివాచార్యులు గారి యాజమాన్యమున ఆకిరిపల్లిలో జరిగినది. వీరు ఇదివరలో సబుజడ్డెగాన ప్రకృతముపింఛనుగొనుచు ఈపాఠశాల పరిపాలకవర్గమున కధ్యక్షులుగానుండి తమ భాషాభిమానమును కార్యరూపమున ప్రకటించుచున్నారు. పాఠశాలా పోషకు లగు నూజిటికి సంస్థానాధీశులు పలువురు తత్సందర్భమున దయ చేసి తమ యభిమానమును ప్రకటించిరి. యితర గ్రామముల నుండి సమర్థులగు పండితులు దయచేసి, విద్యార్థులను పరీక్షించి తృప్తికరములగు ఫలితములను ప్రకటించి విద్యానిలయమునెడల తమ సంతోషమును తెలుపుచిరి. ఈ నిలయవిప్పటికి 18 సం॥ లకు పూర్వము 5-2-1908 తేదీన స్థాపింపబడి దిననాభివృద్ధి నొందుచున్నది. ఇందు ప్రకృతము, వేదము, స్మార్తము, వ్యాకరణము, తర్కము, తేదాంతము, కార్యనాటకాలంకారము లు సమర్థులగు యుపాధ్యాయులచే బోధింపబడుచున్నవి. యిప్పటికి పలువురి పాఠశాలయందు విద్యాభ్యాసమొనర్చి యుత్తీర్ణులై, పితామహుల, గణపతుల, నవపత్రి, మొదలగు సంస్థాన విద్యార్థులక్షులలో జయమొంది బహుకరింపబడుచున్నారు. పితామహ సంస్థానవిద్యార్థులక్షులు యందుండి తమ పరివర్తన నెడలిన విద్యార్థులను పరీక్షించి యిచ్చటి విద్యాపద్ధతిని ప్రత్యేకముగా ప్రశంసించియున్నారు. ఇందు తీర్ణులైన పండితులు జగద్గురు శ్రీశంకరాచార్యులు, విరూపాక్షులు, పుష్పగిరి మొదలగు పితములలో ఆస్థాన విద్యాంశులుగాను, యితర పాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయులుగాను గీర్వాణభాషాప్రచార మొనర్చుచుండుటచే, యిచ్చటి విద్యావిధానమునుగూర్చి ప్రత్యేకముగా వ్రాయవలయునని ప్రకృతమున్న శిరోమణి, విద్యా మొదలగు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలలో సుతీర్ణులగువారివలె గాక, ప్రాచీన పద్ధతిలో, తగుమార్పులతో వివిధశాస్త్రములయందు, ప్రత్యేకముగా నిరూపణాంశిత్వముగలవారలను తయారు చేయగల విద్యానిలయమి దొక్కటియే యని చెప్పుకొనుటకు మాడ పాఠశాలాధికారు లొక విధముగా గర్వపడుచున్నారు. ఈ విద్యాలయ సంస్థాపకులగు బ్రహ్మశ్రీ నూరి మార్కండేయ శాస్త్రిగారు వ్రాయించి, గన్నవరం రిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసు నెం 1054/18 రున రిజిస్టరీ చేయించిన ధర్మశాసన పత్రికప్రకారం (Trust deed) యేర్పడిన పాలకవర్గమువారు కార్యనిర్వహణ మొనర్చుచు, అప్పుడప్పుడు కార్యనిర్వహణ సన్నాహించి ప్రకటించుచున్నారు. ప్రస్తుతిండు 45 గురు విద్యాదాన మును బొందుచున్నారు. అందు 34 గురికి నిర్వాహకులు భోజన పానీయముల సేర్పాటు చేసియున్నారు. తక్కిన వారలకు దారులగు గ్రామస్థులు వారము లిచ్చి బాకాలకు సహాయములనున్నారు. కళాశాలకు మంత్రిన గ్రామ వాస్తవ్యులగు ఉప్పలూరి పున్నమమ్మగారు భవనము నొకదానిని నిర్మించి సమర్పించియున్నారు. లక్ష్మీపుత్రులగు దూపగుంట్ల వెంకటపిచ్చయ్యగారు మరియొకగృహ నిర్మాణ మునకు పనిప్రారంభించి దాదాపు రు 4000 లు వెచ్చించి పూర్తిగాక మునుపే పరమపదించిరి. వారిధర్మపత్ని గారి కార్యమును తుదముట్టింప సముక్తివారని తెలియుచున్నది. పాఠశాల కిదివరలో యాదాదావ్యయము లనేకులు స్థిరచరరూపముగా షూమారు రు 48,841 ల కిమ్మగుల ఆస్తిని సమర్పించియున్నారు యందులో షూమారు రు 12,000 లు ఆస్తిభవనములు వైరా కిందనూ రు 1000 లు షూమారు పుస్తకభాండాదరము వీరువారు వైరా కిందను యున్నది పోను మిగతా షూమారు రు 80,841 కిమ్మగులచేయు ఆస్తిలో రు 16,000 విలువగలది భూయోషముగాను, రు 14,841 లు తనభాషాప్రములు ప్రోసోట్ల మీద మూలభవముగాను యున్నది. సాలీనా భూములమీద ఆదాయం ఖర్చులపోను రు 1022 లున్నా మూలభవముమీద వడ్డీ షూమారు రు 1200 లున్నా పాఠశాలకు మొత్తం రు 2222 ల ఆదాయము నమృతముగా వచ్చునని చెప్పలేకనున్నది. యింతే

గాక వర్షాశనములకింద వాగ్దానములైన మొత్తములు రు 565 రూపాయలు గలవుగాని యందులో కొన్ని ప్రతిసంవత్సరము తప్పకుండా వ. లగనను నమృతములేదు. స్కూలువారు యిదివరలో యాపాతకాలకు రు 325 లు గ్రాంటుకింద యిచ్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. గవర్నమెంటు పద్ధతిప్రకారం పాఠశాలయమాఫీ సెర్వరుప నిర్వాహకులను కోరియున్నారు. ఆపద్ధతి సెర్వరుమడల సరియగుపండితులు పాఠశాలలో తయారుకారనే కారణముచేత పాలకవర్గమువారు యిదవదరని తెలియుచున్నది. గవర్నమెంటు విధానము నంగీకరించనిచో పై గ్రాంటు వచ్చునను నమృతంలేదు. యిప్పటికే పాఠశాలకు గున్న వ్యయమున కాదాయ మే మాత్రము సరిపోవులేదు. ఇంకను యాపాతకాలలో ఇంగ్లీషు, క్రైతము, మిమాంసాశాస్త్రములు, బోధితము, ఆయుర్వేదము, బోధించుట కుపాధ్యాయులను నిజమించవలసి యున్నది. ఉపాధ్యాయులకున్న విద్యార్థులకున్నా వసతిగృహములు నిర్మింపబడవలసి యున్నది. భోజన పదుపాదు మొనర్చినగాని యిమ్మతభాష నభ్యసించుటకు విద్యార్థులు రారుగాన యింకనుంచి చేరబోవు విద్యార్థులకు ఉచితభోజన మొసంగవలసియున్నది. భోజనకాలకు ప్రత్యేకముగా గృహనిర్మాణ మొనర్పబడలేదు. యాపనులన్నింటికి అధమును ఒకలక్ష రూపాయలైనను సమకూరినగాని సానికాళ ముండవని పాలకవర్గమువారు రనుచున్నారు. మార్గంపల్లిగ్రామ వాస్తవ్యులగు మ|| రా|| రా|| బొద్దపల్లి వెంకట శివరామయ్యగారు పిన్నవయస్కులయ్యును వారికిగలిగిన మనః పరివర్తన జల్లును, ఆర్యభాషాభి మానముచేతను ఆయాచితముగా యానిలయమునకు షూమారు రు 2000 కిమ్మగుల ఆస్తిని సమర్పించి 8-1-25 తేదీన దస్తావేజు వ్రాయించియున్నారు. పాలకవర్గమువారున్నచోటకువచ్చి యుచున్నవారు యాదంప సంగల్పించి యున్నను త్వరలో సాధ్యముగాని పనిగాన, యానిలయముకు ఆంధ్రమహాజను లెల్లరు ఆయాచితముగానే తమ భూమిరాశిముల నొసంగప్రార్థితులు. త్యాగయుగమున నిక్కాలమున, ఆర్థముగ ఆర్యవిజ్ఞానమును ప్రోత్సహింపగలండుటచే పై శివరామయ్యగారి నాదర్శముగాగొని విరాళములపంపి యాసదుద్యమన చేయూత నొసంగగోరుచు, యాపాతకాలకు గల ఆర్థిక చిక్కులు విజ్ఞులకు వికేదము కాగలండుటకు 1924 సం॥ 1 వ ఏప్రిలు నెల లగాయతు ప్రస్తావన సంవత్సరములో 1925 సం॥ జనవరి 31 తేదీవరకు అనగా పదిమాసములకు పాలకవర్గమువారు ప్రకటించిన ఆదాయవ్యయములను విస్తరించుచున్నాను.

ఆదాయం	రు. ఆ. పై.
వర్షాశనములు	470-8-0
భూముల ఆదాయం.	640-9-0
పాతకంపుల అమ్మకం	6-10-0
నిల్వధాన్యం అమ్మకం	158-5-6
డిబ్బో వియ్యం.	58-12-0
జరిమానాలు.	0-2-0
దైనిక విరాళములు	66-0-0
వడ్డీ వసూలు	20-8-0
చందాలు	31-0-0
జము	1512-6-6

వ్యయం.	రు. ఆ. పై.
ఉపాధ్యాయులకు వేతనములు	1026-8-0
ప్రయాణపు ఖర్చులు	28-4-6
యితర ఖర్చు	10-14-8
పోస్టేజీ	0-9-0
వేషనశీ	2-5-0
యిండ్ల మరమ్మత్తులు	79-5-6
దీపములు	46-14-3
పాత్రసామాను	14-3-0
భూమిలమరమ్మత్తు	20-0-0
అచ్చుపనులు	40-0-0
భోజనసామగ్రి	2096-11-10
వంటపనుష్యుల జీతం	168-15-6
ఖర్చు	3529-10-10

ఈమొత్తములను ఆదాయములలో భూములయినవి నూవడ్డీయనూ షూమారు రు 1420 లు వసూలు కావలసియున్నది. ఈమొత్తమును చేర్చినచో జము రు 1982.6-6 లగును. ఖర్చులో పిట్టవరి, మార్చి నెలలు 2-కి ఉపాధ్యాయులు వంట మనుష్యుల జీతం రు 280 లున్నా భోజనవ్యయం షూమారు

రు 350 లున్నా వరకి రు 680 లు చేర్చిన వ్యయం మొత్తం రు 4159-10-10 లు ఆదాయముకన్న వ్యయము రు 1227-4-4 లు జాస్తి అగుచున్నదని విస్తరించుచున్నాను.

త్యాగరాజ గానసభ - బెజవాడ

బెజవాడలో శ్రీమోతే నారాయణరావు జమీందారు గారి యాజమాన్యమున శ్రీమోతేమారుతీబేలంబాక గానసభ జరుపబడెను. విద్యాక పారుపల్లి రామకృష్ణయ్యపంతులు గారు గాత్రమునపాడిరి. విద్యాక చల్లపల్లి పంచనాధశాస్త్రి గారు ఫీడేలునున్న, కాకినాడ పురవాసులగు 16 వీడ్ల ప్రాయముగల కోలంక వెంకట్రాజుగారు మృదంగమును వాయిదించిరి. వీరత్వభవ శ్రీయనమండ్ర నరసింహాచార్యులుగారు, యన్. రాజగోపాలాచార్యులుగారు (వీరీలు)దున్నా నరసింహారావుగారు యడుగారు డిస్ట్రిబ్యూట్లు ఇంజనీయర్ గారు, సాలూరు వెంకటసుమంతరావు పంతులుగారు, సి. యస్. రామస్వామయ్యగారు, సంగీతవిద్యాక వధుర వెంకటనారాయణ అయ్యరుగారు, మున్నగుప్రముఖులు విచ్చేసిరి. మరియంగ్రామమున గల జనులనేకులు తండ్రిపతండుములుగా శరదించిరి. శ్రీపారుపల్లి రామకృష్ణయ్యగారి గానవిద్యానైపుణ్యమునకు శ్రీచల్లపల్లి పంచనాధశాస్త్రిగారి ఫీడేలువాద్య చతురతకును శ్రీ వెంకటరాజుగారి నిరుపమాన పాండిత్యమునకును సభ్యులై రత్యంతా నందమొందసాగిరి. మరియొ చిన్నవయస్కులగు శ్రీ వెంకట్రాజుగారి మృదంగవాద్యమందుగల నుఖమగునాదము ఎల్లరను స్తంభీ భూతులుగావించినది. ఆసంవత్సరమున పండితాశ్రమరులొప్పించు పాండిత్యవిశేషముజూపిన పండితుడగు నాచిన్నవానికి దున్నా నరసింహాచార్యులుగారికొక బంగారు పతకమునుబహుకరించిరి. వయస్సుకుమించిన సామర్థ్యముగపటిచి సర్వజనులకు సంతోష మొనగూర్చు నిట్టి కుమార రత్నమును గాంచి యాంధ్ర మాతృదన్యయగుచున్నదని వ్రాసిచో యవ్వక్తికాశీరదు.

(గానవిద్యాభిలాషి)

గ్రామపంచాయతీపత్రిక

పైపేరున అనంతపురమునుండి 1925 సం॥ మార్చి నెల 1 తేదీనుండి మాసపత్రిక వెలువడును. ఇందుగ్రామ పునర్నిర్మాణమున కవసరమైన గ్రామపంచాయతీలు, పంచాయతీకోర్టులు, సహకార పరిషత్సంఘములు గ్రంథాలయములు, ప్రారంభవిద్య వ్యవసాయము మొదలగు నన్నివిషయముల గురించి గ్రామజనులలో ప్రబోధముగల్గించు వ్యాసములు విమర్శనములు ప్రకటించ బడుచుండును. ముద్రాను గ్రామపంచాయతీచట్టము ననుసరించి ఆంధ్రమండలములందరేక గ్రామములలో పంచాయతీలిపుడు స్థాపింపబడుచున్నవి. కాని అవిసక్రమముగా పనిచేయటమలయు సలహాలు పద్ధతులు వానికి తెలుపుచుండినగాని అవి జయప్రదముగ పనిచేయజాలవు. అట్టిపంచాయతీల స్థాపన మునకు, జయప్రదముగ పనుల జరుపుటకు సలహానిచ్చి ప్రోత్సహించుటయే పత్రిక ముఖ్యోద్దేశము. ఇందు సహకార వ్యవసాయవిషయములకు ప్రత్యేకముగ కొన్నిపుటలు విడువబడును. గ్రామాభివృద్ధికి, గ్రామజనులలో స్వపరిపాలనాశక్తి విజృంభింపచేయుటకై క్రిందపన లేక పనిచేయును.

ఈ పత్రికకు సహకారోద్యమముందును పంచాయతీల నిర్మాణమునందును అత్యంతశ్రద్ధతో పనిచేయుచున్న మ|| రా|| శ్రీ హట్టి శివరావుగారు గౌరవ సంపాదకులుగ నుండురు. ఇదివరకు బాలభారతి పత్రికా సంపాదకులుగనుండి దత్తమండలము లందు, ముఖ్యముగ నీమండలముందు ప్రజాప్రబోధముగల్గించుటకు శక్తిమించి పనిచేసియున్న అనంతగిరి పేరనార్యకవిగారు ముఖ్యసంపాదకులుగను ప్రకాశకులుగ నుండురు. ముద్రణా శాసనముక్రింద నియ్యవలసిన డిక్లరేషన్ యీనెల 3 తేదీ నిచ్చి యున్నారు. పత్రిక అనంతపురమున శ్రీరమానికేతన ముద్రణాలయమున ముద్రింపబడును. పత్రికచందా సం॥ రమునకు రూ. 2-0-0 మాత్రము. సాధ్యమైనంత త్వరలో నిది వారపత్రికగ వెలువడుగలదు.

ఆంధ్రమహాజను లీపత్రిక నాదరించి, పత్రికకు వ్యాసముల బంపుటచేతను, చందాదారులగజేరి యితరలజేరి ప్రోత్సహించుటచేతను పత్రికా వ్యవస్థాపకులకు తోడ్పడెదరుగాక!

టి. లక్ష్మీనరసింహారావు,

మేనేజరు శ్రీ రమానికేతన ముద్రణాలయము.

అనంతపురము, 5-2-1925

ఇంగ్లండు సయితము తరుచుగ హిత మొనగుటకు వెనుదీయుచున్నది. అధినివేశ రాజ్యముల కేమి, కోషమువచ్చునో యని భయపడుచున్నది. విదేశ పద్ధతి విషయమై సామ్రాజ్యమంతయు నేకవిధానము నవలంబించుచోదప్పు, వివిధ రాజ్యములన్నియు స్వతంత్ర రాజ్యము లగుననియు, సామ్రాజ్యమంత రించుననియు, ట్రైముపుత్రికా వ్యాసము దెలుపుచున్నది. జీనివా ఒడంబడికపట్ల ఇంగ్లండుకును అధినివేశ రాజ్యములకును భేదాభిప్రాయము గలుగుటచే, అయ్యది నిలిచిపోయెను. ఇట్టిభేదాభిప్రాయములు, లాసానీ సంధివిషయమున నుదయించెను. పిమ్మట లండనుసమావేశములో బయల్పడెను. సామ్రాజ్యసమావేశముల నిటీవల జరుప నెంచియు, నా ప్రయత్నమును విరమించిరి. అధినివేశ రాజ్యములలో శ్వేతాధిక్యమును నిలువవలయుననియు, రంగు జాతులవారిని అణగద్రొక్కవలయుననియు, ప్రయత్నము నలుపబడుచున్నది. ఇంగ్లండు ఇండియా హక్కులను రక్షించుచో అధినివేశ రాజ్యములతో సంఘర్షణ ముదయించును. అధినివేశ రాజ్యములకు నానారాష్ట్రసంఘమునందు ప్రత్యేకస్థానమిచ్చుటచే, ఇంగ్లండు కివి విధేయత జూప నిచ్చగింపవు. సామ్రాజ్యమునందన్ని భాగములకును సమానమగు హక్కులనిచ్చి, పేరొక అఖిల సామ్రాజ్యనిర్మాణము నేర్పరచినగాని ప్రస్తుత సమస్యపరిష్కారము గానరదు. ఇట్టి ఏర్పాటు గావించుటకు, ముందుగ, హిందూదేశమునకు మిగిలిన రాజ్యములతోబాటు సమాన స్వాతంత్ర్య మొసగవలయును. ట్రైముపుత్రికా వ్యాసము లీసంగతి గమనింపకన్నవి. హిందూదేశమునుగూర్చి యొచింపనక్కరలేదని, వ్యాసకర్త యుద్దేశ్యమై యండవచ్చును. కాని హైందవ స్వాతంత్ర్యము సఫలముగానియెడల, సామ్రాజ్య సమస్యయేగాక, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణ సమస్య సయితము పరిష్కారముగానరదు. ముప్పుదిమ్మకొట్టమంది భారతీయులను పరాధీనస్థితిలోనుంచి, సామ్రాజ్యసమస్యను పరిష్కరింపనెంచుట, అనంభవమగు కార్యము. ఈ రహస్యమును సామ్రాజ్య నిర్మాణకర్త లెంత త్వరలో గ్రహించిన సంతమేలు.

తుర్కీదూది

అమెరికానుండి వచ్చేడిదూది తగ్గుటచే, బ్రిటిషు వ్యాపారులు కొంత విగులుపడుచున్నారు. ఇండియానుంచి మంచురకపు దూదిని తెప్పించుటకు వారు ప్రయత్నములనుపుచున్నారు. వారి యదృష్టవశముచే, ఎన్నడును అనుకొనని ప్రదేశము నుండి దూది యరుదెంచెను. తుర్కీనుండి వేయి బేళ్లదూది చేరగనే, మాంచెస్టరునందు ఉత్పన్నము జరిగెనట. మాంచెస్టరు వర్తకులు తమసంతసమును దెలుపుచు, క్రొత్తప్రతిపంతు విస్తరించుగాక యని ఆశీర్వాదించిరట. ఇకముందునుండియు సంవత్సరమునకు కనీసము పదివేలబేళ్లు సప్లయిచేయబడునని, యూహించుచున్నారు. ఇంగ్లండు, తుర్కీపట్లగల విరుద్ధ భావమును వదులుకొని, ప్రత్తిరకయినను ఎక్కుడు దృఢసఖ్యము న్నాశించునని నమ్మెడము. తుర్కీలో ప్రత్తినిక్రొత్తగ పండించుటచే, ఎగుమతిచేసిన లాభముండునని, అక్కడివారు తలచియుండవచ్చును. కాని

ఇంగ్లండుకుబోయిన ప్రత్తి మరల బట్టరూపమున తుర్కీకిబోవునను సంగతిని వాడుగ్రహించిరో లేదో తెలియదు. ఇకముందునుండియు, దూది ఎగుమతిని మానుకొని, తుర్కీ తనబట్టలను తానే తయారు చేసికొనుట శ్రేయస్కరము. లేనియెడల, హిందూదేశ మనుభవించెడి దుస్థితికి, తుర్కీదేశమును అనుభవింపగలదు. మొదట ఉపేక్షవహించునపుడు, దీనినప్త మంతగ దెలియకన్నను రానురాను దేశమునకు వెలువలకుబోయెడి ధనప్రవాహము నాపుట దుస్తరమగును. భారతీయులు తమదేశమున బండెడి ప్రత్తిని తాము నిలువజేసికొని తమకు గావలసిన వస్త్రములను తయారుజేసికొనుట ఎంతయవసరమో తెప్పవలయునా?

“వాలంటీరు”

డాక్టరు హరీదుకారుగారిచే ప్రచురింపబడెడి “వాలంటీరు” అనుమాసపత్రిక, భారతీయుల ప్రాతాహమస కేంతయు తగియన్నది. హరీదుకారుగారు బెల్గాంనందు వాలంటీరులను తయారుజేసినవిధ మెల్లర కాశ్చర్యము గలుగజేసెను. కాంగ్రెసు వాలంటీరులు స్వరాజ్యయోధులవలె సేవనలిపి, కీర్తిబడసిరి. “వాలంటీరు” రెండవసంచికయందు, బెల్గాం కాంగ్రెసు వాలంటీరులుచేసిన సేవ చిత్రపటములతో సహా వివరింపబడినది. కాంగ్రెసుకు నెడలినవారందరకును, వాలంటీరు నిర్మాణశ్రేష్ఠత హృదయమయ్యెను. వాలంటీరుల సేవాసక్తియు, వినయవిధేయతయు, ప్రతినిధుల కచ్చెరువుగలుగజేసెను. ప్రతికూలపరిస్థితు లనేకములున్నను, వానిని జయించుటకు, హరీదుకారుగారి దృఢనంకల్పము తోడ్పడెను. గాంధీమహాత్ముడు యీవారపు యంగుళిం దియూ పత్రికలో వాలంటీరులసేవ సధికముగ కొనియాడియుండెను. వాలంటీరు లితిరయోగ్యతలతోబాటు, నూలువడుకుటలోగూడ నాణిజేరి యుండవలెనని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. “వాలంటీరు” పత్రిక మిగుల యుపయోగకరముగ నుండునని భావించెదము. వార్షికపుచందా మూడు రూపాయిలు. హుబ్లీలో నిది ప్రచురింపబడుచున్నది. వలయువారు “మానేజరు, వాలంటీరు, హుబ్లీ” అని వ్రాసిన బడయగలరు.

పంచములు

పంచములకు వోటిచ్చినగాని, వారియందు ప్రబోధము గలుగదనియు, స్వపరిపాలనము సర్వాంగస్థాప్తమగు నుండదనియు, రంగనాయకులు (అక్కుపర్దు) గారు వ్రాసిన వ్యాసము నిదివరకు బ్రచురించియుంటిమి. ఆవిషయమై మరికొన్ని వ్యాసములను వారు వ్రాసియుండిరి. జాతిభేదములేక, ఎల్లరకును వోటున్నగాని, ఎవరి హక్కులను వారు గ్రహించుటకు వీలుపడదు. స్వరాజ్యవిధానము నేర్పరచునపుడు, యీవిషయమై యాలోచించుట ముఖ్యము. పంచముల క్షేమమున కేతరసంఘముల వారు సంరక్షకులుగ నుండురను నూహ ఇంతవరకు సఫలముగాకబోయెను. పంచమ ప్రతినిధులుగ నితరవర్ణములవారు నియమింపబడిరి. సమరులున్నచోటులగూడ, ఇట్టియక్రమము జరిగెనని దెలిసెను. పంచములు తమ ప్రతినిధుల నెన్నికొనుట కర్హులుగారని తలంపజనదు. పెక్కు విధముల వీరు

సర్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నారు. పంచము లితరులతో పాటు సామాన్యపుహక్కుల సమీకరించుచుండునెడల, వారియందు త్వరలో నదృత వికాసము గలుగుననుటకు సందియములేదు. పంచములను దూరమున నుంచుటచేగాక, జన్మస్వత్వముల సమభింప నిచ్చుటచేతనే, వారి నుద్ధరింపవీలుగలుగును.

నిదేశవార్తలు

సామ్రాజ్య ఐక్యత్యము

ఒకవిధాన మవసరము

లండన్, ఫిబ్రవరి ౧:— “బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమందు స్వపరిపాలనము సమభింపించుచున్న జాతులు సామ్రాజ్యమంతకును యుపయోగించు విదేశాంగవిధానమును ఆమోదించువిషయము మీద సామ్రాజ్యమనిజుటల ఆధారపడియున్నది. ఈస్వపరిపాలనము సమభింపించుచున్న జాతులను అంగీకరించునటులజేయు నిదాపై ఆధారపడియున్న దనుచున్నారు.”

“వారు ఒప్పుకొన్నగాని, వారు సామ్రాజ్యమనుండి వీడిపోవుట కెంతయోకాలముబట్టు. స్వాతంత్ర్యరాజ్యములుగ ఏర్పడుట కెంతయోబట్టు. ఈవిషయమునకు దప్పించుకొనుటకు మార్గము గన్పించదు. దీనికి మనము అంగీకరింపజైన అంగీకరింపవలెను లేదా సామ్రాజ్యము అంతరించుటయైన గావలెను.”

“యధాప్రమాదముతో గూడుకొన్న ఈ అంతర్జాతీయ సమస్యల నెదుర్కొనుటెట్లని ఆలోచించుటయే ముఖ్యవిషయము. ప్రత్యేకముగ గ్రేటుబ్రిటన్, ఇంకొక ఇతరదోమినియన్ ముఖ్యమైన ప్రభుత్వముతో దీక్షింపబడినవచ్చును. సామ్రాజ్యమందున్న ఇతరజాతులవారు ఈయధములో పాల్గొనకుండుటకు సామ్రాజ్యమనుండి వీడిపోవుటయే మార్గము. డొమినియన్లు, విదేశాంగవిధానమునుగూర్చి ఇట్లు కొన్నివ్యాసములనుట్రైముపుత్రిక వ్రాయుచున్నది. జీనివా ఒడంబడికను గూర్చి అందరకును ఒప్పుదలయగు విధానము గుడరకపోవుటచే ఈచిక్కులు మరింత ముప్పురముగ బయలుపడుచున్నవి. సాధ్యమైనంతత్వరలోనే ఈచిక్కులను పరిష్కారముజేసినగాని ప్రమాదమువాటిల్లును. ఐదవ విషయములోన, లాసానీ వ్యవహారములోను, 1924 లో జరిగిన లండనుసభలో డొమినియన్లు ప్రాతినిధ్యముగగూర్చి బయలుదేరిన చిక్కులు చాల ప్రమాదకరమైనవి. ఈ అంతర్సామ్రాజ్యసమస్యలను ముందు ఆలస్యముగాకుండ పరిష్కారము జేయవలెను. అంతర్జాతీయ సమస్యలను బరిష్కరించుట ఒకవిషయము. మామూలు సామ్రాజ్యసంబంధములు అంతర్జాతీయము గలుగజేయవు. అంతర్జాతీయ సమస్యలు యుద్ధముతో గూడుకొన్నవి. బ్రిటిషువిధానము తమ లాభములు గాపాడుటకు మంచిదగునాకవాయను విషయమును సామ్రాజ్యమందున్న ఆరు జాతులవారిను అంగీకరించి తృప్తి జేందు విషయమై సామ్రాజ్య ఐక్యత్యము ఆధారపడియున్నది.

ఒక్క యూరపులోనేగాక ప్రతిచోటున యుద్ధభయమున్నది. కొద్దికాలములోనే జర్మనీగూడ ఈజైవిక పరిశీలనమునకు ఒప్పుకొనక యధాప్రకారము లేవగలను. రషీయులు ఇండియా, చీనా, జపాను వైపున దృష్టిని నిగిడించుచున్నారు. ప్రాచ్యదేశములంతట ప్రతిది ఖండిమునకు వ్యతిరేకముగ నడిపించుట ఆశించుచున్నారు. జపానుగాని మరితర జాతివారు మరెవరుగాని నౌకాదళమును పెంపొందించుదలంచినచో, ప్రారంభించిరిని ఈపోటికి అంతముండదు. ప్రపంచము అంతటను గ్రేటుబ్రిటనుకు ఆపారముగ బాధ్యతగలను. ప్రతిదోమినియన్లకు వారివారి లాభములు ఆలోచనలో నున్నవి. ఆస్ట్రేలియాలో, స్వేతజాతి విధానమును పరమావధిగ జూరుకొనుచున్నారు. జర్మని ఆఫ్రికాలో ఇర్ల భేదసమస్యతో మునిగి లేచుచున్నారు. ఇదివరలో సామ్రాజ్యమంతయు కష్టసమయమున ఏకముగ కలసి ప్రయత్నింపలేదా యని తెప్పవారలు. 1914 నుండి పరిస్థితులన్నియు మారినవని గ్రహింపవలెను. బ్రిటిషువారి మార్పును గుర్తింపజాలనున్నారు. యుద్ధానంతరమున డొమినియన్లు క్రొత్త అంతర్జాతీయ ప్రత్యేకత్వము గడించినవి

వీరికి ఈ మార్పులయొక్క గణాంకము లానేను వ్యవహారముల, 1924 సంవత్సరము నష్టపరిహారముల పట్టికను జాబితాను చేసియు తమకు క్రొత్త ప్రతిపత్తిని గోరుచున్నట్లును అదే కావలెననుచున్నట్లును లేబ్యురున్నది. ఇట్లును పీఠియందున్నవారి విదేశాంగ విధానమున జొరవించునట్లు విశ్వాసము నవలించినది. వారికి అభినివేశముల ఆశయములను గాపాడుటయొక్క హింతులయొక్క తెలియదనుచున్నది.

జొరవించునట్లు ముఖ్యముగ కనడా, దక్షిణ ఆఫ్రికా వాద్యముల అంతర్జాతీయ ప్రపంచముతో సంబంధము లేకుండ జేసికొన్నది. యుద్ధము లేకుండ జేసికొనవలెనన్న విదేశీ వ్యవహారములందు తగులూపకుండుటయే మార్గమున వీరు గ్రహించిరి. వీరికి ఈ జాతీయ వేత్తల మందర తమ ప్రతినిధులు పనిని రాతని పిరి యభిప్రాయము. కాని ఈ ప్రాపంచిక సమస్యలను సమకాలముగ పరిష్కారము జేయవలెను. ఈక్రిందిమాగ్గములను ట్రెయ్యువరీకా విలేజురి సూచించుచున్నాము:—

అంతర్జాతీయ సమస్యలన్నిటిని విదేశాంగవిషయములలో విదేశాంగకార్యాలనుమరుండా జేయవలెను.

2. మామూలు అంతర్జాతీయ రాజకీయవిధానములతో బ్రటిషువిదేశాంగమంత్రి జొరవించునట్లు ప్రధానామాత్యునితో సంచరింపవలెను. అమెరికను ప్రెసిడెంటు బయటలో సమానముగ జొరవించునట్లు హైకమిషనరులను ఆహ్వానించవలెను.

3. గవర్నరుజనరలు, హైకమిషనరులను వారిరాజకీయ కార్యాలయములకు పిలువకొనవలెను. వారి పనులను క్రొత్తక ఏర్పాటుజేయవలెను. ప్రతి జొరవించునట్లు రాజధానియందును గ్రేటు బ్రిటను ప్రతినిధియందునవలెను.

4. అంతర్జాతీయ పీఠిలను జొరవించునట్లు ప్రత్యక్షముగ తెలిసికొనటకు పిలువవలెను. సంగతిసంగతులను తమంతటాను స్వయముగ తెలిసికొని విమర్శించుటకు పిలువవలెను. ఇది కష్టముతో గూడుకొన్నవనగాని నిర్వహించవచ్చును. జొరవించునట్లు బ్రటిషువారిలో విదేశాంగప్రతినిధులను నియమించి ప్రాపంచిక పీఠిలకు వెలిసికొనవచ్చును. అస్ట్రేలియా కనడావారుగూడ బోకియా, పికింగులో తమ అభిప్రాయము నియమించి ఆచట ఏమిజరుగుచున్నదో తెలిసికొనటకు ప్రయత్నించరాదు? విదేశాంగ కార్యాలయమున తమ అధికారినికరిని అస్ట్రేలియావారు నియమించుట మంచివనియే. కాని దానివలన ఆసలు ముఖ్యమైన చిక్కులు వచ్చుటకు పిలువలేదు. విదేశాంగకార్యాలయమువారు తమతాజేవారనితో నిజముగ సలహాజేయుట కొప్పుకొనరు. సమానహోదాగనుట రాయబారులు ఆగుచో విదేశాంగమంత్రి సలహాజేయుట పడుననిరి.

సకలత్వాలాగారు రైల్వే వ్యవహారములు

రైల్వేసంబంధము, సైనికసిబ్బందిలోనికి జేర్చుకొనుచున్నారను విషయమై సకలత్వాలాగారు క్రొత్తపు గారికి ప్రాయగ సకలత్వాలాగారికి రైల్వేవ్యవహారములందు పరిష్కారము లేదుగాన ఆనవసరముగ జోక్యముకలుగజేసికొనక తనకు తెలిసిన వ్యవహారమును చక్కబెట్టుకొనవలెననియు ప్రెజ్డెంటుని యజలవిషయమై ఆతని కేమియు జ్ఞానములేదనియు క్రొత్తపు గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

సామ్రాజ్య యభివృద్ధి కర్షలు అమెరికాని యభిప్రాయము

లండన్, ఫిబ్రవరి 8:—బ్రటిషుప్రభుత్వమువారు తమ సామ్రాజ్యపారమును విస్తారముగ యభివృద్ధిని జేసికొన్నచో యునైటెడ్ స్టేట్సులతోనే సాధనసంపద అభివృద్ధిని గాంచుననియు గ్రేటుబ్రిటను ముందీవనిని పూనుకొన్నచో ఇతర సామ్రాజ్యంతరత రష్ట్రములుగూడ అనుసరింపవలెననియు దీనివలన విశ్వవ్యాప్త మెక్రమముననియు కర్షలు అమెరికానిరి.

యార్కు ప్రభుత్వ

నెయిరో బీ కె. అచట రణరంగములో హతులయిన వీరి భామణుల సమాధులను పుష్పమాలలతో ఆలంకరించిరి కొండప్రక్క, నగరమునకు 1 1/2 మైళ్లు దూరమిట్లుగ సమాధియన్నది. 156 సైనికుల సమాధులున్నవి.

తనివారము వాడిచటనుండి దంపతులీక పురుషులు బతులు జేరిరి. ఈగండా డాక్టరు ఎక్కిరి. ఇచ్చట ఈనెల అంతయు వ్యంగయాచిందముతో గడచెదరు.

తురుష్కదేశపు ప్రతి

మొదటివాయిదా సరకు

మాంచెప్పరు యుత్సాహము

లీక్సెల్, ఫిబ్రవరి 7:—మాంచెప్పరు తర్కిననుండి మొదటి దఫా 1000 తేళ్ల ప్రతిపత్తిపండులను అధికారానుమతితో నన్నారు ప్రతి సంవత్సరము 100000 తేళ్ల ప్రతి పండుననిరి.

కొలొనును భాల్జీజేయు సమస్య

ప్రధానామాత్యుల సమావేశము

ఫ్యాన్, ఫిబ్రవరి 8:—హెరియట్టు, బాల్జీనూ, చూన్ నిన్ గాల్లు లండనులో ఈనెలఖగన సమావేశమగుచున్నది. లేదా మార్చి ప్రారంభములో గూడి కొలొనును భాల్జీ జేయు విషయమై చర్చించెదరనియు తెలియచున్నది.

డగ్లస్ గారికి ప్రమాదము తప్పట

అస్ట్రేలియాలో క్రీడలయందు ప్రసిద్ధుడైన డగ్లస్ గారికి చావుదమ్మి కన్ను తాట్టాయినది. మోచేయికి గాయము తగిలెను ఇతని మోటారుబండి నడుపుచున్నప్పుడు మోటారుబండి డిగ్రీలుబడె ఈ ప్రమాదము గల్గెను.

అంతర్జాతీయ మండలి ఋణములు

ఫ్రాంసు విచారణ

బ్రటిషు విధానము

ఫిబ్రవరి 7:—లీక్సెల్ ప్రెంచి ఆర్థికమంత్రి గోరుట చే బ్రటిషువారు తమవిధానమును అంతర్జాతీయమండలి ఋణ నిషణ్ణమై తెలుపుచు ప్రత్యుత్తరమును ప్యారిసుకు బంపిరి. బాల్జీను లేఖను ఎట్లు అన్వయము జేసినది తెలియజేసిరి.

లండన్, ఫిబ్రవరి 8:—బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు బాల్జీను లేఖ ప్రకారమే ప్రవర్తించెదమనియు ప్రస్తుతపీఠిలకు కర్ణము గారి సూచనలు వర్తించుటకు పిలువదనియు దానికారణము ఇది దాన్ నివేదికమునకు పూర్వము తెలియజేయబడుటయేయనియు దాన్ నివేదికములో చేసినదానికంటె తక్కువగ మడింపుజేయబడునను కలంపుతో. జర్మను లీయన లసియుండు మొత్తమును దానిననుసరించి మడింపుజేయుటచే పిలువదనియు బోనరాగారు తెలియజేసినప్రములను బాకిచేసెదగనవచ్చునుతో ఆలోచించుటచేతను ఆయ్యది ఇప్పుడు సరిపడవనియు ఫ్రెంచివారికి తెలియజేసిరి. ఈ ఊహలేయియు ఇప్పుడు సాగవు. యునైటెడ్ స్టేట్సుకు తామియజలసిన బాకికి సరిపోవుమొత్తమును యూరపునుండి రాజుటవలెన కాల్జీను గారు నూచించిరి. దాన్ నివేదికము ప్రకారము ప్రతిసంవత్సరము వచ్చు చాములమొత్తము సాధారముజేసికొని ఈనిష్ణాతమును అంగీకరింపమని బ్రటిషుప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి.

వివరములు

యునైటెడ్ స్టేట్సుకు తామియజలసిన బాకికి సరిపోవు సామ్యము మిత్రమండలిగర్వనండి వగూలుజేసి తక్కిన మొత్తమును రిగ్గించెదమని ఇదివరకే బ్రటిషుప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. జర్మనులవిప్పులమొత్తమునంతను ఇందుకే యోగించెదరట. తమ యుద్ధవస్త్రమునే గాక విదేశీయులనుండి దీక్షిస్తూ ఇంకొక 800, 000, 000 మొత్తమునుగూడ భరించెదరట.

నష్టపరిహారములతో సంబంధములేకుండ ఫ్రాంసు తమ స్వంతసాధనసంపదమై ఆధారపడి నష్టముగ ఇంత ఇచ్చెదమని తెలియజేసినచో గ్రేటుబ్రిటనుకు ఫ్రెంచివారి కువలసిన బాకిని తగ్గించెద మనిరి.

ఫ్రాంసుకు గ్రేటుబ్రిటను ఈయవలసిన మొత్తములను అటంకంబిచ్చి బ్రటిటనుమొత్తమునుమండి మనలెను. నష్టపరిహారముల నుండియు యూరపులో రావలసిన యుద్ధముగమునగలసి యునైటెడ్ స్టేట్సుకీయవలసిన మొత్తమునకు సరిపోయి ఎక్కువమిగిలినచో దానిని మిత్రమండలి ఇవ్వవలసిన అప్పుతో కొంతవరకు తగ్గించెదమనిరి. కాన బ్రటిషువారు నూచించిన ప్రకారము ఫ్రాంసు ఏర్పాటుజేసినితో తప్పకరముగ ఋణసమస్యకుదురుటకు అభ్యంతర ముండదనుచున్నారు.

ప్రెంచి సాంఘిక వాదులు

మందుకర్త వ్యము

గ్రెనోబిలు, ఫిబ్రవరి 8:—ప్రెంచిసాంఘిక వాదులు సభ సమావేశమై ప్రభుత్వమునకు సహాయముచేయుటకు ప్రయత్నించుటయే మామూలు యని ఆలోచించుచున్నారు. ఇంతవరకు ఏకాభిప్రాయము గుడుగలేదు.

మసోలు సంగతి

అంగోరా, ఫిబ్రవరి 9:—మసోలు రాయశాసనంలో పోవుచున్న ఇత్తరు తురుష్కప్రత్యేకజతులనుగూర్చి బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు జాప్త ఆక్షేపణలకు ఆధారము లేదనియు తురుష్కప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరమును వీరి యాక్షేపణలకు బాపగలవనియు అందుచే ఈ ఇత్తరును. రాయశాసనంలో పోవుచున్నారనియు ఇదంతయు కమకు తప్పి రముగనున్నదనియు తురుష్కప్రతినిధిగమంత్రి నుడివెను.

నెంటుపాల్ దేవతము

మరమ్మతు వివాదము

వెరిగిపోవుచున్నది. టాడుగారి ఏర్పాటులు ప్యాక్సుని గారికి నచ్చలేదు. లక్ గారుగూడ ఈ ఏర్పాటులు చాలవనుచున్నారు.

సిటీ కార్పొరేషనుసంఘమువారు వచ్చేవారము ఆరంభమున సమావేశమై ఈ విషయమును చర్చించెదరట.

ఇంగ్లండుకు 7000 మైళ్ళదూరమునుండి బ్రేజిల్లో అహేబాను చాటుచున్న హామిల్టన్ గారు నక్రేలోనున్న మార్జుకాగారిలో వాయువాల్లవ్యాసా మాట్లాడిరి. చక్కగ వినిపించెను.

రాష్ట్రధర వెరిగిపోవుట

ప్రెంచిప్రభుత్వము

ప్రాంసులో రాష్ట్రధర వెరిగిపోవుటచే ప్రభుత్వమువారు కాయధాన్యములను తమస్వోధనము జేసికొనవలెనని పార్లమెంటువారు తీర్మానించిరి.

అమెరికాలో గోధుమలు అతిచవుక

అమెరికాలో ఎక్కడచూచినను 'యొస్టుకెం' తాలూకు గోధుమ నిండిపోవుటచే భరణ కావచవకఅయినవి, దీనియజమానుడు ప్రమాదముచే పోలోఆటగా చనిపోయెను.

ఎం. ఎన్. రాయగారిని ప్రాంసునుండి వెడలగొట్టుట

రాయగారిని ఇండియాకు కాన్పుకుట కేరముసందర్భమున బంపుచున్నారు. ప్రెంచిప్రభుత్వమువారు బ్రటిషువారి ప్రేరణచే ఇట్లు చేసెదమనుట ఆధారము లేదనుచున్నారు.

ఇదివరలో ఇతనిని జర్మనీ స్వీట్జర్లండునుండి వెడలగొట్టిరి. ప్రాంసులో కరణుజొచ్చెను. ఇచ్చట ఉపద్రవకురులకు కమ్యూనిస్టులతో జేరెను. ఇతనియుద్ధయములలోజేరిన ఫ్రెంచి వారుగానివారిని పారదోలుచున్నారు.

ప్రస్తుతము ప్యారిసులో రాయ గారు మెక్సికోస్త్రీని వెండియూడె ననుచున్నారు.

అమెరికను రాయబారి సార్వభౌమదండతుల విద్యోగము

విరామముజెందుచున్న అమెరికను రాయబారి కెల్లగు గారిని బార్జి సార్వభౌమదండతుల విద్యోగిల్పిరి. శుక్రవారము శాడు ఇతనికొనగిన విందుగూడ వచ్చిరి. ఇతడు వాషింగ్టను జేగి అచట రాజ్యాంగమంత్రిపదవిని స్వీకరించెదరు.

అగ్నిప్రమాదము

ఫ్యాన్సులో అగ్నిప్రమాదమువలన గోడ పడిపోవుటచే 18 గ్లకు చనిపోయిరి. 15 గురికి గాయములుతగిలెను. చాలమంది సైతులు చనిపోయిరి.

హెడజాబిరి పబ్లికు

అరబ్బుల వైఖరి

లాభము లేదనుట

కెయికో, ఫిబ్రవరి 8:—ఇదివరకే హెడజాబిరి విదేశీ యుల తొందరలేక స్వాతంత్ర్యమును అనుభవించుచున్నదనియు ఇప్పుడు శ్రాత్రిగ రిపబ్లికులాలనమును ప్రవేశపెట్టిన శ్రాత్రిగ గల్లు లాభము లేదనియు రిపబ్లికు హెడజాబిరి తగదనియు హెడ జాబిరారు ఇండియను ముస్లింకమిషనుకారికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చి టి. అమీరాల్ గారియందు నక్కుకముగలదనియు ఇబ్నికాదు గారు హెడజాబిరి దండెత్తదలచిన పోరుటకు కృతనిశ్చయం లమై యున్నారనిరి.

నల్లమందునభ భగ్గు మగుట

చీనా తొలగిపోవుట

“యతో ధర్మస్థతో జయః”

సిసిలు ప్రభుని యభిప్రాయము

జనీవా, ఫిబ్రవరి 7:—నేటి రెండవ నల్లమందునభకు చీనా ప్రతినిధులు రాకపోవుటచే నభయము చీనావారు తొలగి పోయినది తెలిపిరి.

దుర్భాప్రచ్యుతములందు నల్లమందు త్రాగుదును మాన్యుటకు ఆభయమియలేదనిగాన తామిసభలో ఎంతకాలము పాల్గొన్నను లాభములేదను కారణముతో చీనా ప్రతినిధి తొలగి తిమిని కలువరంపెను.

నిన్నటిరోజున సిసిలు ప్రభువు చీనాను పాల్గొనవలెనని గోరుటచే మరల చీనా ప్రతినిధి తొలగిపోవుటకు కారణ మాయెను.

అమెరికాగూడ తొలగిపోయినందులకు సిసిలు ప్రభువు చింతిరెను.

అమెరికా లేకుండగ నే సభ సాగగలదనియు తుదకు న్యాయమెక్కడగలదో అక్కడనే విజయము గల్గుననియు సిసిలు ప్రభువు నుడివెను.

నెదర్లాండు ప్రతినిధి అమెరికనులు తొలగినందులకు ఆక్షేపించెను. అమెరికనులకు మరకొన్ని సౌకర్యములను ఇచ్చిన జాతిసమితికి అపామగుననిరి. పోర్చుగారు తమ యభిప్రాయ మెద్దియో తెలియజేయ లేదనియు ఇండియా విషయమై ఏమి యు ఆలోచించవలెనో లేదనియు నెదర్లాండు ప్రతినిధి నుడివెను. (సంతోషము)

జనీవా, ఫిబ్రవరి 8:—తరువాత పోసీను అను మత్తుపదార్థములను గూర్చి ఆలోచించిరి. గంజాయి విషయమై ముందు ఆలోచించెదమనిరి. (పెంచు, బ్రిటిషు, డచ్చి ప్రభుత్వము వారు నల్లమందు పయోగమును అంతరింపజేసెదమనిరి. జాతిసమితి ఏలేదీనుండి 15 సంవత్సరముల నేర్పజేయవలెనో ఆలోచించవలెననిరి. నల్లమందు నుత్పత్తి నేరములుగూడ ఇదేవిధమి అనలంబించినచో నల్లమందు సమస్య త్వరలోనే పరిష్కారమగుననిరి.

రెండవ ఒడంబడికలో జేయబడిన ఏర్పాటును ఒప్పు కొనిరి.

ఉత్పత్తిజేయుటలో కొంతసవరణజేసిరి. ఇది మంచి పనిఅని సిసిలుప్రభు వనెను. హెగ ఒడంబడికను యభివృద్ధి జేయుటకు చాలవరకు తోడ్పడదమని జపాను ప్రతినిధి తెలియ జేసెను.

చీనా

వారు ప్రస్తుత పరిస్థితులచే ఒక్కడేమధము క్రాస్త్రు పంబంధమునకే నల్లమందును తయారుజేయవలెనను సిద్ధాంత మును అమలుజరుపుటకు వీలులేదనిరి. కాని ఈ పరిస్థితులు తాత్కాలికముగనే యుండుననిరి. ఈవిధానమునుండి తొలగ జాలమని చీనా ప్రభుత్వమువారు భయము నొసగిరి. ఇతరులతో గుంబంధము లేకనే తమంతటతామే దీనిని అమలు జరుప గలమనిరి. ఇతర ప్రభుత్వమువారుగూడ నల్లమందులో దొంగ వ్యాపారము లేకుండ జేయవలెననియు, వండిన నల్లమందును క్రమేణా వాణిజ్య లేకుండ అంతరింపజేయవలెననిరి.

బ్రిటిషుపత్రికాభిప్రాయము

లండన్, ఫిబ్రవరి 8:—నల్లమందునభకుండి అమెరికా తొలగిపోవునని సదా తలంచుచునే యున్నారము. వీరి మానన లను, క్రియాశూన్యమును చాల్చుటకు వీలులేని పరిస్థానములను విన్నపపడినట్టి ఇట్లు జరుగుననే తలంచుతిమి. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు నల్లమందుత్రాగుదును అంతరింపజేయుటకు ప్రయత్నించెదరు. మానరు క్షేత్రములలో కృషిపెట్టెదరని సకాడే టైముపత్రిక వాణిమనున్నది.

అమెరికనులు తొలగిపోయినందులకు వగమము అమలు జరుపుటకు వీలులేని నిషేధమును అమలు జరుపుటకు ఇతర జాతులు నిరాకరించినందులకు విచారములేదని అబ్జర్వరు పత్రిక నుడువుచున్నది. మరింత దీనివలన తర్క్కి, పెరిషియా, చీనాలో తొంగతనమున పండించుటకు ఏర్పడు సమయ్యుంది.

నల్లమందు సభ నాపుజేయుట

అమెరికను తొలగిపోయినందులకు విచారించుచు నల్ల మందు సభను నిన్నటి మధ్యాహ్నము ఆపుజేసిరి.

మోసలుకమిషను

బ్రిటిషువారి ఆక్షేపణలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఫిబ్రవరి 8:—మోసలు కమిషనులోని టర్క్కి నిపుణు తిరువురగూర్చి బ్రిటిషువారు ఆక్షేపణలుజేసిన వదంతి నిరాధారమని ఆంగ్లా సేవనలు ఆసంబ్ధిలో మంత్రులు తెలిపిన ప్రకటనను సమర్థించుటకు తగిన సమాచార మిచ్చట గానించదు. ఆక్షేపణలు జేసినవలెను తానే లేదని టర్క్కివారు నిశ్చయించుకొనినట్లు భావించబడెను.

సేవనలు ఆసంబ్ధిలో టెర్టూబోయి, నాజిముబోయి గార్లు అసెనబ్ల గా నియమింపబడిరిని రూబగు కాన్వొంటిసో పిలు విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. సరిహద్దు విచారణసంఘము వారు నిరసనను జెల్పలేదు. ఇచ్చుచు అసెనబ్లను నియమించుట సంఘమువారి కాశ్చర్యకరముగ నుండెనని టర్క్కి ప్రతినిధివార్త నంపెనని తెలియుచున్నది. అచ్చటి ప్రజలు సంఘమువారిని టర్క్కికి జయధ్వజములు జేయుచు ఆహ్వానించిరి మంత్రి గారు తెలిపిరి.

ఖిలాఫతు ప్రతినిధులు

ఇప్పుడు సూయజ్లో నున్నారు.

మక్కా మున్నగు స్థలములకు భారతజేతమునుండి వెళ్లిన ఖిలాఫతు ప్రతినిధిసంఘమువారు మరలివచ్చుచున్నారు. ఇప్పుడు సూయజ్లోనున్నారు. “అజహల్” షేకుగారిని సందర్శించి తిమి. విశ్వమహమ్మదీయ సభాప్రారంభముతోగూడ మాటలాడితిమి. కెయికో మసీదులో గొప్పబహిరంగసభచేసి మాకు స్వాగతమొసగిరి. షేకుగారును యాత్రపురవాహ్యుగీయులును పెక్కు విషయములనుగూర్చి మాతో సంభాషించిరి. భారతమహమ్మదీయుల చాల సభిసందించిరి” అని వారు మాయజానుండి భారత ఖిలాఫతుసంఘమువారికి తంతివార్తనంపిరి. (ఆ. ప్రె)

మద్రాసు సాల్ కాసు కోర్టు

దావా నెం 10848/1924

వాది:—అ. అబ్బాయి శెట్టి

Vs

ప్రతివాదులు:—బి. వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టి

యన్. ఏభిమల శెట్టి

ఇందుములముగా తెలియపరచుట యేమనగా వాది యీతావాను ప్రతివాదులపై ర్య 83-11-1 వసూలుచేసుకో గలందులకై చేసియున్నాడు. సదరు దావా 1925 ఫిబ్రవరి 24వ తేదీ 11 ఖంటకు ముఠా జడ్జివద్ద విచారణకు వచ్చెను. ప్రతి వాదులు హాజరు కాని యెడల పై మొత్తమునకు నెలపులకు వానికి డిక్రీయింపబడును.

ఎ. రంగనాథం శెట్టి

వాదీరవు నేట

విదేశ పత్రికాభిప్రాయములు

రాజప్రతినిధి యుపన్యాసానంతరము

జనవరి 22 తేదీ లండన్ టైముపత్రిక

యిట్లు వ్రాయుచున్నది:

భారతకాసున సభారంభమున రాజప్రతినిధి యొసగిన యుపన్యాసఫలితము తెలుండునో చూడవలసియున్నది. ఈయు పన్యాసము చాలా ముఖ్యమైనది. అడిమొక సంజాయిషీ యొక విజ్ఞప్తి, ఒక విషయపక్షిగూడ యొయున్నది. ఇండియాలో యిదివర కెన్నడూ లేనట్టి విభాగదళ యిప్పుడు రాచకీయరంగ మందు గోచరించుచున్నది. సంస్కరణ చట్ట పకారము ఇండి యాలో సక్రమాభివృద్ధి కలుగునా. కలంగదా యను ప్రశ్ననే నేయిదిధములు గానడుగుచున్నారు. సంస్కరణచట్టముచే నిర్మింప బడిన భారతకాసునసభలోని సభ్యులు ఆధికసంఖ్యాకులసంస్కరణలకు తీవ్రమత్తులుగానో లేదాసంస్కరణవ్యతిరేకులుగానో యున్నారు. స్వరాజ్యయులు వారి సహకారులు సంస్కరణ ముల భగ్గుముచేయ పట్టుపట్టియున్నారు. న్యాయము గా తలచినచో సంస్కరణములను (కాన్వీట్యూషన్) ఒప్పుకొనరు గనుక వారిది సక్రమమైన వ్యతిరేకత (కాన్వీట్యూషన్ అపోజిషన్) కాజాలదు. వారి యుక్తులు ఏలేటా మారుచున్నవి. ఒకప్పుడు నెలనెల కీమారును వారికి ప్రతిష్టంభన మునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. కాని యిండియాకు స్వాతంత్ర్యము రావలె ననుటలో వారికి భేదాభిప్రాయములే లేవు. అసహాయవాదులమని చెప్పకొనుచూ వారు కాసుసభలం దున్నారు. పార్లమెంటరీ ప్రాసీజరు వారి సహకృతు చున్నారు. ఫీటికల్ సమస్యలపైననేగాక ప్రాక్టికల్ తెజెన్ టీవ్ విషయములందుగూడ కాసు తమ యభిప్రాయముల చెల్ల జేందుచున్నారు. మొత్తముమీద పార్లమెంటరీ వ్యవహారములో వారున్నారని చెప్పవచ్చును. “అటుండవలెను. ఇటుండవలెనను” సిద్ధాంతవాదములకు తెల్పుటలో పోక అవసరమైనచో ఆచరణ కనుకూలముగావాటిసోపూకొనుచున్నారు. కానికొన్ని రాష్ట్రముల లోసంస్కరణలవారు భంగము కావించి ప్రభుత్వముల క్లిష్టస్థితికి తెచ్చిరి. వారి మనస్సు రెండువిధములుగా నున్నది. నిశ్చయ మేర్పడలేదు. వారి సిద్ధాంతములు మూలసూత్రములు, స్వపక్ష విధానము, వారి యూహాప్రపంచమునందు మాత్రమే తోచుచున్నవి. ఆచరణకు తూగుట లేదు. సందోస సక్రమమైన అభివృద్ధికి వారు ప్రతిష్టంభనమార్గము లడ్డునిచ్చుచున్నవి. పోసీజుని తెగించి తిరుగు బాటుచేయుటకు జుండుచున్నారు. ఇది స్వరాజ్యయుల స్థితి.

ఇట్టి సందలభిప్రాయలకు, ఇట్టి రెండవపుమాదలకు రాజ ప్రతినిధి యుపన్యాసమునందు తనయుభిప్రాయముల చెల్లజేంచె ను. పండితమోతీలాలు నైహూగారు ఖిదరును ధరించి తలకుక్కు మనిమెరయు దుస్తులచాల్చిన భారతకాసునసభయందు బ్రవేశించెను. సంస్కరణములందుగాని, ఆంగ్లేయుల భావములందుగాని భారతజాతియొక్క వ్యక్తిత్వవికాసమును అటంకభరచునజేయలేదు. అంతేగాదు. ఆంగ్లసరిపాలనలో మరకము, అచారము, భాష మొదలగు వాటికి సంపూర్ణ స్వేచ్ఛకలదు. ఈసంస్కరణ ములుగూడ-ఇంచుకొన్ని లోపములు ప్రత్యేకములుగా నుండవచ్చును-జాతీయవ్యక్తిత్వనికాసమునకే తోడుపడుచున్నవి. వాటియుద్దేశము స్వేచ్ఛ, క్రమాభివృద్ధి, నీటినికన్నించుటయే. సంస్కరణములు భారతస్వపరిపాలనయందొకదళ. అందుచే ఆంగ్లాధికారులు మంచిచునస్సులతో ఓర్పుతో వీటిని జయప్రథముగా కొనసాగించుచున్నారు. రాజప్రతినిధి ప్రసంగాంత్యభాగమున సంస్కరణ జయభిలాషయే కానవచ్చు. ఒకమాటు సంస్కరణముల నిచ్చినపుడు వాటిని జయప్రథముగ కొనసాగింపవలయును. కానివాటి విజయస్వభావోద్దేశము భారతీయప్రతీకారముచే కొనసాగుటలేదు. ఈప్రతీకారముయొక్క స్వభావము కొంచెము యోచితము. స్వరాజ్యోద్యమమునం దనేకదళలు చూచితిమి. 1. గాంధీగారి ఆహింసా అసహాయము, దానితోప నీయఫలితములు (2) బహిరంగముగా దౌర్జన్యమును వాంఛించు అసహాయవాదులుగా నుండి కాసుసభలో జొరబడినవారు (3) హిందూమహమ్మదీయ తాత్కాలికసఖ్యానంతర బహిరంగవిద్యేహంతకలహములు (4) కాసునసభలందు ప్రతిష్టంభనములు, భారతకాసునసభయందు ప్రతీకారము (5) ఎడతెగని సమావేశములు, అందు వాయువలొకరినిమించి యొకరు యుక్తులతో రాజీచేసుకొనుట, గతమునువదలి ముందు లేపుక అవర్జనీయకును విజయముని ఆశించుట మొదలగు దళ లేర్ప గడచినవి.

ఇప్పుడు యిండియాలో జరుగవలసిన పనియేమి? హిందూదేశీయుల రక్షణమేమి? ఈ సమస్య చాలా విషయముగా నున్నది. ఏలనన యిండియాలో నొకగొప్ప యుద్ధమున్నది. ఆయుధ్యమును నాపకపోయినచో నది సంస్కరణములేకాక స్వరాజ్యముల ప్రతిష్ఠాంభుని విధానములను వారియుక్తులనుగూడ నిష్కలముచేయును. దెంగాలునందు కేంద్రీభవించియుండి ఇండియా యంతటను వ్యాపించిన మహావిప్లవోద్యమమే ఆరాచకోద్యమమే యిదియని చెప్పవలసియున్నది. రాజప్రతినిధి యుపన్యాసమునకు దీనిభూరితయే పునాది. ఇందులో సందేహమేమూలేనూలేదు. ఇప్పుడు జాతీయవాదు లేమందురు? వారు తమ యుక్తిప్రాధుర్యంబు లెలుపవలెను. ఆర్థికవ్యవస్థ మంజూరు చేయుట భారతకానసభాధికారము నొకభాగము. దెంగాల్ ఆరాచకోద్యమమునకుఆర్థిక నరీ (సాధారణ) చట్టములే విచారింపబడినచో సాక్షులు మొదలగువారు ప్రాణముల జడలకొనవలసివచ్చును. ఆరాచకులు వారిని బలిగావించుదురు. అందుచే ఈ విషయమున గట్టిపని యవసరము. ఈవిషయ ప్రాముఖ్యతను గుర్తించు నట్లు చేయుట కీరాజప్రతినిధి భారతకానసభకు ముఖ్యముగా ఆందోళి స్వరాజ్యయులకు యీ విజ్ఞప్తి యుపన్యాసములచేగా నవేదించెను. స్వరాజ్యయుల లక్ష్యము లేమైయున్ననూ, వారి విధానము లే తీరుగానున్ననూ, వారి విధానము లేతీరుగా నున్ననూ, వారు కూసీలచే ఎడతెగని హత్యలచే రాచకీయ కలకలమును తెచ్చివెట్టి శాపకీయముల మార్పవలెను ఆరాచకులతో తోడ్పాటు మానుకొనవలెను అట్లు చేయుటకు వారుగవర్త మెంటుకు తోడ్పడవలెను. ఆరాచకుము నడవలలో సా. పడవలెను. స్వరాజ్యయులు చేయనిచో స్వరాజ్యయుల యుద్ధమును క్రమక్రమముగ నాచ్ఛాదితమై హింసాయంత్రముకు విప్లవముగా పరిణమింపగలదని ప్రపంచము తలచుట కనకాశంకలను ఆట్లవలెండ జేయుటకే రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము ద్వారా వారిని నిమగ్న పరీక్షయందు నిర్వహించు. వారు గవర్న మెంటుకు తోడ్పడుట, విప్లవకారులుగా మారుట ఏది యిష్టము? ఇదియే రాజప్రతినిధి పరీక్ష. ప్రస్తుతకానసభ సభ్యులన్నిటిని లెల్లించు నవకాశము కల్గి యున్నదని చక్కగా బోధించి యున్నాడు. వర్తక మభివృద్ధిలోనొన్నది. బాల్యదశయందున్న శిశువులపరీక్షించుటకు చున్నది. కాకితముల మార్పమునకు కపుతంత కష్టములేదు. దాని విషయమై విచారణ సభ్యులేకాక ప్రభుత్వములేగినచర్యల తీసికొనుచున్నది. మారకపు సమస్యను విచారింపటకు ప్రస్తుతము ఆ మెంట్ కే మొదలగు గా రి తో జరుగు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు కాగా నే యొక సంఘము ఏర్పడవలయును. విజ్ఞప్తిగాన సమస్యను పరిష్కరించి సరిహద్దు సమస్యల పట్టును చేయుచున్నది. డిల్లీ నైన్యవిన్యస్తము హిందూదేశీ మేముల కక్షింపగలనో న్యక్తము చేసినది. స్వరాజ్యయులు తిడికలను చచ్చించి నిర్ణయించుట కనుకూలములగు ఆర్థిక న్యవహరము లేన్నియో గలవు. ఇట్టి స్థితిలో స్వరాజ్యయులు రాజప్రతినిధి పరీక్షప్రశ్నకు సమాధాన మియవలసియున్నారు. ఆరాచకోద్యమము నడచుటకు సాయపడుదురా, లేక స్వవిచారణను వారిజాపు ఆ ఉద్యమమునకే సాయపడుదురా? స్వరాజ్యయులు తమయభిప్రాయము వెల్లడింతురుగాక. రాజప్రతినిధి దాని జూపినాడు. భారత కానసభ యీదఫామిగుల ప్రాముఖ్యతను బడసినది. స్వరాజ్యయు లేమొనర్తుకోయాడవలసియున్నది.

బాంకిలో మోసము

మేనేజింగు డైరెక్టరు ఖైదుజేయబడెను
లాహోరులో స్టేండ్డుబాంకి ఆఫ్ యిండియా లిమిటెడు కిడిజులలో మేనేజింగు డైరెక్టరుగానున్న సర్దురు కిషన్ సింగును సి. వి. డి. యన్ స్పెక్టరు రావునామోటు దివాన్ భండనునదిడు పట్టుకొనెను. బాంకిలో షుమారు 2 లక్షలరూపాయలపహరించెను. దీనిసందర్భములన్నియు వెనుకటి సంవత్సర మాగ్నెటలలో బ్రమరింపబడెను. ఆపట్టడతనిని కచ్చేరియందు లాహిమనగంపాటు (లిక్విడేటు) గారచే, న్యాయాధిపతి రంగిలాలుగారి యెంటు బరీక్షింపబడెను. పట్టుకుకాలమున వానియొద్ద రూ. 6,000 ల నోట్లు బాచుబడి యుండెను. పోలీసువారి కతడుకొన్ని ప్రాముఖ్యమును రహస్యములకు వెల్లడిచినట్లు తెలియవచ్చెను. దానివలన ముగ్గురిందఁగూడ ఖైదుజేయదురని దోమయన్నది.
ముగ్గురిందఁగూడ సాదాశేషముగా కొన్ని ముఖ్యమున పత్రములు, ఇదివఱకు కనబడకుండపోయినవి, దొరకినవి.

బంగోలు తాలూకా వోల్టనభ, అద్దంకి.

అధికారావము ప్రబలుట

శాసనసభ్యులపై దీవముగుచర్య

అద్దంకిలో నిజీమల ఫస్తుకంపెనీ హానుందు భూస్వాములును, తాలూకాబోర్డు మెంబరును అగు యర్రం కోటిరెడ్డిగారి యధ్యక్షత్వక్రింద వైసభ జయప్రదముగ జరిగినది. వివిధ ప్రదేశములనుండి చాలమంది రైతులును పలుకుబడిగలవారును ముమారు 600 మంది విచ్చేసిరి. మద్రాసు శాసనసభా సభ్యులగు సి. పి. ఆంజనేయులుగారు సభకు దయచేసిరి. ప్రభుమున పోలవరపు నుబ్బారావుగారు యర్రం కోటిరెడ్డిగారిని సభకు అధ్యక్షత వహింపవలెనని కోరిరి. మరియొక రనువదించిరి. సభ్యుల కరతాశస్థ్యములయ్యు కోటిరెడ్డిగారి రధ్యక్షతవహించి సభాదేశ్యమును వెల్లడించిరి. ఆపిదప పెదచెరువూరు వాస్తవ్యులగు శ్రీకృష్ణ వేంకటరాయశర్మగారు వోల్టన.వోలు అను విషయమునుగూర్చియు, శాసనసభ్యుల కరతవ్యమును గూర్చియు, చక్కగా నుపన్యసించిరి. తరువాత పోలవరపు నుబ్బారావుగారు వోల్టనధర్మమునుగూర్చి యుపన్యసించిన వెనుక శాసనసభ్యులగు శ్రీ ఆంజనేయులు పంతులుగారు తాము శాసనసభలోజేసిన పనినిగూర్చి విపులముగా నుపన్యసించిరి.

ఈక్రిందితీర్మానము లామోదంబబడెను.

మొదటి తీర్మానము.

(అ) ప్రస్తుతము భవనాశీప్రాజెక్టుక్రింద భూముల నీటి తీరువల్లెలు య 1 కి రు 2-6-0 లు చొప్పున విధింపబడుటవలన చాలావాసిగా నున్నవనిన్ని ఆరేట్లు వేదగినభూములు కావనిన్ని కావున ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకష్టములకును విచారింపి ఆయకట్టుభూములను పరిశీలించి ఆరేట్లులో సగము మొత్తమునకు ఆస గా యకరం 1 కి రు 4-11-0 లు చొప్పున నుండునట్లుగా తగ్గింపవలసినదని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

(ఆ) బంగోలునుండి అద్దంకికి పోవుకోడ్డు మార్గమున వెల్లంపల్లి యనుచోట గుండ్లకమ్మనదివీధి రాకపోకల కనుకూ లింపబడుటగాను ఒకవంతునకు కట్టుటకు కొంతసామ్యమును మంజూరీజేసి యీవిషయమున కొంతవరకు బ్రయత్నించి దోకారణముచేతనో ఆపివేసినారు. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారును జిల్లాబోర్డువారును దయచేసి వంతునకుట్టువిషయమున తగిన శ్రద్ధపూని త్వలో పనులవారంభించి నెరవేర్చి ప్రయాణీకుల కష్టములను దోలగింతురని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(ఇ) దర్శితాలూకా వెంపరాంపల్ల ప్రపహించు గుండ్లకమ్మ నదికి ఆనకట్టను కట్టి నీరు ప్రవహించు వనరుల నేర్పించిన యెడల బంగోలు తాలూకా యావత్తును దర్శివిజిల్లో చాలామట్టుకున్న భూములు సాగుబడి యగుటయును అందువలన ప్రభుత్వమువారి కాదాయము పెంపుటయును ప్రజలకు కరవులు మున్నగు బాధలు లేకుండుటయును సంభవించును గావున అట్లు చేయవలెనని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

(ఈ) అద్దంకి మజరా చెటుకుంపాలెం వద్దనుండు ప్రాత చెరువులోనుండిచ్చు నల్లవాగును బిగించి చెరువు నేర్పబడి దానినీటిని సాగుబడికి ఉపయోగించునట్లు చేసిన రైతులకు చాలా అనుకూలముగానుండును. కావున యీ నల్లవాగుప్రాజెక్టు విషయమై దొంతరమువారు శ్రద్ధవహించి పనిచేయవలెనని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

రెండవ తీర్మానము

(అ) ఆమ్యువబ్రోలునుండి నాగులుప్పలపాడు అవతల వరకు వేయబడిన రోడ్డును బంగోలునుండి అద్దంకి పోవు మార్గమున తిమ్మనపాలెమువద్దగల రోడ్డువరకు పెంచెయ్యు, అద్దంకి నుండి కళ్యాపురమువరకు జేసిన రోడ్డును పంగలూరుమీదుగా చిన్నగంజామరొడ్డులో కలిపెయ్యు, ప్రజల రాకపోకలకు యిబ్బందిలేకుండా చేయవలెనని యీ సభవారు జిల్లాబోర్డువారిని గోరుచున్నారు.

(ఆ) ఈ తాలూకాబోర్డువారు ప్రజలపైజైన పుత్తిపన్నును 1925 సం॥రము ఏప్రిల్ నెలనుండి తొలగించి ప్రజల యిక్కట్టులను దీర్చెనరని యీ సభవారు తాలూకాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

(ఇ) ఈ తాలూకా బోర్డువారు పనులుచేయదలచు కొన్న విద్యాపన్నును తొలగించి ప్రజలను రక్షింతురని యీ సభవారు తాలూకాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

మూడవ తీర్మానము

అ. భవనాశీ ప్రాజెక్టుకాల్యమింక ఒకటి నర్రావారి పాలెంవద్దను ఇంకొకటి నేలమూరుపాడు దొంకవద్దను మరొకటి కొంగపాడు గొర్లబాటవద్దను వంతునల నిర్మించి ప్రజలకును పశువులకును రాజపోకల యిబ్బందులు లేకుండునట్లుగా చేయవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

ఆ. అద్దంకిలో ఒక పశువుల ఆసుపత్రిని పెట్టవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి జిల్లాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

ఇ. ఒక అగ్రికల్చరల్ ఫారమును యీతాలూకాలో పెట్టవలెనని లేక అద్దంకిలోనైనను స్థాపింపవలసినదని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

ఈ. అద్దంకిలో నిజరత్నమ్మ బోర్డు మిడిల్ స్కూలును నివేయటం ఆక్రమమనియు అన్యాయమనియు నీసభవారు రభి ప్రాయపడి తిరిగి వానిని స్థాపింపవలెనని జిల్లాబోర్డువారిని దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు.

నాల్గవ తీర్మానము

అ. ఆమ్యువబ్రోలు రైలుస్టేషను నుండి అద్దంకిమీదుగా వినుకొండకు ఒక బ్రాంచి రైల్వేలైను వోపవలెనని రెండు మెయిన్ లైనులకు సంబంధపర్చి ప్రజల కుపకారము కల్పింతురని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని జిల్లాబోర్డు వారిని కోరుచున్నారు.

ఆ. అద్దంకి బంగోలు ఆర మైళ్లమార్గమై యున్నది. ఈలోగా వెలంపల్లివద్దను బోలుగేటువల్ల ప్రజలకుయిబ్బందిగానున్నది గావునను బంగోలువద్ద యిదికరలో నొకటి యున్నందునను వెలంపల్లి బోలుగేటును 1925 సం॥రము ఏప్రిల్ లగాయతు తీసివేయింపవలసినదిగా యీసభవారు జిల్లాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

ఇ. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్ష పదవిని రెండు పర్యాయములు ప్రజాభిప్రాయ విరుద్ధముగా జిల్లాబోర్డు సభ్యులు నామినేషన్ కావలయునని తీర్మానించుట చాలా కోచనీయమని యీసభవారు ప్రాయపడుచున్నారు.

ఐదవ తీర్మానము

అ. ఈసభలో గామోదంబబడిన తీర్మానముల ననుసరించి శాసనసభ్యులు శాసనసభయందును, తాలూకాబోర్డు జిల్లాబోర్డు మెంబర్లు రెండు బిల్లులలోను చర్చించి తమ ప్రయత్నములజేయవలసినయు ఈ సభాధ్యక్షు డీతీర్మానములను సంబంధించిన అధికారవర్గమునకు బంపవలెననియు నీసభవారిని కోరుచున్నారు.

ఆవవ తీర్మానము

ఈక్రిందివారిని ఒక యుపసంఘముగ నెన్నుకొని అవసరమగుపనుల నెరవేర్చుటగాను యేర్పరచవలెనని. 1. నర్రా వెంకయ్యగారు 2. గడ్డనుడుగు హనుమంతంగారు 3. ధర్మవరపు శ్రావ్యుడుగారు 4. మల్లాది శారాయుడుగారు 5. కాకాని పెదరంగయ్యగారు 6. మరియాల నరసింహంశ్రేష్ఠిగారు 7. పోలవరపు నుబ్బారావుగారు 8. అద్దంకి లక్ష్మీనరసయ్యగారు 9. కోట 9. నుబ్రహ్మయ్యగారు 10. చిన్ని శాంతయ్యగారు 11. కాకాని చినతంగయ్యగారు.

ఈసంఘమునకు అద్దంకి లక్ష్మీనరసింహారావుగారిని కార్యదర్శిగానుండి పనిచేయుటకు దీర్ఘనియంత్రమైనది.

అనంతరము అధ్యక్షులు తమ్ముసభ కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనినందులకు సభికులకు వందనములర్పించిరి. పోలవరపు నుబ్బారావుగారు అధ్యక్షులకును, శాసనసభ్యునకును, సభ్యులకును వందనయ లర్పించిరి. అంతటితో సభముగిసినది. కరతాశస్థ్యములు చెలరేగినవి.

(సం) యర్రం కోటిరెడ్డి, (పెసిడెంటు.

పత్రికాసంపాదకుని విధులు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 9:— మ్రొందవ పత్రికాసంపాదకుల సంఘసభయందు స్టేట్సుమనుష్ర్రికకు ప్రస్తుతము సంపాదకుడుగా నుండిన యార్థురు మూర్ గారు మాట్లాడుచు పత్రికలు, ప్రతివృత్తిలకు బ్రాకులాడు వ్యక్తులగున్న యజ్ఞాటంబులకుగాదనిరి. సంపాదకీయములందు ప్రాముఖ్యమును వార్తలను బ్రమరింపగల ప్రజాభిప్రాయము నుద్దీపింపజేయుటయందుగా బాధ్యతగలదని వివరించిరి. సంపాదకులు నేపాపరతింత్రత నలువారు జేసికొనవలయును. అటుల జేసినయెడల పుత్తియం దతని కధికానందము గలుగును. తాను ప్రయోజనకారిగ నున్నాడనిగూడ గ్రహింపగలుగును.

భారత శాసనసభ

అనధికారసభ్యుల చట్టములు

కఠిననిర్బంధ శాసనములను దొలగించుటకు

వి. జె. పటేలుగారిచిట్ట

ధీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 10:— నేటి ఉదయమున భారత శాసన సభ తిరిగి సమావేశమయ్యెను. విషయము ప్రతిపక్షమునకు తెల్పుకార్యములను అనధికారసభ్యుల చట్టములను గలవు. రిస్కలేషనులను, కఠిననిర్బంధ శాసనములను రద్దు చేయువలయుననియు, క్రిమినలు విచారణలందు కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్యములు అమెరికా దేశములకును యూరోపియనులకును, సామ్రాజ్యవాదులకును లేకుండ క్రిమినలు ప్రాసీజ్యులకు సవరణ కావలయుననియు మొదటి రెండు చట్టములను నేడంతయు విచారణనిమిత్తము నేటి శాసనసభ కాలముంతయు దీసికొనును. సర్ పురుషోత్తమదాసు ప్రార్థించుచు, (నాణ్యశాసనసవరణచట్టము) శాసనసభయందు నేడు చర్చకు రావచ్చును. కాని యీ చట్టముపై తెల్పు సభ్యులు బ్రసంగించెదరు గాన చట్టమును నేడు పరిష్కారము గా విం చుటకు వీలు లేదు. మాన్వి నెలాఖరునగల అనధికార చట్టములను చర్చించుచున్న నాటికి యీ చట్టము విషయమైన చర్చ నిర్విఘటనము.

ప్రసిద్ధిపడసిరి (పేక్షకులు) గలరీయందు నేడుగలరు. భీమకవివర్మగారి సభియగు వీరు దొరసానియు, సర్ యం. విశ్వేశ్వరయ్య. (ఆర్థిక విచారణసంఘాధ్యక్షుడు) సర్ ప్రాం సిసుకాకుమర్, మునిషి యాశ్వరసారసుగారు ప్రసంగపేక్షకులలో గలరు. (ఆ.ప్రె.)

* * * *

ప్రశ్నోత్తరములు

ధీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 9:— గవర్నరుగారి ప్రాతములకును ఉత్తరపు లేకుండ (భారత దేశపు యింటి నాకరులు దప్ప) చట్టములందు కొన్ని ప్రత్యేకములందు నివసించుటకుగాని వర్తకము చేసికొనుటకు ఉండగా దొరతనమువారి కెట్లుగలదు ప్రయత్నింపబడిన నిబంధనల విషయమున నేను శాసనసభయందు నెం 146 ప్రశ్న విషయమై ఉండగా దొరతనమువారు నిర్ధారణముగ నొక తీర్మానమునకు వచ్చిరి భారత ప్రభుత్వమునకు తెలియు నా ఆసి పురుషోత్తమదాసుగారు ప్రశ్నించిరి.

(వి) పై ప్రశ్న వాస్తవమైన దైనచో ప్రభుత్వమువారి విషయమున స్టేటుమెంటు యొప్పడు దెల్పవలయునని దెల్పదరా?

ప్రశ్నయొక్క మొదటి భాగము సత్యమని అంగీకరింపబడినది. రెండవ భాగము విషయమున గౌరవనీయ సభ్యుడు తెల్పిన నిబంధనము దానికంటే ప్రకటింపబడిన ప్రకటనలను ఉండగా ప్రభుత్వము రద్దుగావించెను.

పదియవ తారీఖున తులాంధీ కలపు దినమున సభ్యులు సమావేశమయ్యెదరా యని సర్ అల్లెగొండరు మడ్డిమెనుగారు తెలిసిగొనగోరి. 9 వ లేదీన కలపు. చంద్రోదయమునబట్టి 11 వ లేదీగాని 12 వ లేదీగాని వచ్చాడు కలపు దినముగ చూడబడును. తులాంధీ కలపు దినమున శాసన సభ్యులు సమావేశమగుటకు ఆక్షేపణలేదని తెలియుచున్నదని సర్ అల్లెగొండరు మడ్డిమెనుగారు తెల్పిరి.

ఈ విషయమై పార్టీ సమావేశమందు విచారించబడ మూడు దినములను కలపు దినములకు జూడబడినవలయునని నిశ్చయింపబడినది గంగాచార్యులు గారు నడిపిరి.

రైల్వే ఆదాయపత్రములపట్టికను జర్పించుటకును ట్రాంట్సు గోరుటకును ప్రభుత్వ మేదినమును ప్రత్యేకించెనని రంగస్వామి అయ్యంగారు రామచంద్రరావు గారు గోర చేయుసభ్యుడు ఆదాయపత్రముపట్టికపై సామాన్యచర్య గానియు కొకదినము నీయుబడునని దెల్పెను.

ఆమోదించబడిన చట్టములు

సెలెక్షన్మిటివారే సవరణ గావించబడిన రీనిని భారత సైనికుల వ్యాజ్యముల సవరణచట్టమును భారత శాసనసభ చర్చగావించకయే ఆమోదించెను. ప్రత్యేక పురములపై సైనికులగున్న భారతీయులను సివిలు రివిన్యూ లావాదేవీలనుండి రక్షించుటకు యాదొలునందు ప్రత్యేక యోగ్యులు చేయబడినది. కేపటివరకును అసంబంధ సమావేశము నిర్విఘటనము. వివాహాంశములలో గూడిన అధికమును అనధికార చట్టములను కేపటి భారతీయులనుగలరు (ఆ.ప్రె.)

రాజకీయపక్ష సమావేశములు

స్వరాజ్య, స్వతంత్రపక్షములు

కార్యనిర్వహణసభ్యుల సెన్సుకొనుట

ధీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 9:— భారత శాసనసభయొక్క స్వరాజ్యపక్ష సమావేశము నేటి మధ్యాహ్నము జరిగెను. పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు పక్ష నాయకుడుగను, వి. జె. పటేలుగారు డిప్యూటీ నాయకుడుగను సమావేశమందు సెన్సుకొనబడిరి. ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, నీలకంఠదాసుగారు కార్యవర్గులుగను, హరకరనాథ మిత్రగారు కోశాధిపతిగను, యస్. సి. కల్లాగారు, సామియల్లాఖానుగారు పార్టీ విప్రులుగను (whips) ఎన్నుకొనబడిరి. తైన దెల్పబడిన వారుగాక గోస్వామిగారు, అభయారకుగారు, మహమ్మదు షాఫీగారు, ద్వారక ప్రసాద సింహగారు కార్యనిర్వహణసభ సభ్యులుగ గలరు.

స్వతంత్రపక్షము

ధీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 9:— భారత శాసన సభయందు గల స్వతంత్రపక్షమునందు సమావేశమై యం. ఎ. జిన్నాగారిని అధ్యక్షునిగను ఎన్నుకొనెను. పండిత మహమోహనమాలవ్య, టి. రంగాచారి కె. సి. నియోగి, సర్ వారు గలబుసంగ, రాజగుజ్జు పురు ఆరీఖానుగారు కార్యనిర్వహణ సంఘసభ్యులుగ నున్నారు. సర్ పురుషోత్తమదాసు తాకుర్పిదాసుగారు కోశాధిపతిగను బి. వెంకటబతిరాజుగారు కార్యదర్శిగను బి. దాసుగారు వర్గాంగచెట్టిగారు విప్రుగను యెన్నుకొనబడిరి. (ఆ.ప్రె.)

జి. సి. బి. ఎ. కార్యదర్శి

అఖిలబర్మా బౌద్ధసన్యాసుల సంఘతీర్థాగమన

కంగీకరించుట కొడంబడుట

రంగూను, ఫిబ్రవరి 9:— తెనరలు కాంసిలు ఆఫ్ బుడ్డిస్టు ఆఫీసరీయెను (జి. సి. బి. ఎ) యొక్క హేల్ గుపుగ్యా (శాసనసభ బహిష్కారపక్షము) కార్యవర్గమున యు. పుగారు (తరవాది) యు. చిట్టాహేల్ గు గారివలె అఖిలబర్మా బౌద్ధసన్యాసుల సంఘముయొక్క తీర్మానము ప్రకారముగ వర్తింతుటకు ఖరారు నామపై సంతకము చేసిరి తెలియుచున్నది. (ఆ.ప్రె.)

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

1925-వ సంవత్సరమునందు బర్మాపార్లమెంటు

రంగూను, ఫిబ్రవరి 9:— 1925-వ సంవత్సరమందు సీనులో కావించబడు బ్రిటిషుసామ్రాజ్య ప్రదర్శనమందు సానిక ప్రభుత్వము పాల్గొనకుండుటకు నిశ్చయింపబడినది సప్తముగ తెలియుచున్నది. ప్రదర్శన కమిషనరైన నైమగారు గురువారమునాడు బయలుదేరి యింగ్లాండుబోయి, కట్టడములు యితర వస్తువులు అమ్మికనెడరు. (ఆ.ప్రె.)

తిరువాన్కూరు సంస్థాన శాసనసభ

తిరువేండవూరు, ఫిబ్రవరి 9:— సభలో ప్రశ్నలకుటయై సమీక్షింప, యుక్తిగీయుల కుమార్తెలగుర్చి యాలోచించిరి. ఈవిషయమును సంప్రార్థముగ గ్రహించుట కొక యుపసంఘ మేర్పాటు చేయుటనుగూర్చి, దినముంతయు వివాదస్పరి. సాయంకాల మయిదుగంటలకు ఓట్లనుదీసికొనునయ్యెను, ప్రతిపక్షము తనతీర్మానము నుపసంహరించుకొనెను. అధ్యక్షుడు యుక్తిగీయుల తప్పకుండ్రోల నణచుటకు ప్రభుత్వమునా కొక విధానము నాలోచించు చున్నారని తెలుపుటచే నీతీర్మానముప సంతరించుకొన్నది.

పీఠము

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 9:— 'మేంట్యూ' యనునొక లండను రెవ లేడి తపాలతో మాన్వెల్పురేపు ఆదివారము రింగంటుకు వదలెను. లండను 29వ లేడి తపాలతో 'జేవస్టా' యొక ఆదివారము రాత్రి, యేడెను రేపు వదలెను. బొంబాయికి కుక్రవారమువచ్చును.

మంగరాష్ట్రీయ మహాసభ

దేశబంధు దాసుగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి ఫరీద్పూరులో జరుగనున్న రాష్ట్రీయసభకు దేశబంధు దాసుగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుటకు కలకత్తా నగరమున రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

ధీర్ఘ ఐకమత్య సభ

ఇండియా ప్రీప్రెసువారి ప్రకటనము

"హిందువులను మహమ్మదీయులను గూడ కాలపట్టుట ట్టిభిలోవావించిరి. ఎవరునుగూడ త్యాగమునుచూపుట కొప్పుకొనలేదు. అందువలన కొద్దిమంది ముఖ్య నాయకులసభ జరిగినది. మహమ్మదీయుల పక్షమున జిన్నా, రజాఅలీ, జాఫరాల్లిఖానుగారు మున్నగువారును హిందువులపక్షమున లాలాఅజపతిరాంను పండిత మదకమోహనమాలవ్యా, ఎం. ఆర్. జయకరు, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, డాక్టరు మోంజీ, జహరాందాసుదొలతురాంగారు మున్నగువారును మాటలాడిరి. మహాత్మాగాంధీ, పండితమోతీలాలు నెహ్రూ, హక్కిం ఆజ్ఞులఖానుగారు మధ్యస్థులుగానుండి చాలపనిచేసిరి. మహమ్మదీయులలో అతిపాదులు ఒక మొట్టుదిగుటయో హిందువులు ముఖ్యవిషయములలో గూడ మనముత్యాగమును చూపుటయో జరిగినగాని అనుకూలమగు సమాధానము కుదరదు. సమాఖానము కుదుర్చునలెనని మాత్రము రెండవసభ్యుల నాయకులుగూడ ఆత్యధికముగనే కోరుతున్నారు. అనేకవిచిత్రములను సూచించుచున్నది. వానినన్నిటిని సాకల్యముగా చర్చించిరి. రెండువరులవారి జనసంఖ్యనుబట్టిగాక ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన ఓటరులసంఖ్యనుబట్టియే స్థానములను నిర్ణయింపవలెనని నిబంధనను నూచించిరి. దీని నామోదించినచో పంజాబులో మహమ్మదీయులకుగల సంఖ్యాధికత తగ్గిపోవును. అచట వారి జనసంఖ్యనుబట్టి ఓటరులసంఖ్య నిర్ణయింపబడలేదు. ఏదోయొక అస్తాతస్తేవరచి దానినిబట్టి స్థానములను నిర్ణయింపదగునని యింకొకరనిరి. నూలుపడకుటనే అర్హతగా నేర్పరచిన మంచిదని మహాత్ముడు సూచించెను. దానికందదును సమ్మతించలేదు. అట్లులేన చదువుల వ్రాయుట గణితము నెరుగుట అనునవి అర్హతగ నుండదనునని మహాత్ముడు సూచించెను. దీని నామోదించినచో మహమ్మదీయులు తమవారిలో విద్యను బాగుగా వ్యాపింపచేసి సంఖ్యను నృద్ధిచేయగలరుమరు. సంఖ్యాపరిమితిని ప్రభుత్వ చట్టములో నిర్ధారణచేయుచుండ కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ సంఘములవారు కలిసి నిర్ణయించి ఎన్నికలసమయమున దానిని ప్రకటింపదగును. చట్టములో నొకసారిచేర్చినచో మరల దానిని మార్చుట కష్టమగును. మరియు దీనివలన కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ సంఘములకు సమాకార మధికమగునని మరియు సూచించిరి. క్రైస్తవసంఘము పక్షమున దత్తాగారును ఆంగ్లోయిండియనుల పక్షమున కల్నలు గిడ్డీగారును చాల ఉదారభావమును చూపించిరి. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండగూడదనియే తత్తాగారు నడిపిరి.

పంజాబు వంగరాష్ట్రీయలలో మహమ్మదీయుల జనసంఖ్య హెచ్చుగాన నచట వారికి హెచ్చుస్థానముల నొసగుటకు హిందువు లంగీకరింపవలెను. ప్రత్యేక నియోజక వర్గమును గోరక మిత్రమనియోజక వర్గమునకు మహమ్మదీయు లంగీకరింపవలెను అనునది వాదసారాంశము.

ప్రావ్యక్షేతరల ప్రతినిధిగా రామస్వామి మొదలగువారు వెళ్లిరి. ఆయన యిప్పుడు మిన్నకుండెను. మహమ్మదీయులస్థానములు నిర్ణయింపబడినవిన్నట్లు తమ విషయమునుగూడ నిర్ణయింపవలెనని వారు కోరెదరు.

ఆసివి సెంటుగారి చిత్తుముసాయిదాలో గామస్వపరిపాలనమును గూర్చిన ప్రధానభాగమును ఉపసంఘమువారు రద్దుపరచిరి. మరల నిపు డాభాగమును ప్రాయశఃపరిచిచ్చినది. ఆపనిని శ్రీనివాసయ్యంగారు చూచుచున్నారని అని యీ తంతివార్తలోనున్నది.

ఈ (ప్రీప్రెసు ఆఫ్ యిండియా) సంఘమునకు ఎన్. సదానందుగారు సంపాదకుడు. కార్యస్థానము బొంబాయిలో ఫోర్టు దలాలుస్ట్రీటు, అడ్వకేటు బిర్డింగ్స్లో నున్నది.

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 9:— రివరుకాన్గ్రేగేరియంగు కంపెనీ లిమిటెడు (నవమీద సామానులనుదీసికొని పోవుట కేర్పడిన వర్తకసంఘము) లో వాటాదారుడొకడు ప్రధానవ్యవస్థాపకుడు (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు) 1917 సంవత్సరపు టాదాయవ్యయపట్టికయందు తప్పులనునాటి మోసగించెనని, ప్రధానవ్యా యస్థానమున దావాదెచ్చెను. న్యాయాధిపతి ముగ్గాయిని నేరమునిగా భావించి రు 200 లు జరిమాన్యనను, రెక మూడు నెలల కారాగారముననునవి విధించెను.

బాపట్ల తాలూకా వోటర్ల సభ పాన్చురు

పాన్చురులో నిర్వహించిన పాతకాలాభివృద్ధి సమావేశమున పాన్చురు యూనియన్ జేర్డు ప్రెసిడెంటు శ్రీయుత దావులూరు పట్టాభిరామయ్య పంతులుగారి ఆధ్వర్యమున బాపట్ల తాలూకా వోటర్ల సభ జయప్రదముగ జరిగినది. చాల చోట్లనుండి ఘనము 150 మంది సభకు దయాకరి. కాని అనుకూలించి మంది రాలేదు. కాననసభ్యులలో జాగ్రత్తమూడి కుప్పస్వామి చౌదరి, పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారును దయ చేసిరి. ప్రభుత్వమున మంజుర వేంకయ్యగారు (దండమూడి) దావులూరు పట్టాభిరామయ్యగారిని సభకు ఆధ్యక్షత వహించు మని కోరిరి. మాధవపెద్ది లక్ష్మీనరసయ్యగారు (బ్రాహ్మణ్ కోడూరు) ఆమోదించిరి. సభ్యుల కరతాశస్వసులమధ్య పట్టాభిరామయ్యగారు రధ్యక్షతవహించి సభాద్వేష్యమును వెల్లడించిరి. ఆకిదప పెద్దచెరుమూరు వాస్తవ్యులగు శ్రీకోన వేంకట రాయకర్కగారు వోటు-వోటర్ల సభ్యులను ప్రతినిధుల కర్తవ్యమునుగూర్చి యావస్థసంబంధము నాంగ్లదేశములలో జరుగుచు ర్యలను వివరించి రాబోవు యొన్నికలకు స్వరాజ్యపార్టీ వారి నేయెన్నుకొనవలసి ఘనము రోగంటకాల ముపన్యసించిరి. తరువాత రైతుల దుస్థితిని గూర్చి మండప వేంకయ్యగారు (దండమూడి) ఉపన్యసించిరి. అప్పట్ల ఫిర్యాదులకు తాలూకా బోర్డును ఎన్నుకొనవలసి ఇవగంటి వేంకటప్పయ్యచౌదరిగారు తనఫిర్యాదు ప్రజలను తాను చేసిన పనినిగూర్చి యుపన్యసించిరి. తాలూకా బోర్డులో ద్రవ్యము లేనప్పుడు దానుపార్టీవారు వచ్చినను చేయునదిలేదనియు, కాబట్టి తాలూకాలో క్రొత్తకోడను వేయవలసినదియు (ప్రాతికోడను బాగుచేయవలసినది గట్టిగాను త్వంతముగనుజెప్పిరి. అందుకు జాగ్రత్తమూడి సుబ్బయ్య చౌదరిగారు (పాలవలె) ఇవగంటి వేంకటప్పయ్య చౌదరిగారిట్లు త్వరపడిమాట్లాడుట బాగులేదనియు వోటర్ల ప్రతినిధులను ఆడిగినప్పుడు సౌమ్యము గను యుక్తియుక్తముగను జవాబుజెప్పట ఆగత్యమనియు జెప్పి పాన్చురు డివిజను అందుముఖ్యముగా పెదనందిపాడు ఫిర్యాదులను ఇవగంటిగారు ముందునన్ను బాపట్ల తాలూకా నుండి విడదీసి తెనాలితాలూకాలో జేర్చుటవలసి అప్పటిప్రజలకు గలగు యిబ్బందులనున్న నష్టములనున్న చక్కగా వివరించి అట్లుచేయుట ఆక్రమముని అన్యాయముని ఆప్రజలందరు భావించుచున్నారు. కాబట్టి వారి యభిప్రాయమును నేనిచ్చట వెల్లడించుచున్నానని చెప్పిరి. వీరి యుపన్యసము సభ్యులను సంతోషపరిచినది. తదుపరి బాపట్ల తాలూకా బోర్డును ఉపాధ్యక్షులను ప్రస్తుతము ఆధ్యక్షులుగనున్న శ్రీ కోన వేంకట్రావు పంతులుగారు తాలూకా బోర్డు పరిపాలనమునుగూర్చి మాట్లాడుచు జేయవలసిన పనులు చాల గలవనియు నందుకు ద్రవ్యమున సరమనియు దానికిగాను మీరు సరియగు ప్రతినిధులనంపి వారి ద్వారా పనిచేయించుకొనుట అవసరమనియు ద్రవ్యములేనప్పుడు క్రొత్త పన్నులను విధించుకొనవలసి వచ్చినను వెనకంజ వైజక మీరిచ్చు పన్నులను దుర్వినియోగము చేయుచున్నారా లేక సర్వవియోగము చేయుచున్నారా ప్రజల యుపయోగము కొరకు వినియోగ పడుచున్నదా? లేదా యని మీ ప్రతినిధుల ద్వారా కనుగొని పనిచేయించుకొనిన బాగుండునని చక్కగాను సౌమ్యముగాను మాట్లాడిరి. పేరాల వాస్తవ్యులగు పి. జాగేశ్వరరావుగారు ప్రస్తుతవేళ్లపై ప్రజల పన్నుక్రమము గూర్చి యుపన్యసించిన వెనుక వీరాల వాస్తవ్యులను ఎన్. పి. రాములు ప్రెసిడెంటు దానుపార్టీ వారు కాననసభ్యులలోను స్థానికసంస్థలలోను సభ్యులుగనుండిన నెట్టి ప్రయోజనముండునో ఏమిపని జరుగునో వివరించుచు ఇవగంటి వేంకటప్పయ్య చౌదరిగారు దానుపార్టీ వారు కాననసభ్యులలోగాని స్థానికసంస్థలలో గాని సభ్యులుగనుండిన ప్రయోజనములేదని చెప్పినదానిని విమర్శించిరి. అంతట కాననసభ్యులగు జాగ్రత్తమూడి కుప్పస్వామి చౌదరిగారు తాము కాననసభ్యులమందు జేసిన పనిని వివరించునప్పుడు సభ్యులలో నొకరు తాము ఎన్నికల సమయమున భిద్రుల ధరించుమని యొకప్రతినిధుని ప్రయోగించి వాగ్దానము జేసినాచే అచాగ్దానమును గూర్చి యెట్లు చేసెనని ప్రశ్నింపగా అది అచారముసారముగ నుండవలయు ననుట మంచిదిగాదనియు వ్యక్తిస్వాతిత్ర్య మునసరించుచును బ్రశ్నించుట కూడదనియు జెప్పచు వ్యక్తిసంబంధముగ మీరు పార్టీనిధురగు చేయకూడదనియు నెడో యొకరూపముగ నుండవల

యుననియు ననిరి. అంతియేగాక పాన్చురు డివిజను తెనాలి తాలూకాలో కలుపుట ఆక్రమమునియు ఈవద్దటి బంగారా దేశపు విభజనవంటిదనియు కావున తమ అసమ్మతిని బాపుచు న్నాననియు జెప్పిరి తరువాత పి. ఆంజనేయులుగారు తాము కాననసభ్యులలో జేసిన సభ్యమనియు దానినిగూర్చి చెప్పుటకు జాలదనియు జెప్పచు ఆస్వల్పపుపనినే వివరించిరి. తాలూకా బోర్డు మొదటగనున్న పాములపాటి వేంకటప్పయ్యగారు తామిసభకు రాజాలక పోతిననియు సభవిజయప్రదముగ జరుగుగాక యనియు (బాసిన యుత్తరమును ఆధ్యక్షులు చదివి వివరించిరి.

తీర్మానములు

(1) ఈసభకు ఆహ్వానించిన కాననసభ్యులలో పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు, జాగ్రత్తమూడి కుప్పస్వామి చౌదరిగారును తాలూకాబోర్డుమొదలలో ఇవగంటి వేంకటప్పయ్యచౌదరి, నూరునగుంట అప్పారావు, వైకుంఠప్రెసిడెంటు కోన వేంకట్రావు, నామినేటెడ్ మొదల రావుల సుబ్బారావుగారును ఆహ్వానమును మన్నించి విచ్చేసినందుల కీసభవారు సంతోషించుచు రానివారికొరకు విచారపడుచున్నారు:—

అను తీర్మానమును మాధవపెద్ది లక్ష్మీనరసయ్యగారు (బ్రాహ్మణ్ కోడూరు) ఉపపాదించగా జాగ్రత్తమూడి సుబ్బయ్యచౌదరిగారు ఆమోదించిరి. అంతటసభ్యులలోనొకరు రావుల సుబ్బారావుగారును ఆధ్యక్షులును వ్యతిరేకముగ మాట్లాడి 'రానివారికొరకు విచారపడుచున్నార' అనునది తీసివేసి "ఆహ్వానమును మన్నించి విచ్చేసినందులకు ఈసభవారు సంతోషించుచున్నారు." అంతవఱకే యుంచవలయునని సవరణ నుపపాదించిరి. ఇట్లు అరగంటకాలము చర్చజరిగినపిదప తీర్మానము నుపపాదించిన లక్ష్మీనరసయ్యగారు వారిసవరణను ఆమోదించి అట్లేయుపపాదించిరి. అవిధముగనే అంగీకరింపబడినది.

(2) పాన్చురు డివిజన్ బాపట్ల తాలూకా నుండి విడదీసి తెనాలితాలూకాలో కలుపుటవలసి సదరు డివిజన్ లోని అన్ని గ్రామములవారికి మితిలేని కష్టములు సంభవించుననియు ప్రభుత్వమువారు దయయుంచి యీ ప్రయత్నమును విరమింపవలయునని యీ సభవారిభిప్రాయపడుచున్నారు:—

(3) ఈ తీర్మానమును తంజినా రద్దవారా వెంటనే పాన్చురు డివిజన్ వారి అందరితరఫ్ఫున గవర్న మెంటువారికి పంపుటకు యీసభాధ్యక్షులకు అధికారమివ్వడమైనది:—

(4) ఈ క్రిందివారిని ప్రభుత్వమువారియొద్దకుబోయి పాన్చురు డివిజన్ తెనాలిలో కలుపుటవలసి ప్రజలకు గలగు కష్టనష్టములనుగూర్చి వారితోజెప్పి పనిచేయవలయునని యీ సభవారిభిప్రాయమిది యీక్రిందివారిని రాయభార సంఘమునకు సభ్యులుగ నెన్నుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

1. కాననసభ్యులు మువ్వరము
2. దావులూరు పట్టాభిరామయ్యగారు
3. పాన్చురు వేంకట వాసుమంతరావుగారు
4. నూరునగుంట అప్పారావుగారు
5. జాగ్రత్తమూడి సుబ్బయ్యగారు
6. కరణం చిన్నయ్యగారు
7. కోన వేంకట్రావుగారు
8. రామరాజు చెంమరామయ్యగారు.

ఇంకను జేర్చుకొనుట కధికారమివ్వడమైనది. ఈసంఘమునకు డివాన్ హద్దుల యతిరాజులునాయుడుగారు రధ్యక్షులుగను పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు పంతులుగారు జాగ్రత్తమూడి కుప్పస్వామిచౌదరిగారు సంయుక్త కార్యదర్శులుగనుండి పనిచేయుటగాను ఎన్నుకోవడమైనది.

(5) కాననసభలోనేమి లోకల్ బోర్డులోనేమి మొదలల పరిమితి 25000 రూపలలో పనిచేయుటకు అవకాశములేనందున 5 సంవత్సరములుగా మార్పుటకు అవసరమని తీర్మానించుచున్నారు:—

ఈతీర్మానమునుగూర్చి సభ్యులెవ్వరును తమ యంగీకారముచూపనందున వీరిపోయినది

1. బాపట్ల తాలూకాతరఫ్ఫున బాపట్ల తాలూకా వోటర్లసంఘము అనుపేరుతో నొకసంఘము నేర్పాటుచేయవలయునని తీర్మానించడమైనది. ఇందుకు ప్రోవీన్యూల్ గా ఈ క్రిందిసంఘము నేర్పరచడమైనది.

1. దావులూరు పట్టాభిరామయ్యగారు
2. రావులూరె రావుల సుబ్బారావుగారు
3. కోనవేంకటరావుపంతులుగారు
4. ఊటుకూర రామయ్యగారు
5. జాగ్రత్తమూడి సుబ్బయ్యగారు
6. పేరాల నాగేశ్వరరావుగారు.

నరసాపురం

అంతర్వేది మహాత్మ్యము

ఫిబ్రవరి 9 — శ్రీ అంతర్వేది సరసింహస్వామివారి కల్యాణ మహోత్సవమును రథోత్సవమును జయప్రదముగా క్రిందటి ఏకాదశిరోజున జరిగిపోయినది. ఈసంవత్సరము ఏకాదశిముచేతనోగాని జనము చాలా తక్కువగానుండిరి. గొర్న మెంటు ఉద్యోగస్థుల లెక్కలప్రకారము క్రిందటి సంవత్సరము ఒకలక్ష యాభైవేల యాత్రికులు నుడింపువేయబడిరి. ఈసంవత్సరము నలభైవేలయేడవేల మందిపువేయబడినది. ఈసంవత్సరము పూర్వమువలె కాంగ్రెసువారింట్లోను ఎచ్చటనో కనుబడలేదు. రథమువద్దనున్న గుడిపిదనున్న కాంగ్రెసువారింట్లో విస్తారము ఉపయోగముగా నుండెడివారు. ఈసారి పాలకొల్లు నుండి పదిహేనుగురు బాలురు స్కూలు వచ్చిరియు వారు యాత్రికులకు చాలా ఉపయోగముగా నుండిరియు వినుటకు సంతసింపిరి. మాగ్రామములోను అంతర్వేదిలోనూ పోలీసువారి ఏర్పాటులు మిక్కిలి బాగున్నవి.

శ్రీ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

వీరు మొన్న దశమిరోజున చీరాలనుండి అంతర్వేదిపొవు నిమిత్తము భార్యాపుత్ర సమేతముగా మాగ్రామము దయచేసిరి. అంతర్వేదినుండి రాజోలువెళ్లి ఆతాలూకాలో సంచారము చేయుదురని తెలియవచ్చినది. గోపాలకృష్ణయ్యగారు పూర్వము వలె అంతదార్ధ్యముగాలేదు. అయినప్పటికి రాజోలు తాలూకా వారి ఆహ్వానముమీద వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. అమలాపురం రాజోలు తాలూకాలకు లోకల్ బోర్డులను విడదీయవలసి ఓక అన్యాయము జరుగుచున్నది. ఈరెండుతాలూకాలు రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డులో నున్నవి. రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డునుండి యీతాలూకాలను విడదీయవలెనని ఎన్నిప్రయత్నములు చేయుచున్నను జరుగుటలేదు. పూర్వము మాతాలూకాబోర్డులో నరసాపురం, తణుకు, భీమవరం తాలూకాలు కలసి ఉండెడివి. ప్రజలు కోరినమీదట ఏతాలూకాకు ఆతాలూకాకు తాలూకాబోర్డులు ఏర్పాటు చేయబడెను. ఆప్రకారము రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డువారు కూడా అమలాపురం రాజోలు తాలూకాలను విడదీయుటవిధి, ఇప్పుడు రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డును తిరిగి ఎన్నుకొనబడవలెను. ఈ సందర్భమున తగిన ఆందోళన జరిపి ప్రజలచే కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డులోనికి పంపి మెకారిటీ సంపాదించి ఆ బలముచేత వైస చెప్పిన తాలూకాలను రాజమండ్రి బోర్డునుండి విడదీయు ప్రయత్నము జరుగుచుండుటను వినుటకు సంతసించుచున్నాను. ఈ సందర్భముననే శ్రీగోపాలకృష్ణయ్యగారి సహాయమును రాజోలు తాలూకావారు కోరినట్లు విన్నాను. వీరికి ఈశ్వరుడు సహాయపడుగాక! (స్వకీయని లేఖరి)

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ది 15-25 వతేదీల రాజమహేంద్రవరములో డాక్టరు గురుమూర్తిగారి నైర్దేశాల మేరకూడనున్న జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయములో మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ్యుల సాధారణసభయొకటి క్రింద విషయములకు చర్చించుటకు కూడ నున్నది. కాబట్టి సభ్యులందరును తప్పక రావలెనని ప్రార్థన.

విషయములు:— (1) బెల్గాంకాంగ్రెసు తీర్మానములు. (2) బెజనాడ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానములు. (3) ఇతరవిషయములు.

భుమిడిపాటి నల్లనారాయణ కాండర్.

రవీంద్రుని యోగమునము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 9:— రవీంద్రనాథ ఠాగూరుగారు తననుచులు, ఫిబ్రవరి 7వతేదీని పొద్దునెడ్డు పట్టణమునకు వచ్చిరి. భారతదేశము 18వ తేది ప్రాంతములనుత్తరు. టాకూరిగారి కరీరస్థితి యభివృద్ధినించుచున్నది. బొంబాయిలో కొలదిరోజులుండురు.

ఇంకను జేర్చుకొనుట కధికారమివ్వడమైనది. ఈసంఘమునకు నూరునగుంట అప్పారావు, ఇవగంటి వేంకటప్పయ్యగారు కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనడమైనది. ఇదిఆధ్యక్షునిచే ఆధ్యక్షులను సభ్యులను వందనము లర్పించుటతో సభముగ పలుకబడినది.

(సంత) దావులూరు పట్టాభిరామయ్య, ప్రెసిడెంటు.

బంగారు వెండివగైరావలంబోటీను

తిరుమల తిరుపతివగయిరా దేవస్థానములలో 1924 వ సం॥ దినంబరునెల మొదలు 1925 వ సం॥ జనవరినెల వరకు వచ్చిన బంగారు నగయిరావస్తు పులు యిది కనుమరచిన వాటిని 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరినెల 23 వ తేది సోమవారం పగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్న తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం చేయబడును. యేలంలో సవాలుచేయకోరు పారుదేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ॥ 100-0-0 యలు ధరావత్తుకట్టి యేలంలో సవాలు చేయవల సినది.

యేలములో సవాలు ఖాయవరచబడిన విషయమును గురించి శ్రీ విచారణకర్తలు వారి మంజూరు పుత్రపు సాదరైన తేది లగాయతు 30 దినములలోపల సవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్టును పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తిసుకొననియెడల వాయిదా మీటినతేది లగాయతు 30 దినములవరకు స॥ లాట్టును, అమానత్తులో ఉంచడమగును. అట్టిరోజులకు దినం 1-కి లాట్టు 1-కి రూ॥ 2 యలు జరిమానా చెల్లించి లాట్టు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల స॥ లాట్టును మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును క్రమప్రకారం అసలే సవాలుదారువద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

(1) బంగారు ధావ 1.కి 83 కులములకు	రూ॥ 529
(2) బంగారు నాణ్యములు లాట్టుగా రకములు	8
(3) వెండి ధావ 1000 కులములకు	రూ॥ 2186
(4) వెండి నాణ్యములు లాట్టుగా రకములు	2
(5) హరికూపాయలు	రూ॥ 1555
(6) తేగడరూపాయలు ధావ 1000 వకు	రూ॥ 1169
(7) తేగడరూపాయల వకలాటుగా	రూ॥ 210
(8) తామ్రము వకలాటుగా	రూ॥ 527
(9) రాగవగైరా పాత్రలు వకలాటుగా	రూ॥ 89
(10) వస్త్రములు వస్త్రాలు	...

తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి తేరు పాతలవాకు గుడ్డలు సహా తేదిన యేలం చేయబడును.

దేవస్థానం ఆఫీసు శ్రీమహాంతు ప్రయాగ దాస్ జవారు తిరుపతి. 10-2-25 విచారణకర్తలవారు.

తిరుమల వాయువుకు ఆమోఘమైన నివారిణి

నాకు గడచిన మూడు సం॥ రముల నుండి నాకీరము నందున్న కీళ్లన్నిటియందును తిరుమల వాయువుచే గల తీవ్రమైనట్టి యు, సహింపరానట్టియు బాధయుండెను. అందుచే నాకు ఆ తీవ్ర లేకపోవుటయే గాక నిద్రలేకనే తీవ్ర రోగాలుగడచినవి. నాబువుగూడ తగ్గెను. నా యెముకలు అన్నియు బాగుగా కంకారమువలె అగపడుచుండెను. నేను బ్రతుకుచున్న ఆశ్చర్యం లేకపోయెను. ఇంతటి బాధతో జీవముతో నుండుట కంటే మరణించుట మేలని కొన్ని వేళలందు నాకు లోచించుచుండెను. నేను అనేక వి. ఎస్. ఎస్. పరీక్ష నిచ్చిన ఘనకైదుల యొద్దనుండి కూడ విడిచి తప్పి కొనికొని, తుదకు తాత్కాలికమైన గుణముగూడ లేకపోయెను. నా ఆర్థవ్యవస్థయు ప్రస్తుతము చెన్నపురము, బాక్స్ లోను, ఆర్మీనియస్ పీథిలో నెం 72 రు యిం టిలోనున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస ఆశ్రమం గారివద్ద చికిత్స చేయించుకొనవలెనని నాకు ఆకస్మాత్తుగా లోచించినది. ఆ ప్రకారము తత్కాలము బాక్స్ లో చికిత్స పొందుటచేరితిని. అతి స్వల్ప కాలములోనే అనగా 20 దినములలోనే నాస్వాధిని వాని తీవ్రత ముగిసినది. ఇప్పుడు నేను మాత్రముగా మారితిని. మునుపటి ఆరోగ్యము పుష్టికలిగింది. నాబువుగూడ విక్రీరి పోయెను. 29-1-25 గానీ యిది ముగిసినది. మనో లెందు, "ఎల్లెన్ బర్డ్" ఆరథూన్ రోడ్డు, రాయపురము, మద్రాసు.

ప్రథమాఖిల యజ్ఞవల్క్య (కణ్వీయ) మహాజనసభ

(విలేఖరి)

దేశవాద, ఫిబ్రవరి 7:—ప్రథమాఖిల యజ్ఞవల్క్య (కణ్వీయ) మహాజనసభ దేశవాదపురము దారవతారీఖున గూడెను. ప్రతిష్ఠగల ప్రతినిధులనేమలు, 200 వారీఖుల సహా సభలంకరించిరి. యోగీశ్వరయజ్ఞవల్క్యని బ్రాహ్మి చుట ప్రథమమందు జరిగెను. పిమ్మట యాచార్యసంఘాధ్యక్షు డగు యద్దిపూర నారాయణరావుగారు మాతృమను హృద్యమ మగు సుపన్యాసమునం బ్రతినిధుల నాహ్వానించిరి.

పిమ్మట బరంపురమందు గవర్న మెంటు పబ్లిక్ ప్రాసి క్యూటరుగానుండి, విశ్రమించిన వరహగిరి జోగయ్య పంతులుగారు రధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడిరి. తన్నాపదవికన్నుకొనినందులకు సభికులకు గృతజ్ఞతఁ దెలిపిరి. ప్రథమమున వివాహసంస్కారకా వేత్తగడగుటను, విదేశయాత్రాను కూలుడగుటను, పూర్వార్చార పరాయణుడఁ గాకుంటుమియు, నీపదివి కసమర్థుడనియు నీస్థాన మాక్రమించుట కంగీకరింపలేదని తెలిపిరి. కాని సాంఘిక సంస్కరణములపయి యభిప్రాయమును నిర్భయముగ చె బుపవచ్చుననియు సభవా రామాచల కంగీకరింతుననియు గాక యధ్యక్షుడు కార్యక్రమముమాత్రము సాగించుటే యనియు వినిధివిషయములపయి వేర్వేయిభిప్రాయములు వాదములను నడుపుదు రనియుఁ చెబుచుచేతానీపదివి కంగీకరించిననియు తెలిపిరి.

పిమ్మట యధ్యక్షుడు సభాశయములగుర్చి ప్రసంగించుచు యాధ్యాత్మికాధిక నైతిక విజ్ఞాన ప్రోత్స లమే యని జెప్పిరి. సాధారణముగ యూహించునటుల మత మనగా గ్రంథపతముగాక, సర్వేశ్వరు నెఱుంగుటేయని తెలి పిరి. కాని తాలపు సకములు తెచ్చువిషయములగుర్చి చర్చించుచున్నది. నిజముగ మతగ్రంథములు మానవునకు, పరమాత్ము నికఁ గలుగుసంబంధములు దప్ప, తదితరము లుండవనిరి. నైతిక విషయ లిమిడ్లు, భగవద్గొప్పిధ్యముఁ జేరటకు సౌలభ్య మేర్పడుటకు నియు, సాంఘికవ్యవహారములం జూచుటకు, ప్రజల న హద్దుమీఱకుండునటులఁ జేయుటకనియుఁ తెలిపిరి. భగవం తునిఁ దెలిసికొనుటకు మతమునభిన్నుద్దిబ్బదును, నాధిక, సాంఘిక విషయములను విడచివలయుననిరి.

కాస్త్రములఁ జర్చించుటకు దానసమర్థుడనియు, పండిత మాన్యుల కావిషయము వదులుదననియుఁ తెలిపిరి. యజ్ఞవల్క్య, మైత్రేయ, కణ్వలగునతము శ్లాఘించిరి. ఉద్వృంధములు నచ్చొత్తించుటకు, వేదములను, సంస్కృతముఁ జెప్పవారాలల ప్లాపించుటకు, యువకులు కొంతకాలమును మరవిషయమందు గూడ తెల్లుటకును, తలితండ్రులు పిల్లలకు సంధ్యాదికములలవాటు చేసి యాధ్యాత్మికచింతన కలవాటుజేయుటకును, నూచించిరి.

సాంఘికవిషయములఁ జర్చించుచు మానవసేవయే ప్రధాన ధర్మనియు ప్రస్తుతము సంఘముందున్న చెడుగులఁ బోగొట్టు కొనవలయుననియు, ప్రజల నజ్ఞానాంధకార విమక్తులంజేసి, మానవకల్యాణమునకుఁ దోడ్పడవలయుననియు, ప్రస్తుతము సభ ధనలేమిచేగుండుచున్నదనియు, నిధినిబ్రోవుజేయవలయుననియు సంఘాభివృద్ధికి, విద్యాభివృద్ధికి చెచ్చింపవలయుననియు, ప్రస్తు తము సంఘము చాలదురవస్థయందున్నదనియుఁ తెలిపిరి.

కొంద రీవిధి పర్లమెంటుయొక్క సభల నైకమత్యముఁ జేడ గొట్టునని నిరసించురు. కాని న్యాయముగను, సరిగను పనిజేసిన యెడల, వివిధాంగముల బలమును జేనాము నెట్లుబలపంతముగ జేయుటకు సహాయపడగలవని తెలిపిరి. ఇతరవర్గములవారియభి ప్రాయములను విశాలదృష్టితో జూడవలయునని యాహ్వానించిరి.

సాయంకాలము మఱువ వంధకోణ వాస్తవ్యులగు పండిత శివనాథకాస్త్రీగారి యధ్యక్షత్వతీరంధ గూడెను. కణ్వసిద్ధాంత ముల విరివిగా బ్రచారమొనరించుటకు సంఘము విశేషపరిశ్ర మఁజేయవలయుననిరి. పిదప పలువురు పండితు లుపన్యసించిరి. నేటికి సభ ముగిసెను.

వివరములు ౧౦ ది గురువారం సాయంత్రమునకే, సభామంటపము, వగైరా చక్కగా 8000 జనముకు సరిపడునట్లు యేర్పడినది. యాదవయమునకే తర్కభాగ్యక్షులు, వరహగిరి జోగయ్యపంతులు గారు, సభామంటపముగ విచ్చేసియుండిరి. ప్రతిరొంబుండిమీదను వివిధదేశములకుండి ప్రతినిధులు యా మెదలిరి. ఆది శతాబ్ద యం రైవీద, మహారాష్ట్ర, కన్నడ, తమిళదేశములనుండి

యు, నైజాంరాష్ట్రమునుండియు సుమారు 200 మంది పండి తులు విచ్చేసిరి. ౧3 ది ఉదయం 2.30 గంటలకు శ్రీ యజ్ఞ వల్క్యయుపిపూజ బహుసంధ్రముతో, కాఫీమంటపం, స్నానములుచేసికొని మొదలిడిరి. ప్రార్థనాంతరం ఆచార్య సంఘాధ్యక్షుడు కాఖను ఒక్కదారికి తీసుకువచ్చుట విచిత్రమ న్నది యని త్తప్రముగ ఉపన్యాసమును జరిగించిరి. తరువాత, వివిధదేశపండితులు, వివిధభావల, సభకు అగ్రాసనాధిపతిగ నుండుటకు, దేశసేవారత్నముడు, విద్యాసంపన్నుడు (బరంపురం వ. జోగయ్యపంతులుగారు తగినవారని చెప్పగా శ్రీ జోగయ్య పంతులుగారు, ఈ సభ ఎక్కడ మతవిషయము గాన తాను తగిన విన్నవిం చుచు మతజ్ఞానము విహితము ప్పికముల కక్కరకు రావలయుననియు గ్రంథములలో యెడియెట్లుచెప్పియున్నను, దేశకాలముల నను సరించి, ఆచారములపట్ల, మార్పులుండవలెననిన్ని, అతిశాల్య వివాహములు మానవలెననిన్ని, సయిదయాక ప్రాచుర్యత్రము అప్పక్యతా నివారణముల విషయమై, ఋషి స్వతంత్రుడై యెట్లుపకార సంస్కరణచేసెనో అట్లేచేయుని హెచ్చరి చెను.

అధికాక యిట్టిసభలు, (sectarian clasmist) వహా స్యపార్థిసభలు, దేశమునకు మంచికాదని యా నేను యందును. అట్లుగాను, శరీరములో అన్ని భాగములు సరిగా వృద్ధిపొంద వలెగాని, ఒక్కొక్క భాగము, బాగుగనుండి, మిగిలినవి చెడిన అది జబ్బుగాన అది పారబాటు అని చెప్పిరి.

స॥ వ॥ జోగయ్యేశ్వరగారి యజ్ఞవల్క్య ఋషికి నమస్కృతులతో ఉదయం సభ పూర్తియైనది.

మధ్యాహ్నము తిరిగి శ్రీ శివరామకాస్త్రీ (తంజావూరు) గారి ఆశీషత్యముక్రింద, కాన్యగ్రంథముల ముఖ్యమును గూర్చి ఉపన్యాసములు, లెంగున, కన్నడమున, సంస్కృతమున జరి గినది.

సుమారు 500 మంది హాజరయిరి. స॥ వ॥ జోగయ్యేశ్వర కార్యదర్శి.

బీదలఅన్నదానము- సర్వోద్ధి రాయవరం

గతనెల 29-1-25న ఈపురమున తిన తిండియు కట్టకుడ యు లేని బీదలకు యాపురపశువుల సంతకయలున గొప్పఅన్న దానము చేయబడెను. ఇదితరకన్నదును యిట్టిఅన్నదానము జరిగియుండలేదు. సమీప గ్రామములకు గూడ ఖండిరా వేయిం చుటచే చాలమందిజనులు విచ్చిరి. ఈపురము అన్నియోగ్యతరచే రెండవకోసనీమ యన నొప్పుచున్నది. ఈ పురజనులు మిక్కిలి భాగ్యవంతులుగాకుండినను ఏకార్యమునకైననూ బూనికొనిన పట్టినపట్టు విడచువారుకారు. ఏ కార్యమునకైననూ ముందంజ జేయువారు దీనికంతకును కార్యదురంధులు మిగులభాగ్య వంతులు, పురతపాలా మాప్రభు గారగు మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీమద్దా ఈ అప్పలస్వామి నాయుడుగారును, నేనుని జగన్నాధంపం తులుగారున్న (జమీందారు) ముఖ్యులు,

శ్రీ స్రవ ప్రచారము

కొచ్చిన, ఫిబ్రవరి 7:— పీలుత్సన శ్రీ స్రవ మతాచార్యుడును స్కాటలకు యాంగ్లేయుడును గలసి క్రైస్తు స్రవసేవ కులు (సర్వెంటు ఆఫ్ ది క్రాసు) ఆరు సంఘము నేర్పడిరి. వీరు సెంటుథానును పురాతనసిరియా క్రైస్తు స్రవ దేవళము నకు సంబంధించినదై యున్నది. కొచ్చిన సంస్థానమందు, ను త్తర తిరువాన్కూరునందు పీలుతు సేవజేయుదురు. ఒకరాత్రి పాతకాల ముసలివారిఁ జోషించుట, పిల్లలను బెంచుట మొదల గ పనులపై ద్రాకంబించిరి. శ్రీ స్రవ మత ప్రచార మపరిమిత ముగ జరుగుటయేగాక ప్రాకృష్టము దేశముల యనుగుణ్యము నకుం దోడ్పడునని యూహించబడుచున్నది.

రెడ్డి రాణి సచిత్రమాపత్రిక సం॥ ౪ చందారు 3 మత, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చింపబడును.

వారకాంత (నాటకము) విలులయు, విలి కత్తెలయు అద్భుతచర్యలు. వీనివర్ణన చదివితీరవలయును. వెల ౧-12

మిమనానురాగము (మృగవృన్దవల) వె-12 నరసింహకారికావృత్తి (ఆపస్తంబ గృహ్యోత్తమ స్కాత్రములకు తెలుగు

రాత్రియుగల స్కాత్రగ్రంథము. యె-1-10-0 రెడ్డిబ్రదర్సు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

వ్యత్యాసలేఖలు

నెల్లూరు స్త్రీలకాంగ్రెసుసంఘము

(స్వీయవిలేఖరి)

శ్రీకృష్ణారాజు బాలికాపాఠశాల వార్షికనివేదిక

నెల్లూరు స్త్రీలకాంగ్రెసుసంఘము ఇప్పటికి 4 వత్సరములక్రిందట స్థాపితమై స్వరాజ్యోద్యమ కార్యభారము కేంద్రీకరించుచు వచ్చింది. దేశసేవచేయుకొనినవిషయములలో ముఖ్యమైనది. ఈసంఘముయొక్క యాజమాన్యమున ఒకవత్సరమునుండి శ్రీకృష్ణారాజు బాలికాపాఠశాలను స్థాపించి యథోచితముగ జరుపుచున్నాము. ఈ పాఠశాల రుక్మిణీదేవి సామసంస్కరణ అభ్యయన కుడదమిసాదు (19-10-24) ను ప్రసీద్ధ దేశసేవాధురంధరులగు, శ్యామలదేవిగారు శ్రీయుతులు బంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు ప్రతిష్ఠించి ప్రారంభింపబడినది. జరిపించియుండిరి. నాడు 25 మంది బాలికలతో ప్రారంభింపబడినది. ఈపాఠశాల దినదినప్రవర్ధమానమున, పోల్చియున్నది. బాలికలసంఖ్య యంతవృద్ధిచేయుటకు తగిన అవకాశములు మొదలుగానిచ్చినను ద్రవ్యోపకరణ విశేషముగ లేనందున అట్టిప్రయత్నమునకు ఇంకను పూనుకొనలేదు. ఈకార్యమును ఉచితపాఠశాలలగు నెల్లూరుపాఠశాలను, మండలియలకును శ్రీవిద్యాభిమానులగు ఆంధ్రదేశీయులకును పడవలిపెట్టితిమి.

విద్యావిధానము

మాపాఠశాలయందు ఆంధ్రరాష్ట్ర యశస్సువారిచే నిర్ణయించబడిన పద్ధతుల ననుసరించి విద్యగర్భితులైనాము. ఇతరపాఠశాలలలో ప్రతివత్సరమున పరీక్షలనేర్పరచి తరగతులను మార్పుపద్ధతి ప్రారంభమునుండి మాపాఠశాలయందు లేకయుండెను. పాఠశాల ప్రకారములలో నొకదానిని చదివినపిమ్మట దాని వైపు ప్రకటన చేసియుంటున్నాము. ఉత్తమ పద్ధతిగా మాకు తోచినందున ఆ పద్ధతిని అమలించి తక్కువ కాలములో ఎక్కువవిద్యను బాలికలకు నేర్పగలుగుచుంటిమి సంతరించుచున్నాము.

మరియు పీఠోపకరణములకు కేరళములను బాలికలు కంతము చేయుచురాతనపద్ధతియే శ్రేయోగ్గరమని నమ్మి మునుకేరళము, యశ్వీలేకల్యాణము భాగవతమునందలి విదీపద్యములను దేశభక్తియుతములగు బాలికలకును క్రీడతో నేర్పుచున్నాము. పెక్కుపాఠశాలలయందు అనవరతము ఉపాధ్యాయుల పాఠములందు తాండవించుచుండు బాలికలను మాపాఠశాలయందు సంపూర్ణముగ విస్మించి విద్యాభినివేది, ఉపాధ్యాయునికి గలసంబంధమును, తల్లిదండ్రులకును మధ్య వాత్సల్యానురాగభావములను మొనర్చి పూర్వపద్ధతిని కొంతవరకు పునరుద్ధరించితిమి. బాలికలక్షణములందు దండనోపాయము అనభ్యుతమైనదిగా అతిమృదువైన హృదయవారిమణులతత్వమునకు శేటల విద్యమని తలంచుచున్నాము. బాలికలచే పర్యవేక్షణములను "లక్ష్మీవ్రతము" మొదలగు పూజలజరిపియు హృదయపూరాజేతిపాఠములను బాలికల వినిపించుచు హృదయవారములయందు వారికి గౌరవము భక్తి వృద్ధియుగపట్టు క్షణ మొసంగుచున్నాము. విద్యాతీత పద్ధతులనేర్చి గృహజీవితమునందు గృహిణిగా నిర్వహించవలసిన ధర్మములను నిర్వహించుటగాక వారి భవిష్యత్తుననుసరము పాఠశాలగా నుండగల విద్యనే గలపునున్నాము. ఓర్పు, నేర్పు, మొదలగు గుణముల నున్నవైనట్లు వారిమనముల నాటుచుండుము. అక్షరములతో ప్రారంభించి క్రమముగా పెద్దబాలికల, ఆర్యభాషాభి, నుజులికము, బాలరామాద్యము, బాలభారతము బాలభాగవతము, యశ్వీలేకల్యాణము మొదలగు పుస్తకములను పూర్తిచేయుచుము. దీనికి తోడు తగుమాత్రము వ్యాకరణము, వ్యాఖ్యనము, తదితరవిషయములను నేర్పుచున్నాము. గణితము, భూగోళశాస్త్రము దేశచరిత్ర, ఆంగ్లశాస్త్రములను నేర్పుచున్నాము. సంస్కృతము హిందీభాష ప్రారంభింపవలసింది. బాలికలవాటిని గ్రహించగలగు జ్ఞానముగాని పయస్సుగాని లేనివారై యుండుటచేత ప్రస్తుతము నిలిపియుంచినాము. ఈపాఠశాలకు సంబంధించి యొక గ్రంథాలయ మేర్పడితిమి. బాలికలు దమతమభావములను నమసరించి అంతరిపుస్తకముల జదివి అతితృప్తిరముగ జ్ఞానాభివృద్ధిపడగలుగుచున్నారు.

విద్యుత్తరగతులకు చదువు నేర్పుటను బాలికలందరికి సం గీతజ్ఞాన ములవరకునుటకు మరెయొక ఉపాధ్యాయుని నేర్పరచితిమి. గృహిణులగు పెద్దవాడుపాఠము వచ్చి నేర్చుకొనుటకు వీలుగానుండుననియు బాలికలవృద్ధయను చక్కగ నెఱుంగజాలుదుననియు దుది శ్రీఉపాధ్యాయుల నేర్పరచితిమి.

నూలు వదులుట

ఈపాఠశాలయందు మొదటనుండియు చాలములైన నూలు వదులుటను బాలికలకు నేర్పుచున్నాము. ఇప్పటికి ౧౫౦౦ దిమాత్రము చక్కగావదులుటకు తర్ఫీదు యున్నారు. గాంధీయీ హేతువి సిద్ధాంతము ప్రకారము నెట్లెంబరు నెలయందు ౫ గురు బాలికలను, ఈమాసమున ౧౦ మంది (నవంబరు) బాలికలను చేరి రెండు వేల ౫౫ ముల నూలు వడికి ఆఖిలభారతఖద్దరుబోర్డువారికి పంపియున్నాము. ౫ సంవత్సరముల వయస్సుగల బాలికలకు ౧౦౦౦ గజములు నూలువడికియున్నది విన్నపముచేయుటకు సంతరించుచున్నాము. ఈయనాపరణముబట్టి మాపాఠశాలయందలి బాలికలు ఈ పరివ్రోధ్యమునకు కంత యభావకై నీ తోడ్పడుచున్నారో తెలియగలదు. బాలికలు మొత్తముమీద ఖద్దరుధారణయందు అత్యుత్సాహము జూపుచున్నారు. కావున పీఠిల్లెల్లండ్రులు ఈవిషయమున క్రద్దపడించి తమపిల్లలకు ఖద్దరుధారణమునకు మరింత ప్రోత్సహించి ధన్యులగుమరని నమ్ముచున్నాము.

తిరుత్తన

(స్వీయవిలేఖరి)

తిరువల్లువనయనార్ జీవితము

ఫిబ్రవరి, 7:—ఈయూరిలోని పతనాలయారణ్యమున 6-2-25 తారీఖు కుక్కువారము సాయంత్రము 6 గంటలకు పురజనులసభయొకటి సమావేశమైనది. పురజనులుమాత్రమే గాక, ప్రభుత్వోద్యోగీయులను పాఠశాలయంపాధ్యాయులను విరివిగావచ్చి సభసలకరించియుండిరి.

నాటిసభయందు, దక్షిణదేశీయ ప్రజలలో నొకరగు తిరువల్లువనయనార్ జీవితమునుగూర్చియు, ద్రవిడభాషయను విషయమునుగూర్చియు, శిలంజిల్లా, కృష్ణగిరిలోనిబోర్డు ఉన్నత పాఠశాలయందు దరవసాదితులుగనుండు శ్రీమాన్ కంచినామకేసయ్యగారుపర్యవేక్షించునట్లు ప్రకటించబడియుండుటచే, శ్రీ ఆయ్యగారు సభలమునకు విజయముచేసి వారియంపవాస్యసముద్ర ప్రారంభించి సమాజమున వాగ్దేవతతో సుమా రొకటిన్నర గంటలకాలమువరకునిచ్చి ప్రేక్షకులరంజింపజేసిరి. మహాభక్తుడగు తిరువల్లువనయనార్గారు అద్వైతాచిన్తుల వంశమునకు చెందినవారనియు, లేక వల్లవరయను పంచమవారికి చేసినవాడనియు కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు గాని ఏమాతీవారనియు నిర్ణయించి చెప్పటకు ఆధారములులేనందున కులము తెలియకపోయినను వారివృత్తి నేతనీయులుయై యుండవలయు. యశోకోశాశరణములతో జలియజెప్పిరి. మరియు నయ్యగారుగారు ప్రజాసమదాయమునకు గావించిన తత్వబోధలు, తేదాంతోపకేతులు, వారి ప్రతిభావిశేషములు, భక్తిభావము, వారురచించిన పాటలమహాత్మ్యము మున్నగువిషయములను, యశోకములగు శ్లోకములచేతను. ద్రావిడగీతములు, పాటలపాడుట తోడను యంపవాస్యపడు, విమర్శాయంతముగనుపర్యవేక్షించుచు, నయనార్ వారిజీవితమునకును శ్రీగాంధీయహేతువి జీవితమునకును పరిపోల్చుచు వక్షుటనీయుట భారతీయుల ప్రధానాచారమునియు వివరించిరి.

అటువెనుక యంపవాస్యపడు భాషావిషయక ప్రసంగముగావించుచు, ద్రావిడులుగానినీయు. ఆంధ్రులుగానిందు ఆయాభాషల వారు యొకరికొకరు మాటలాడినానునట్లుగా బాలిష్టభాషలనే మాటాడవలయునీ గాని పరభాషాప్రయోగము జేయుటాడవలయు. ఈలాటియనాదరణముచే దేశభాషలందు గంటిపోవుచున్నవనియు, స్వభాషలను ముంచి ఎనిమిదివేలమై క్షమాదమునండి వచ్చిన పరభాష నుపయోగించుట, పాడిగాదనియు, భారతవర్షమున అంగారము వంగభాష ప్రధమస్థానము వహించుచు ఆంధ్రము తెలుగుభాషయు రెండవ స్థాన మాక్రమించుచున్నవనియు, ద్రవిడము అరవభాష ఆంధ్రభాషతో ఎంతమాత్రము సరితూగజాలంతటి స్థితియందుండి నిరాధారయై యున్నదనియు, ఆంధ్రదేశముందుండు వారాపత్రికలు, మాసపత్రికల నంటివి అక్షపదేశమున లేవనియు, ఉత్పాదకముల విలువ పరితాపమున పడుచు భాషాభిమానమును, అందుకు తోడుగ దేశాభిమానమును ప్రజలకుండవలయుననుచు

యంపవాస్యమును చాలించిరి. అటువెనుక ప్రేక్షకులలో ఈ సేతులు శ్రీ ఆయ్యగారుగారి గొనియాడుచు మాటలాడుటతోడను విజయములతోడను రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగింపు గావించబడినది.

భాషా ప్రచారము

చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘకార్యదర్శిగారగు శ్రీ మాన్ కేశవశర్మ, రాజగోపాలాచార్యులుగారు 5-2-25 న తారీఖున యూరికివచ్చియుండి ఖద్దరు కొట్టును తనిఖీచేసి ముందిచ్చియుండునది గాక, మరి రెండువందల రూపాయలకు ఖద్దరు వస్త్రములను అప్పిచ్చి, ప్రచారకు నొకరిని నియమించి యాతాలాకాలోని గ్రామాదులందరినీ తిరిగి వస్త్రములను విక్రయించు లాగు ఏర్పాటుచేయవలసినదిగా భాషివస్త్రాలయము వారికి చెప్పినారు. వారీయూరికివచ్చి కొందరినిజూచి గావించిన ప్రబోధముచే కొంతజూపందరు నూలు వదులుక నంగీకరించి రాట్నములను కూడి ఏకులనుగోరుటచే శ్రీ ఆచార్యులుగారు సప్తయిచ్చేయుటకు దయతో యంగీకరించిసారు. శ్రీయాచార్యులుగారు త్వరగ నీయూరికివచ్చి బహిరంగసభ యొకటిజరిపి రాట్నములు, నూలువడికుట. నీవిషయమై యంపవాస్యనించి కార్యచరణమునకువచ్చు ప్రయత్నములు జేయుదుమనియు జెప్పి తిరుపతికి నాటిరాల్సిమి బయనమైవెళ్లి నారు.

పతనాలయము

ఈయూరిలోని "కింగ్ బార్ని ఫిల్మ్ రిడింగ్ రూమ్" యొక్క జనరల్ బాడీ సమావేశము గత జనవరిమాసము ఆఖరు వారమున, పతనాలయ స్థాపకులలో నొకరగు శ్రీయుత, వి. మునిస్వామి నాయుడుగారు, వి-వి, వి-ఎల్, ఎం-ఎల్, ఎస్-ఎం-యూ, (చిత్తూరు) వారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. సమావేశ కార్యదర్శిగారు గత 1924 సంవత్సరపు పతనాలయ కార్యనివేదనము (రిపోర్టు)ను జదివి సభ్యుల యామోదము పడసిన తదుపరి, ఈ 1925 సంవత్సరమునకు ఉద్యోగీయుల నెన్నుకొనిరి. అందు శ్రీకార్యకర్తగారిం జమించారుగారు అధ్యక్షులుగను, వి-యూ, రఘునాథరావుగారు వి-వి, (సజ్ మాజిస్ట్రేట్) ఉపాధ్యక్షులుగను, వరదా నేంకటరామానుజులు నాయుడుగారు (సజ్ ఆసిస్టెంట్ సర్జన్) కార్యదర్శిగను, ఎ.సి. స్వామయ్యగారు (ఉపాధ్యాయులు) సహాయకార్యదర్శి, కోశాధికారిగను, మరి పదులొక్క ప్రముఖులు కార్యనిర్వాహక వర్గ సభ్యులుగాను ఎన్నుకొనబడిన తదుపరి, కొన్ని తీర్మానములు గావించుటతోడను, "భారతీ" యను మాసపత్రికను దెప్పింపవలసినట్లు తీర్మానింప బడినది. పతనాలయ మీసత్సరమునను జయవాహుగ సాగునట్లు యాశ్వయు డనుగ్రహించుగాక.

గ్రంథాలయము

రిడింగ్ రూమ్ (పతనాలయము) తోబాటు అందే నూతనముగ నొక గ్రంథాలయమును స్థాపించు విషయము ఫలప్రదమైన దనుటకు సంతస మగుచున్నది. గ్రంథములు అందుచుటకుంచి అద్దముల రీతునా నొకదానిని కొనజేసినది. గ్రంథములు కొన్నిదీయుటకును ఏర్పాటు జరిగినది. భాషాభిమానుల సేతులు గ్రంథములు అందియుగ నిశ్చేదరనియు తెలియుచున్నది. ఈవిషయమై అత్యంతోత్సాహమున పనిచేయుచుండు పతనాలయ కార్యదర్శిగారును ఆంధ్రులును, భాషాభిమానులును యగు శ్రీధర్మయ్య కరదా నేంకటరామానుజులు నాయుడుగారి నంతయు ప్రకంపింపవలసి యున్నది.

తాలూకాబోర్డు

చంద్రగిరితాలూకు బోర్డును విభజించి పాలింపవలయునని చేసిన తీర్మానానుసారముగ, నూతనముగ నియమించబోవు పుత్తూరు, తిరుత్తన దివిజనలగుల కార్యకర్తగరము జమింబాది తాలూకు బోర్డుకు, ప్రస్తుత ముందు ఎన్నికసభ్యులు, నియామక సభ్యులను, మరి ముగ్గురు తక్కువజాతులవారిని నూతనముగ ప్రభుత్వమువారే సభ్యులుగా నియమించెదరనియు, అధ్యక్షునిమాత్రముసభ్యులే ఎన్నుకొనపాక్కియవలసిననియు, తాలూకాబోర్డునకు పాదకర్పర్యము యుండుట, కార్యకర్తగరము పుత్తూరు తిరుత్తన, విడియని యాచనయందుండులగున, తెలియుచున్నది.

యూనియనుబోర్డు

ఈయూరియూనియనుబోర్డుసభ్యులయొన్నికలను అధ్యక్షునియొన్నికయు రాగలమార్చిమాస మధ్యమున జరుగనుండుట చేతమావార్డులయం వివక్షించు సభ్యులేగాక క్రొత్త వారును పోటీజేయ విరివిగప్రయత్నములు జేయుచున్నారు. అధ్యక్షునియొన్నికయు సభ్యులయొన్నికయనంతరము జరుగనున్నదిగా

ప్రస్తుతాభ్యుదయ శ్రీయుత బి.ఆర్.య్య.నాయుడుగారిచే తెలుగుదేశ పరిపాలనావిధానమునకు తోడ్పడుట పథ్యాల ధర్మమైయున్నది.

కలరా

ఈయూరిలోని పెద్దపిడి తూర్పుభాగమున యుండిన ఇరగగుడికలలోని కలరా మర్రికి విజృంభించి ముందుమరణించిన ముగ్గురుగాక మరియొకరు కలరావారబడి మరణించిరి. ఇద్దరి కింకను వ్యాధిసోకియున్నది. పాల్కుడిపొట్టమెంటువారు ప్రత్యేక క్రద్దాసక్తులతో ఏమోమందులిప్పుచున్నారని వ్యాధి తగిలిన ప్రతిరునిషియు చచ్చుచున్నందుల కెంతయు జింతింపవలసివచ్చుచున్నది.

పంద్యవలి (బాపల్లె తాలూకా)

శ్రీచాడేశ్వరీ వరప్రసాద విద్యానిలయ సమాజము మహాజన సభ

తేది 30-1-1925, 31-1-1925 తేదీలన సాయంకాలముల ముర్రాశ్రీ బండ్ల బసయ్యశ్రీగారి భవనమునకు పండ్లపల్లి యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా రగు ముర్రాశ్రీ బోసుపల్లి కోటివాగయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభలు జయప్రథముగా జరుపబడెను.

తిరుచినాపల్లి వాస్తవ్యులను ద్రావిడభావ (దేవాంగ విత్ర) పత్రికాధిపతియగు కే.వి.యం.లక్ష్మణయ్య దేవాంగ పంచమలను గురించి యీమరములు పూర్వకాలముకంటె యిటీవల చాలా హింసెతిగాయున్న విషయములను గురించిని యీమరములకు గుంతులు నివాసములను దత్తమండల దాన కళానిపులును అగు ముర్రాశ్రీ రావుసాహెబ్ యం. హంపయ్యగారు జనరల్స్ వుపకారమును గురించిని ఆచార వ్యవహారములను గురించిని నాగరిక తన గురించిని, వైసమాజస్ పేరిటగల పగటి పాకాల యున్నా, రాత్రిపాకాలయున్నా, రాత్రి సంస్కృతపాకాల యున్నా వీటిపాకాలగాను వారభిక్షలను సంధానముగజేసి యీసమాజము దినదినాభివృద్ధిగ జరుపుచున్నందులకు సంతోషించుచున్నానని లక్ష్మణయ్యగారు ఉపన్యసించిరి.

తదుపరి ముర్రాశ్రీ గుర్తియెల్లమందయ్యగారు ఆంధ్ర చైనికపత్రిక ది 30-1-25 న ప్రకటింపబడిన పత్రిక లోని ప్రధమ ఆంధ్రదేవాంగ మహాజనసభ పెద్దాపురమునందు జరుపబడిన తీర్మానములు చదివిరి.

ఆతిర్మానములకు యీసభవారు ఆంగీకారనూచనను తెల్పిరి.

తదుపరి వీరే యీగ్రామమున బాతీయవిద్య లేమికి చింతించుచూ వృద్ధికాగలందులకు కొరకొనుచున్నానని ఉపన్యసించిరి.

అధ్యక్షుడు సంఘీభావమును గురించిని మత, నీతి, జ్ఞాన వాణిజ్య, విద్య, మున్నగువిషయములగురించి విక్సీలి విపులముగా వుపన్యసించిరి.

సభ రెండుదినములు 6 గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు జరుపబడెను. ఈసభకు అధ్యక్షుడు ఉపన్యాసకులు పురపాలకులు దయచేసి సక్రమముగా సభ జరిపినందులకు యీసమాజ వ్ తరఫున నేను వీరలకు అనేకవందన కేరెంలు లభించుచు న్నాను.

చేరక గురవయ్య, కైలసి.

పెద్దాపురంవార్తలు

వడ్లమూరు రోడ్డు

పెద్దాపురం తాలూకాలో శ్రీరాధు, కిర్లంపూడి, వీర వరం, గడ్దనాపల్లి, పులిమేరు మొదలగు ముఖ్యగ్రామములనుండి తాలూకాముఖ్యపట్టణమగు పెద్దాపురము వలెనన్న వడ్లమూరునుండి పెద్దాపురముకు రోడ్డులేక నుమారు నాల్గుమైళ్లు చుట్టుదిక్కి సావత్తకోటనుండి రావలసివచ్చుచుండెడిది. దగ్గరమున రాయల్పించిన సమయములందు బండ్లు బోల్తాకొట్టి మనుష్యులకు ఎడ్లకు అనేక ప్రమాదములు కలుగుచుండెడివి. మా తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు మ.రా.శ్రీ. తోట వరహ లక్ష్మణయ్యగారు ప్రజల యిక్కట్లను బాప నెంచి వడ్ల మూరునుండి పెద్దాపురముకు మట్టిరోడ్డును కాంక్షనుచేయించి రి. ఆరోడ్డు యీనెల 1 వ తేదీని జిల్లాబోర్డుప్రసిడెంటు వ

రా. శ్రీ. మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నంనాయుడుగారిచే తెలుగుదేశ పరిపాలనావిధానమునకు తోడ్పడుట పథ్యాల ధర్మమైయున్నది. ఈ సందర్భమున వడ్లమూరు వలెనన్న బహిరంగసభ జరిగినది. ఆ సభకు తాలూకాలోని పెద్దరాయలూ చాలమంది వచ్చిరి. ఆరోడ్డుయొక్క ప్రాముఖ్యతయు తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారి సమర్థతయు వేవోళ్ల కొనియాడబడినది. శ్రీ యంత చావలి లక్ష్మీనారాయణరావుగారు, జోన్నలగడ్డ నుబ్బా రావుగారు మున్నగువారు మ. రా. శ్రీ. తోట వరహలక్ష్మణ గారు విద్యాధికులుకాకపోయినను బోర్డుపరిపాలనలో వారుమా పించిన రావకేంద్రపుణ్యమును సంఘీభావ సాభాగ్యమును ప్రజారంజక కార్యములనుగురించియు అస్పృశ్యత నివారణమును గురించియు యుపన్యసించిరి. ప్రజలకోరికపైని జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారు యీ నూతనరోడ్డుకు కంకర అతిక్రమములో వేయించెదమని వాగ్దాన మొసంగిరి.

కిర్లంపూడి సత్రం

మా తాలూకా బోర్డు రామచంద్రపురం తాలూకా బోర్డు తో విడిచియు న ప్పటికి రు 74779 లు ఋణము కనబడినది. అది కేవలము లెక్కపార బాటని యెవరును కనిపెట్టాలకపోయిరి. వరహలక్ష్మణయ్యగారు దుగారు ప్రసిడెంటు అయినపిదప వాటినిన్నిటిని పరిశీలించి అ ప్పటిజిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారు మ. రా. శ్రీ. దివాన్ బ హదుర్ దురుశేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారి కీయధారము కనుపరచి వారిసహాయమువలన బోర్డును ఋణవిముక్తి చేసిరి. ఆ ప్పటినుండియు సత్రము భూముల ఆదాయము హెచ్చించుట చేత నున్న-వ్యయము మి త ము గా చేయుటచే నున్న, క త్తి పూ డి స త్ర ము ల క రు 82,295 లు ఆదాయ ముచేయగలిగిరి. ఆసాముతో స్థిరపనులను సంపాదించి కిర్లం పూడి గ్రామమునకొక ఆస్తి సత్రమును స్థాపించుచున్నార. ఆసత్రమునకుడ యీనెల 7వ తేదీని జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటు గారే తెలిచెదరని తెలియవచ్చుచున్నది.

వడ్డి శ్రీరామమూర్తి.

చిత్రరచనను గూర్చిన చిత్రప్రసంగము

జి. వెంకటచెలంగారు, ఆంధ్రవాణిజ్య కళాశాలలో చిత్రకళను గురించి యుపన్యసించుచు, కామెర్ల రామారావు గారి కళాకాళముగురించి వారి అభిప్రాయమును వెల్లడిజేసిరి. అభిప్రాయ భేదములుండిన నుండవచ్చును. కాని "వారీరచనలు, వేసెరియియు కళాభిజ్ఞులెరి యదరణమునకును బాత్రముల గుటలేదు" అని నిరసనభావముతో మాట్లాడుట మర్యాదగా లేదు. వీరెందరి కళాభిజ్ఞుల నెరుగుదురో మాకు తెలియదు. కాని రామారావుగారి చిత్రపుటకు, కలకత్తా, బొంబాయి, చెన్న పట్టణము మొదలగుచోట్ల జరిగిన చిత్రప్రదర్శనములో ప్రతిసం వత్సము బహుమానముల నొసంగుచు నేయున్నారు. రాజమ హేంద్రవరములోను, కాకినాడలోను జరిగిన ప్రదర్శనములలో శ్రీఆర్య కుమారచౌదరి గారును, డగ్లస్ దొరగారు కళాకాళిలు డగు. బి. సి. లాగారును కలకత్తా విక్రయశాలయోపన్యాస కురాలైన పండిత పైల్లాకామరమ్ మొదలగు కళాభిజ్ఞులు రా మారావుగారి చిత్రపుటకు పరిశీలించి వెదటి బహుమానముల నొసంగి సంస్తుించియుండిరి. వీరందఱు వెంకటచెలంగారి వృష్టిలో కళాభిజ్ఞులే లేనివారే కాబోలును! మనదేశపు చిత్ర రచనాకాళమును తెలుపుటకై ఇండియా గవర్నమెంటువా రిచ్చే వెంట్రీ ప్రదర్శనమునకు పంపబడి, అక్కడినుండి కనడా వారి ప్రార్థనపై ఆదేశమునకు గొనిపోబడిన చిత్రపుటలో రామారావుగారి చిత్రపుట పేరెన్నికగిన వన్న సంగతి పాప ము వెంకటచలంగా తెలుగరుగాబోలు! ఒకరినిస్తోత్రము చేయద లదినను ఇతరులను దూషించుటకుండుట ధర్మము. అందులోనూ దక్షిణహిందూదేశచిత్రకారులలో నగ్గగణ్యుడని పేరుపడిన దేశమునందంతల వన్ననల నందుచున్న ప్రఖ్యాత చిత్రకారుని గూర్చి యభ్యర్థమునకు పూర్తిగా వ్యతిరేకమైన నిరసనచేయ నెంచుట యభ్యర్థమేగాక యసభ్యమనియు గూడ చెప్పకతర్క దు. బొంబాయి క్రానికర్ ప్రతికలో ఈచిత్రకారుని గురించి పొగడిపట్టు 8 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడినది ఒక నివృత్తపాతి.

దంతశాల హరి

తెల సీసా 1.1 0.8.0. వి. సి. సహా 0.14.0 దంతశాలకు శైర్యము, రసవత్తు, పుష్పిమ్యము, వర్ణన కలిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట చూచి చుండులో తడి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును. గిలమ్యతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

వెన్న పురి బజారుధరాలు

ఫిబ్రవరి 10.వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు			
దశియాలు కా 1.1	రు 80.0.0	మొదలు	42.0.0 ముగ
లియ్యము బస్తాలు		మొదలు	వరకు
నగున తెనాలి	క 48 గల	రు 14.0.0	14.8.0
నెలారి	,, డిటా	,, 15.8.0	16.0.0
పిల్లి	,, డిటా	,, 16.4.0	16.8.0
రాగులు కా. 164	బస్తా 1.1	,, 8.12.0	9.0.0
నవ్వులు	,,	,, 20.0.0	24.0.0
(2) వన్యధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1.1	క 205	రు 11.0.0	రు 12.0.0
నెనగలు	,, డిటా	,, 10.8.0	11.8.0
నెసలు	,, డిటా	,, 11.8.0	12.4.0
మినుములు	,, డిటా	,, 13.0.0	16.0.0
ఉలము	క 164	,, 9.4.0	11.4.0
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వునూనె కా 1.1		రు 160.0.0	165.0.0
నెయ్యి ను 1.1		,, 14.0.0	22.0.0
కొండాపురం శేరునెనగవస్త్రుకా 1.1		,, 55.0.0	60.0.0
ఇతరకేకము	,,	,, 50.0.0	58.0.0
శేరునెనగనూనె గానుక కా 1.1	రు 122	మినుక నూనె 118	
అమడము కా 1.1		రు 142.0.0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
కాయకనుపు కా 1.1		రు 155.0.0	160.0.0
హారకనుపు	,,	రు 180.0.0	185.0.0
జిరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1.1	రు 129.0.0	140.0.0	
గుంటూరుపొయ్యి నీలిమండు ములుగు	1.1	రు 50,55	
కాళహ నీపొయ్యి	,,	రు 70, 75	
రెల్లము కా 1.1		రు 35.0.0	60.0.0
చింతమండు కా 1.1		రు 30.0.0	49.0.0
(5) ఇనుము			
వట్ట రకం కా 1.1		రు 32.0.0	38.0.0
చురంక	,,	,, 32.0.0	35.0.0
రవుండు	,,	,, 32.0.0	35.0.0
(6) లోహములు			
నండి 100 రులంక		రు 72.0.0	77.0.0
బంగారము, రులము 1.1		రు 21.8.0	22.8.0
సదరక 1.1			18.15.6
ఇత్తడి కా 1.1		రు 275.0.0	280.0.0
రాగి డిటా		రు 825.0.0	880.0.0
అస్కాచక్కెర కా 1.1		రు 34.8.0	35.0.0
(7) రంగులు అలిజరె ను			
అవుక్కప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 70	72.0.0
తోట్టిప్పుడు	డిటా		,,
సింహం	డిటా		,,
గురం	డిటా		,,
(8) దూది			
బొంబా నెక్కుకాయ 1.1		రు 330.0.0	
పల్నాడు దూది	,,	రు 240.0.0	
(9) నూలు			
కొంబుతూరు నం 10 1/2 పెట్టె 1.1		రు 7.8.0	
మధుర నం 12 1/2 పెట్టె 1.1		రు 8.12.0	
పున్నాగు యెనుగ నం 8 1/2 పెట్టె 1.1		రు 6.12.0	
అనూనాకాయ నం 12 1/2 పెట్టె 1.1		రు 7.12.0	
నూకయెనుగ నం 20		రు 11.4.0	
బాబా నం 20			
,, ,, 40 పీ రెయి అయినను		రు 18.11.0	
గోకా నం 12 1/2		రు 9.0.0	
వన్యా నం 24 1/2		రు 11.8.0	
14 1/2 క్లెయి కడి		రు 8.12.0	
నం 20 రెన్ని సింహం యీకె		రు 11.4.0	
నం 22		రు 11.8.0	
నం 12 1/2 రెన్ని సర్కును		రు 9.0.0	
నం 14 1/2		రు 9.4.0	

సుందరి తెలము

దబ్బీ 1.1 వెల యా 0.8.0 వి. సి. 0.18.0 ఒక దబ్బీతెలము విడుదల కావిన ముఖమున ఏర్పడు మొదలు మచ్చలమును. ముఖము కాంతివారి, నున్న గా అద్దమునలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి కాంతా లేవును. ఈతెలము మంచువాడగు గలిగి మోగడకలె నుండును. అమ్మతాంజనం డిపో మదరాసు - బొంబాయి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

గ్లాసు పాళీలు

పాంట్స్ పేనల్ బంగారపు పాళీలబడులు యానూతన గ్లాసు పాళీలు దేశమంతయు వాడకలోనున్నవి, గ్లాసు రూ. 14.
గ్లాసు పాళీల కలము ఒక కూరి సిరాలో మంచినయెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.
గ్లాసు రూ. 14, గ్లాసు పాళీ ఫ్రెంట్ పేనల్ రూ. 1, దబ్బల రూ. 10.
మైలాపూరు విక్టోరియా, ముద్రాను.

కొలదివ్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరచేడుదు?

ఈసాము గాంధీ వూజానిపికి చేరును మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

(తెలుగు వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశములన్నియు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది.
ప్రతి యొక్కవద్ద ఒక కాపీ వుండితీరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట మంచిది.
ప్రతి 1 కి రూ. 0-8-0, 12 కి రూ. 4-8-0, 25 రూ. 7-13-0. ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
0-11-0 అణాలు స్తాంపులు పంపిన ఒక కాపీ రిజిస్టరు పోస్టుములముగా పాపబడును.
కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబుకెట్టిపీధి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

కామినియానూనె

వెంట్రు కలే అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలువి ద్వనవుడు ఉడకమున్నే త్వరచడకపోయిన ఉడక మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును అట్లుకాకుండ

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేబాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా వట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును.
కబవరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల సతిశుభ్రవరచును.
బుడ్డివెల 1 రూపాదయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ. 2-10-0.

126

వీచిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

రిజిస్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏమవాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయించబడును. లేకున్న సోలువజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 బాన్సువోడు, చౌంబాయి అని వ్రాసిన జడయగలరు.

డైరీబుక్కు (1925) ఉచితము

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయము
అన్ని వ్యాధులకును మలభముగా చికిత్సచేసికొనవచ్చును.
ప్రతిగృహమునందును, ప్రతివైద్యునియొద్దను యుండవలసినది.
1 భాగం రూ. 1-4-0, 2 భాగం రూ. 1-12-0.
ఆయుర్వేదచంద్రిక: ఆరోగ్య, బోవధ, సమగ్రజ్ఞ, చికిత్స ముం వ్రాయబడుచుండును. పరి చందా రూ. 2-8-0.
పి. జి. పి. అనుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, మాదిరి యుచితము పెరిచేపి- నెల్లూరుజిల్లా

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు

టెలిఫోను నెంబరు 148
ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారితో మోటారు బండిని నడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మెయింటెనెన్స్, నేర్పబడును.
మరియు మోటారుబండ్లు మరమ్మత్తులు, రింతులు వేయుట వగైరా అన్ని పనులును చేయబడును.
యోగ్యతాపత్రములు మంచివిధములై ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.
అన్ని విషయాలైన ధరల్లు సరసముగా యుండును. వివరములు తెలియగోరువా రికిందివిలాసమునకు వ్రాసులయును.
మేనేజరు,

సిటీ టూక్సికంపెనీ, 1736

2/3 అంపర్స్ వీధి, జి.టి. మదరాసు.

(బ్రాజ్లేట్ పదమిట్టిది)

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వడి అణాలు)

తెలుగుభాష! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గుఱుభాష! శరీరములో ఉష్ణధర్మముచే కలిగిడి మైక్రోజాంబుల మాత్రలు దివ్యామృతము. అల్సర్లు, అరుచి, అవులింక్తులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలహీనము, కిక్కిరింపు, పూర్వములు, శరన్ను, ప్రేక్ష, అనుభూ, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పిలను పోగొట్టి కేవలము మంచి యారోగ్యమునకు కల్పించును.

ఈ మాత్రలు కేవలవార శిష్యులను నెంబరు మాన్యును. యందు అనేకవిషయము చేరినవి. అనుభవము గల బోవధముగలవారలకు పరమహంసకీర్తి యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. విరుణామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోటు, ఎలతుర్ర, కృష్ణాజిల్లా.

ఆ నం ద చం ద్రి క వెల 1-0-0.

చమత్కార చంద్రికకన్న చమత్కారమై హాస్యరస ధరితమై ఆనందకరమైన వినోద గ్రంథరత్నము. ఇందు శృంగార చమత్కారములు నెరజాలల యొక్క చమత్కారములు సరసుల చతురసంభాషణలు, ముద్దుప్రేమ చాతుర్య పద్యములు, లంబోదరుడు, కుంభకర్ణుడు, పక్షి గుఱొలిరాముడు, సోమరిపోతు, అమృతవాసి, బావమరదుడు, పదివలు, తాతా మనుములు మొదలగు హాస్యపద్యములును, చిత్రసమన్వయ అనేక వినోదపద్యములు నిలసియు ఆనందచంద్రికలు నెరచల్లుచున్నవి. చమత్కార చంద్రిక

చమత్కార పద్యములు, శృంగార పద్యములు, హాస్య పద్యములు, సమస్యపద్యములు, వేద్యపద్యములు, వేద్య మాతల పద్యములు, విటుల పద్యములు మొదలగు అనేక వినోద పద్యములుగల చమత్కార గ్రంథరత్నము వెల 0-12-0.

ముంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారు, తణుకు, కృష్ణాజిల్లా